

2
PRA.T-76.1.1730

MUINSUSKAITSEAMET
ARHIIV
Nr. P-1893

T. BÖCKLER

SPETSIALISEERITUD
ÕPPEREIS

UNGARI
RAHVAVABARIIKI

19.09 - 02.10.1973

ARUANNE

VABARIIKLIK RESTAUREERIMISVALITSUS

KALENDERPÆVIK

18.09.1973-02.10.1973

18.09 1973	Tallinn Moskva	Sõit Tallinnast Moskva (10,25)
19.09	Moskva Budapest	Mäljalend Šeremetjevo lennuväljalt (8.40) ja saabumine Budapesti (8.40 kesk-Euroopa aja järgi). Ametliku vastuvõtt ja kühiprogrammiga tutvumine Arhitektuuris. Mälestusmärkide Kaitse Riiklikus Komitees (OMF). Tutvumine bürooga.
20.09	Budapest	Enamusele Budapestis. Tutvumine vanalinnas ehitismälestistega, kuningalossi taastamistöödega ja Arheoloogiamuuseumi väljapanemistega.
21.09	Szentendre Visegrád	Enamusele linnas. Tutvumine Nábozhmuuseumi 1. järjekorra tööobjektidega. Arheoloogilised kaevandised II ehitusajast territooriumil. Kuningalossi varemetepark
22.09	Zsambér Nagytétény Érd	Felcsomaani ja varagotistlik kirik (1235) Barokkloss-muuseum Türgi minarett (1552-1558)
23.09	Budapest	Vaba päev. Ühiskasjaliku tutvumine Buda rajooniga.
24.09	Székesfehérvár	Roma aegne kirik Nanim elumaja Püha Anna kabel (1478) Türgi saun (1526-41)
	Keszthely	Püha Georgi kabel (XIII saj. I pool) Püha Michelli katedraal Giesela kabel (XIII saj. I pool)
	Nöröskerény	Maakirik (XIII saj.)
	Felsőörs	Romaantüüpi kirik (XIII saj.)
	Schantz	Turismiküla Kirik (XI saj.)
25.09	Sümege	Kindlus (1545)
	Keszthely	Franiskaanlaste kirik (XIV saj.) Barokkloss
	Egrefy	Maakirik (XIII saj.)
26.09	Győr	Katedraal (1241, 1460/80) uus loomakaitse (XV saj.) Benediktlaste klooster (XVII saj.) Bastionide kaitse
	Sébény	Benediktlaste kirik (1206)

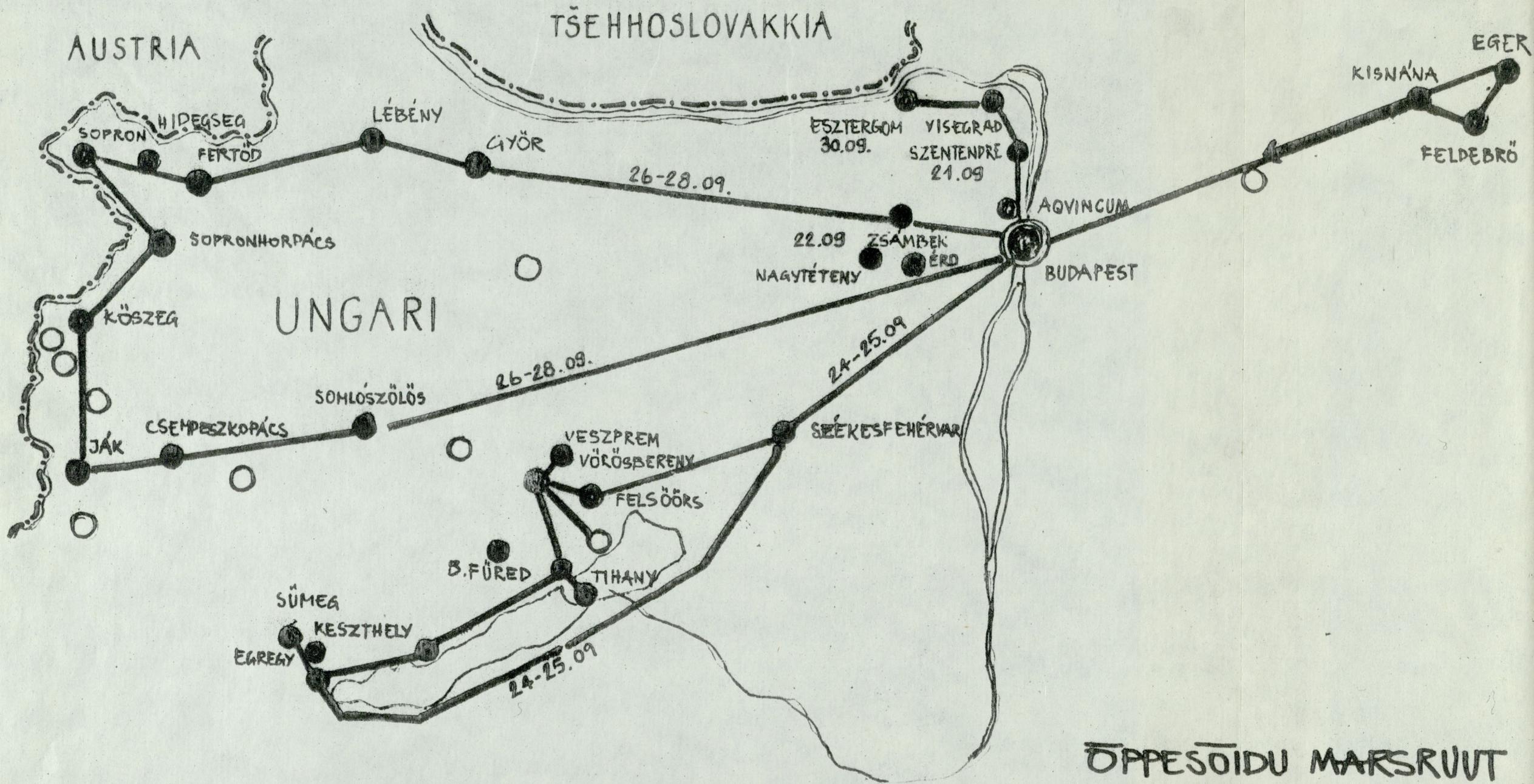
26.09	17	Fertőd	d'Ésterházy baronlask (XVIII saj.)
1973	18	Hidegcsig	Rooma aegne kabel (XIII ja XIV saj.) seinamaalinnustega.
	19	Sopron	Eismurdaon vanalinna
27.09		Sopron	Mus jundi sinagoga Nn. Fabritriuse maja Linnapea elamu Kloostri kapitulisaal Ajaloomuseum Linnamuini sätlinud lõngud ja eksponeeritud linnamüra sätlinud. Rooma aegne kirik (XV saj.)
28.09	20	Sopronhorpács	Kindlustatud loss (XIII s. teine pool) Eismurdaon linnas.
	21	Kőszeg	Romaani kirik (1214)
	22	Ják	Maakirik (XIII saj.)
	23	Szempeszkopács	Maakirik (XIII saj.)
	24	Sombórszölös	Maakirik (XIII saj.)
29.09		Budapest	Naba päev. Tutustumine Buda saagaoni restauratsioonistöödega
30.09	25	Budapest Esztergom	Naba päev. Sõit Esztergomi. Kuningapala (XII saj.) ja loovikate (X saj. lõpp) katedraal (XVIII saj.)
01.10	26	Feldebrő	kirik (XI-XIII saj.)
	27	Kisnánai	Kindlus (XIII-XV saj.)
	28	Eger	Kindluskompleks (XV saj.)
02.10		Budapest Moskva Tallinn	Saabusime Budapestist (10.25) Saabusime Tallinna (21.30)

3

5

GRUPI KOOSESIS:

1. Gotthard Noss (SDV) arhitekt
2. Horst Dietrich (SDV) ehitusinsener
3. Nesna Švarc (Jugoslaavia) professor, konser-
vator.
4. Lubor Krichňavý (TŠSV) arheoloog
5. Jozef Žuk-Obzewski (TŠSV) geodet
6. Włodzimierz Samojło (Poola RV) insener
7. Filip Stanisław (Poola RV) restauraator
8. Paruta Flemigh (Poola RV) insener
9. Bernard Hoffmann (Poola RV) insener
10. Teddy Böcker (NSVL) arhitekt

ÖPPEŠÖIDU MARSRUUT
19.09 - 02.10.1973.

Minni erialane komandering Ungari RV-s, spetsialistide valustatava vahetuse korras, toimus ajavahemikul 18.09.1973. kuni 02.10.1973.a.

Spetsialiseeritud töögrupi koosseisu oli arvatud ja püütud Ungari kolleegide poolt näha veel üks restorantimiseala töötajat teinud inimest. Päev hiljem leidsime meile järele veel neli etteatamatult kohale sõitnud kolleegist Poola RV-st. Nii moodustus grupp täpselt 10 inimesest.

Naatamata sellele, et grupp koosseisu oli ainult kaks arhitekti sai spetsiaalselt põhiesmänglik ehitismalestite restorantimise-konverentside teadega tutvumine.

Kogu ette nähtud marsruut läbiti suhteliselt rahulikus tempos, mis võimaldas kõigi objektidega kiiret tutvuda ja teha süvenemult tähelepanemid.

Ungari RV-s viibimise erimestest tundidest alates kuni sõidu lõpuni valitus gruppis tööine ja asjalik töömeeldus.

Sõngures tahaks tänuga ära märkida Ungari kolleegi, oma ala tundvaid suurepäraseid spetsialiste, kes meie reisi Ungari RV-s juhtisid ja objektidel viisakafiline seletus jagasid:

Mikály Dézshy OMF (Riikliku Mäestusmärkide Kaitse Valitsus) kunstiteadlane

Irina Sergejevna Putalova OMF töötaja

Mastagh Csilla OMF kunstiajaloolane

Alice Meley OMF arhitekt

Kogu Ungari RV-s meedetud aja vältel oli mul võimalik tutvuda ligikaudu viieksimeelse objektiga. On arusaadav, et kõigi nende huvipannuvate ja eripalgeliste ehitismalestite juures tehtud tähelepanemite kompetiivne tutvustamine oleks näesoleva aja

piires võimatu. Seejärel püüdnud edastada ainult mõningate fäasfentidega, kus võimalik kõige selgemini näha unearhitektuuride püüdnud ja fäasunad.

Üldiselt iseloomustab Ungari restauratsioonidest tege-
 nud suur hulk väike tuma ja konserviida, lõputu-
 muni aga väga efektiivselt eksponeerida, oma meha ehitus-
 kunsti vanimaid osad. Selle nimel on restaura-
 tarate hoonete juures sageli ette võetud suuri
 muudatusi kaevamisi ja kõiki päevaregule tulund
 ehitused ning fragmentidel hoolikalt säilitatud.

Muljetardaval rõõmsel kunstisime väga erineva ots-
 taie, suunuse ja iseloomuga ehitusmööblit: sakraal-
 arhitektuur, kindlusarhitektuur ja elanuarhitektuur
 paremaid näiteid. Hinglasiin karakuloo ja võime
 kindluse võimel di samahästi huvitar ning õpetlik
 tutvuda väikese linnamaja või maaniline restau-
 reerimistöödega. Nüüdisele objektidel kus töid alles
 alustati (Széchenyi városháza múzeum, Székesfehérvári
 városi elhaza, Soproni járdi múzeum (jt.) fäasfenti-
 del (Budapesti kuningaloss, Keszthely karakuloo, Hídeg-
 ségi kabel, Feldebrő kirik, Ógeri kindlus) ja seal kus
 töid diid juba lõppenud (Visegrádi kuningaloss, Erdi
 túrzi múzeum, Püha-Georgi kabel Mészáros kirik Fel-
 sööris, Györi katedraal ja Bastion, kirik Sopronhorpácsis,
 Kőszegi kindlus, Ógeri kirik, Kuningapalee muinise-
 kompleks Esztergomis, ja paljud Budapesti ning Soproni
 linnamajad).

Käesoleva amandi põhimaterjal: moodustavad uue-
 peal rõidu käigus tehtud illustreeritud tähelepanekud.
 Rekonstruktsiooni püüdnud suhtesidega ja märkmetega
 on püüdnud jäädvustada nihaasti kogu õppereisil kulgen
 mööda ülevaate, kui ka detaille, mis meile töös
 võivad rohkesti huvi pakkuda.

Meeldiva illatuse valmistas Budapestis viimise
 esimesel päeval tutvumise restorinimistöös
 hoonega (OMF kättesaamiseks Kastru kiriku Valitus.
 Tunesis nr 1).

Suure tunnustusega peab märkima Ungari kolleegide
 kadistamisväärselt kõrget projekteerimisvõime, mille
 ettekuu võitlus on barokstiilis fassaadiga hoone
 rekonstrueerimine ja kehaldamine täielikult kaasaegse
 interjööri lahendusega büroohooneks. Suurejoonelise ja
 kallihinnalise viimistlusega (marmortrepid ja põrandad
 näänopuu (ms.) on loodud hubaste tööruumide ja
 kabinetide kompleks. Selleks, et tööd ja ettevõtmised
 laabuvad hästi ning taustusteta on Ungaris loodud
 tööstajatele kõik võimalused. Imetlusväärne on nende
 raamatukogu kuhu on koondatud restorinimistööst
 kirjandust ja teatrematerjale kogu maailmast (2000
 hoimubüroo). Hästi ja etstarbekalt on büroos korral-
 datud fotoarhiiv, mille mudikus aga kontaktkoopiade
 albumid, mis gruppitud objektide kaupa fotokromo-
 loogilises järjekorras. Arhiivi töö esmapulise korral-
 damise ja mõtteeni alal on Ungari kolleegidelt
 meil palju õppida. Nende rekendatud mõtteeni järgi
 saab arhiivis väga hõlpsasti ja operatiivselt leida
 otsitavaid materjale.

Paljude laiahaardeliste ja mõttevõimete restorinimistöös-
 tööd sees tuleb täiendavalt pidada romaani stiilis
 ehitiste säilitamist osade väljatoomist ja eksponeerimist.
 Budapestis ammu hinglasidus Verevõtteparki Aquincu-
 mi kõrval on mujalgi päevavalgele toodud vana detailid.
 Sõnaga tuleb kahe märkida, et juhul kui puudub
 materjal originaalvormide taastamiseks ei tehta seda
 enamasti mitte oletuste ja väljamõeldemiste teel.
 Ungaris antakse rekonstruerial, et ca analoogiate rakendi-
 damine võib lõppeda ühegi uita väärtulenuseni.
 Seejärel on igal väljatulnud ja avastatud

fragmenteid ning arheoloogilisel detailiüldel hindamatu väärtus. Ja alles siis, kui olakse kindlalt veendunud detaili vormis, ning selle algele osu kohta õrguses (näiteks võlvinoide profiil) võib üldse võhe alla tulla detaili ulatuslikum reprodutseerimine. Pe vägime palju nunnu, kus hävinud originaalvõlv oli pealtvahe täielikult (ca 95% ulatuses) hävinud ja ikkagi oli õnnestunud võlvikanna säilimise järgede ning arheoloogilistel kaevamistel (vahel ka muinistisest leitud) võlvinoide alusel võlvitapse teltsosum taastamine. Kuid ma ei mäleta ühtki juhust, kus XI-XV sajandi ehituste juures oleks muutunud võlvitapse või muise tehtud originaaliga ühest ehitusmaterjalist. Olenevalt esponentuuse laadist on seda tehtud väga erineval põhimõttel ja viisil. Paljude näidete seas jättis meeldivaima mulje lõunakabel Györi katedraalis (tahvel XVIII). Seal esponentuud mõned ehitusjärged olid kindra konstruktiooni osas selgepõhised ning nunnimise teel selgekselt välja loodud, ent formaalselt ja närvuselt üheks arhitektuursuus teinuks kokku lüüdetud. Nünnegusel juhul on ka kõik erineva dekooriga ja materjaliga ehitatud pinnad meeldivalt rahulikud ning hästi vaadeldavad. Speetralisti võlme es hargneb tähelepanelikul vaatlemisel lahti ehituse keerukas afalgen.

Samas kabelis oli mõni suurt ^{agend} (originaalultra-maalidega kaunistatud auna võlv) kaetud kaasaegsete nunnepinnalite, lihtsamustiliste ja eredate värvilarkudega. Kõos nite, kinnikumunipsoelsete avade efektsete metallvõrvedega tunduvad need meele võlvu tagasihoidlikuse poonil liialt kontrastsed ja tähelepanuharavad.

Teine ehitusosade taastamise printsiip erineb suureselvaadeldust. Siin on juhtpõhimõtteks see, et kõik

uus juundelisatav, originaali täiendav, eriti aga mini-
naalse alusmaterjali põhjal taastatar, peab järkult
ja selgelt eralduma.

Muus esimeses sellelaadseus näitus on hilisromaan
ja varagootiivis ehitatud (1235) ja varemene seina
Zámbevi kiriku (tabel IV) konservimistöid. See
on uus parim romaantilis ehituskunsti näide Ungari
riigis. Kiriku jures on muu remont-konservimistöid
tehtud juba käesoleva sajandi algusaastal.

Parandus, tugevus ja rekonstruktsiooni ideoloogiga
taastamisi on tehtud mitte loodusliku kiviga, vaid
tagasihoidliku hallikaspruunse telliskiviga väga
tugeval tsementmördil. Tellis erineb muu aegvahend,
ehitusmaterjal, millega saab teha vajalikud parandus-
tööd ja mis jääb originaalilt selgelt eralduma. Tellisega
ei ole püütud ^{taastada} detaile ja profile. Töö põhimõte on
selge ja annab mingi resultaat igati sümptomaatiline.

Ehitusosade eksponeerimise vähem tähelepanuväärne
näitus pean Esztergomi kuningpalee muiniskom-
pleksi taastamistöid. Nüüriega oli veel võimalus
tutvuda programmis väheks jäetud püüetel.

Kuningpalee varemetest taastatud muinid jätkavad
pealiskandrel vaatlusel vähesti originaalsäilmete
toitu eusliku mulje. Näib nagu oleks seal väga
matuslikult ette röötnud teaduslikult põhjendamata
taastamistöid. Ometigi saab lähemal vaatlusel selgeks,
et taastamistöid autorid on oma ülesandesse väga
tõsiselt mõtunud ja esitanud omapärase, foori üll
küalt varemetes romantika munda rohutava eksponeerimise-
mõttearenduse. Kuna entusiasmis erineb lähiseegi õige
mõtmeid seltseliselt väga teadud ehitusjärke uue
interjööri ja eusterjööri eksponeeritud detailidega,
ning selgitava teatrematerjaliga, jääb esimesel pilgul
palju segasus ja arusaamatus. Arvatavasti lehm-
nerd sealt selliste tunnetega paljud turistid.

Shovitava asjaoluna võib märkida veel seda, et Eszter-
gomi palee on kahele näitus taastatud tingimus

kõrguses punaste tellistega, mis eraldub hästi selgepiiriliselt (tahvel XXIX).

Ungari sõnade ilmsel experimenteerivus tõrjumis tuleb pidades algvormide taastamist raudbetooniga. Teotatah betoonivalu jäetuse näha raketise valamijälgedega.

Selle meetodi rakendamist võib mõista näiteks Erdős türeji minaretti (tahvel VI) hävinud klaasa, Frepi ja andumli terrakosse kuuluva altar taastamise juures. Mõttekõne moodustab see selgelt arusaadava pildi ehitusmääratise korastamisest ja kaitsele võtmisest eksponeeritava objektina. Olenemata mitmetest vaheldavatest elementidest (tsementplaatidest põrand-terras, kaesaepped valgustid) tuleb seda vaadelda kui üht hunitavat omalaadset, terrakosse mitte halvasti mõjuvat lahendust.

Palju kiitavama tulemuse on restaupeerijad saavutanud Nisegradi kuniigas Mathiasse loori kindlusmüüri torni klaasa taastamisel. Selle Doonauäärse varemete kompleksis ühe paremini ja teravilikumalt säilinud kindlustorni püstlanefälgedega suurepinnaline betoonivalu näib olevat arusaamatun ning hävin. Enimvõimalik on torni võlvi rekonstrueerimine metallvõrgu abil, mis oma julge lahendusega võiks ette võtta mõnede risti materjalivaid arvamus.

Maapõuest väljakaevatud varemete konserveerimise ja eksponeerimise enduuseid näiteid kohtarime õppe-õide afal õige mitmeid (Nisegrad, Aquincum, Soproni linnaväe, Székesfehérvári kirik, Felderbö kirik jt). Meeldejätavaim on neist kahtlemata Pühe Georgi kabel Beszprémis (tahvel XIII). Romaanistilis ehitatud kabeli müüri säilmed kaevati välja sügavalt maapõuest, allpool tänavapiinda ja kaeti monoliitset raudbetoonist koorikatuusega. Algsed ehitusosad ja detailide eksponeerimine, hävinud osade markerimine ja kogu tutvustuse mõeldne on loodud hea mõdetunde ning tunnustustväärse oskusega. Teostus on laitmalt puhas ja koherentne.

Budapesti vanas linnajaos - Buda rafoonis, mida muide
 otustatult mõis restaureerijate Meukas pidada, kohtab
 igal sammul midagi tähelepanuväärset ja huvitavat.
 Ennenõue paanub metale hõnt teostatud ja rekonstru-
 eritud hoonete küsimus. Ei saa märkimata jätta Ungari
 kolleegide head maastabitusmetust, mis väljendub mitte
 hoonete korruste kõrguste, fassaadilahenduste ja detail-
 projekteerimise kordalaadimud näidetes (Tabel XXVIII)
 Neid näiteid on (mõnede ekaõnestunud fassaadide kõval)
 rõhksti ja heid oli õpetlik kohapeal näha.
 Eriti palju tõredaid saavutusi võib Budas näha
 steehsovide hoonestuse ranneringide alal. Mõnel
 juhul on rõhksti lillkastidega silestatud hoovides,
 kus kõigil korrustel lügendavaid seinu ringgalleriid,
 näha rekonstrueerimise ja tänapäevse elutingimuse-
 tele kohandamise eesmärgil ehitatud uus. (ka
 monoliitset raudbetoonist trepimarssidega) Trepi-
 kodand. Enamasti on unehitused projekteeritud
 üldmõeldud rikkumata ja rellistene väga meeldivad.

Jumustavaid rõnu tuleb Ungari R.V-s tehtud restau-
 reerimis - konservatsioonitööde kordaminekul öelda oma
 tööd hästitundvatele müüriinseneritele, kellede kätt
 alt tuleb hulgaliselt imethusväärselt juhtalt vüestud
 ja normstatud müürikonstruktsioone. See sumit püüdi-
 kust ja visadust nõudes töö on nii seltsomulise
 Ungari töökaale ja korda armastavale rahvale.

Jätkus kavandatud sõdneesmärgis oli müürika-
 lüülit määrata kuidas Ungaris on lehendatud
 restaureerimis - rekonstrueerimistöödel mitnemõõte
 arende -vste rühade küsimus.

Rahmedustundega võis kohapeal tödeda, et seal lähti-
 tassu samadest juhtmõtetest. Nii meel kui seal püütakse
 vanadel ehitustel originaalide püüdnisel vana detaili
 mitte otsest kopeerida ja paljundada, vaid valmistada
 esseejude järgi uus, vanase mõllesse sobivaid
 mustateid (tabel VIII, IX, XI, XXVIII).

Ungaris on septis traditsioonid väga vanad. Täiesti kufundatud ja suure meisterlikusega valmistatud raud-sepistööd onel kõigal. Põlvi võidakse mitmesuguseid ripplidid, lätamad, auende ja uste võred ning sulused.

Mees, kes me võime olla uhked oma sepisekunstiga, parandi märkimisväärsele tasemele, olene riimast aastakümnetel jäävad poigale tunnuma. Mahajamuse loovideerimisel ja sepisekunstiga arendamisel seab meil ees suun ja nappalik töö.

Ungaroiden põgusa intervjuu lõppkoosvõttes tuleb märkida, et see oli erakordselt kasulik ja õpetlik.

Nähtu põhjal kerkis üles mitmeid küsimusi ja probleeme, mis võivad meil olla paremini korraldatud.

1. Märkimata ei saa jätta meil valitsevaid elanikkonnaleid töötingimusi. Ennenõuise väljendub see töötajate gruppide laialipillatuses, mis põhjustab töökontaktide nõrgenemist. Tõsiselt härihuus on muutunud tööpinna nappus. Kaasida tööentusiasmi ja eeskujulikest tulemustest ilma heade, hästi valgrustatud ning normaalselt avarate tööruumideta on eespeetamine. Ungari RV-s on selles osas korda saadud paljusid eeskujuväärinuit.
2. Suuremat tähelepanu tuleb omada leinmaterjali säilitamiseks tööd ajal ja pärast tööd lõppemist. Leinmaterjali põhjalik läbitestamine, mis töödell traditsiooniliste andmise tuus olulisi faktoreid vapab meil tundeavat suurendamist. Ungari RVs on tööobjektidel leidude hoidmisel ja korastamisel rahuldavad hoiuunuit.
3. Suuremat rõhku tuleb panna profektuurimisel mitmesuguste sepistööde kufundamistööle. Nähtavasti tuleb alati saamises pöörduda metalliala kunstnike ja teiste valpõppimise spetsialistide poole, kelle kufundamisel ja juhendamisel võib raudsepidatöö (mis tänapäeval hoopiski nahajätkud kunstiharu) töötajatele au suurepärise väärtusliku pärand kehustab ja loob velleus

koos eeldused. Nõuainna määramine ja sellele vastavalt
võimaldused saad sel ajal palju aia teha.

- 4. Eristat tähelepanu on vaja meile tööobjektidel pöörata
ehituselagide ja muurikontstruktsioonide esipaneerimisel
puhtale muurimistehnikale. Selleks on vaja suuremat
ja rangemat nõudlikust. Seoses sellega tuleb taotleada
taastamis- ja profektuurimistööde printsiptide ja meetodite
senisest põhjalikumalt läbitöötamist ning põhjendatu-
mat eritamist.

Vaatamata Ungari RV-s teostatavatele julgetele experi-
menteerimistele laadi restaureerimis- ja konservimistöödele on
koigi ettevõtjate juures tunda tõsiselt põhjendatud kaalut-
lusi.

- 5. Ehitusmateriaalide restaureerimisel on olulise tähtsusega
alge maapinna kõrguse taastamine. Objektide kõrguse lähema
võrre võrre planeerimismaterjalide pindumisel võib seda teha
ka lokaalselt tõusvõime juures. Ungari RV-s oli selle-
ks näiteid palju ja meilgi tasuks selle üle kon-
kreetselt objektide juures mõelda.

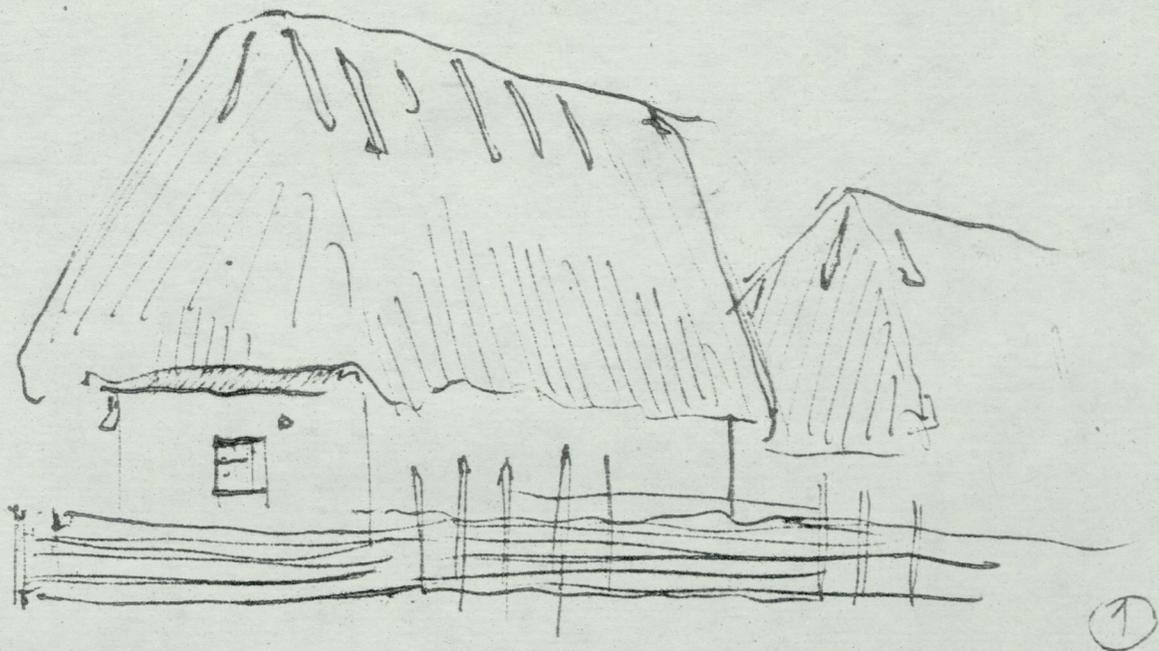
- 6. Meenub lõpu mõistatavale personaali seinamaalinguite restau-
reerimis- ja retüüriimistöö. Nõuainna kaupa maalind üli-
õpilased juhendaja käe all ründulist ja osavõtmisega maalimise
pindumisele nõuetekohasele. Kõrreklamatu kiiremini ja
ökoloogilisemalt oleks seda saanud teha lihtsusega ka-
helis kantatava meetodina järele. Seal kraakiti vastava
kraakitraga retüüri värvide pinnad väga peenelt ja osavõtmisega
ja sefanel maaliti kaunividega. Silmises tehnikas
tehtud aetüüri sulab juba ühe meetri kõrgusel vaadates
täiesti maalilisus.

- 7. Õppereise peab organiseerima ja läbi viidama võtke
valgemal aetüüri (mai, juuni, juuli kuus) See on vajalik
selleks, et aega (ka vaba aega) maastikul otstarbekalt
kasutada.

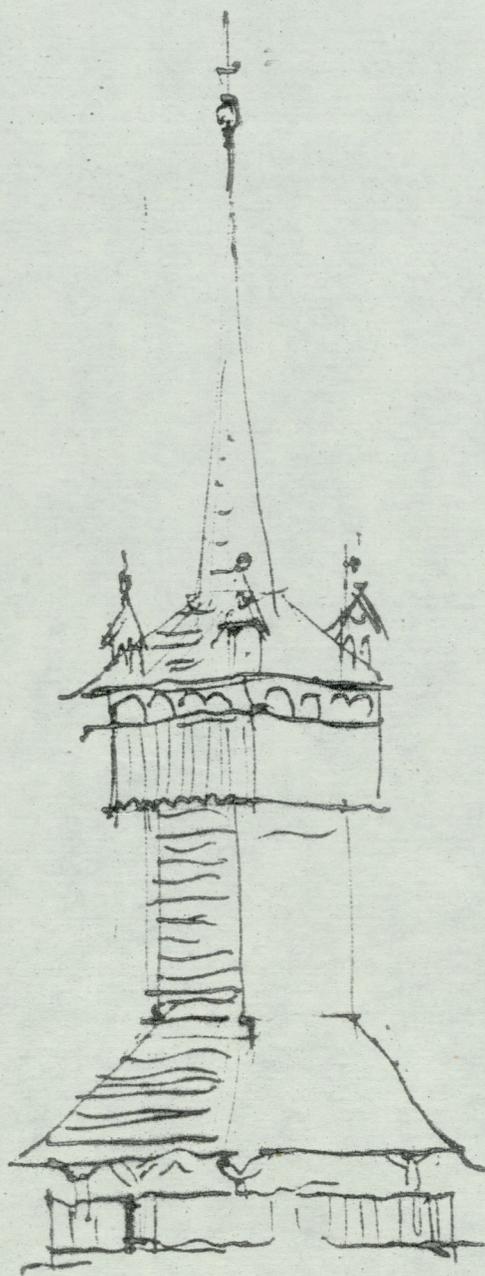
Pärast võidu programmi mõistatavate õhtused pimedate aja tunnid
omal keel tehtavate matluste tarvis palju lisa aega
anda. Käesoleva võidu ajal saabus pimedus juba kella
18.00 paiku.

Maastikul läbi viidud ja kokkulepped sel teemal
peavad olema mõlemapoolselt karmid.

J. Põlle

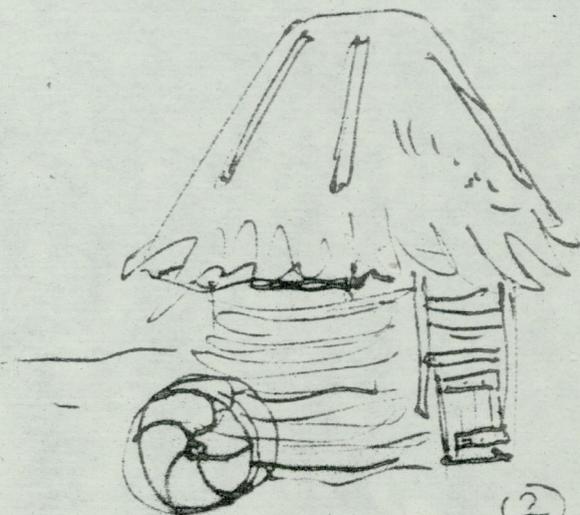

①

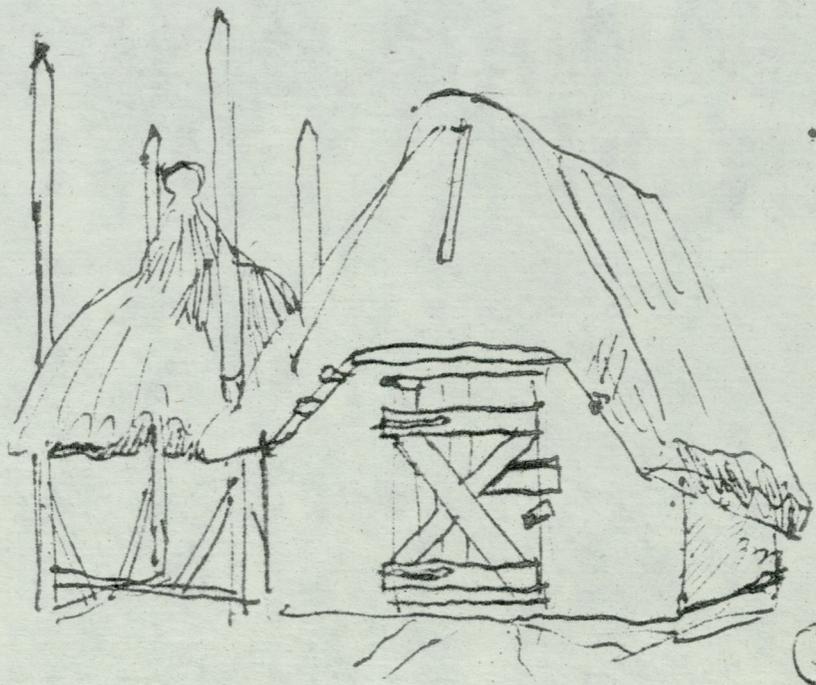

④

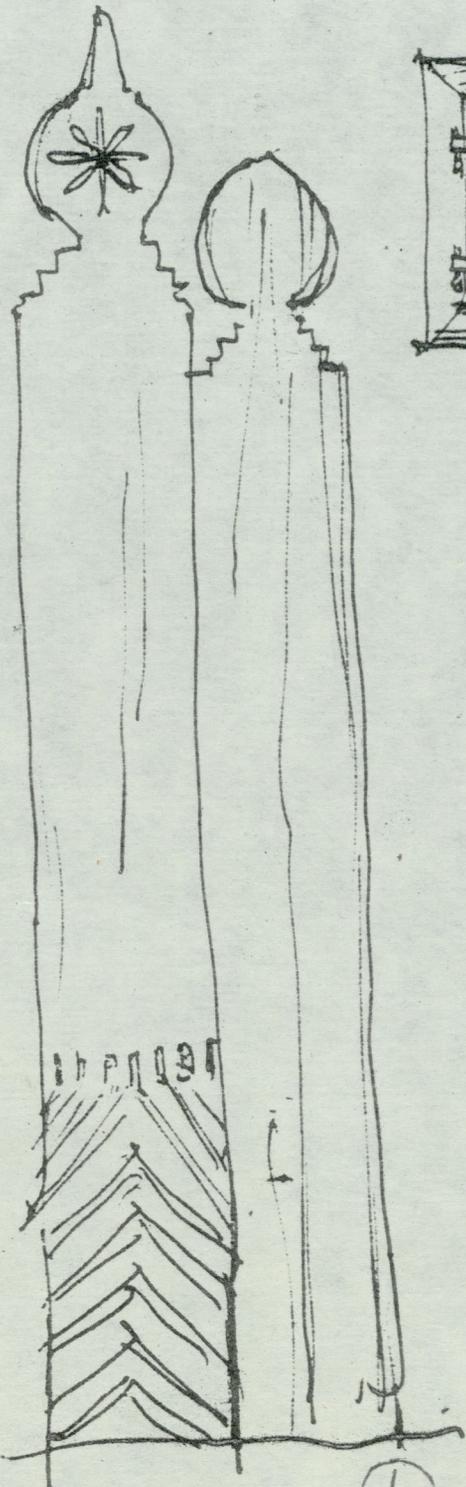
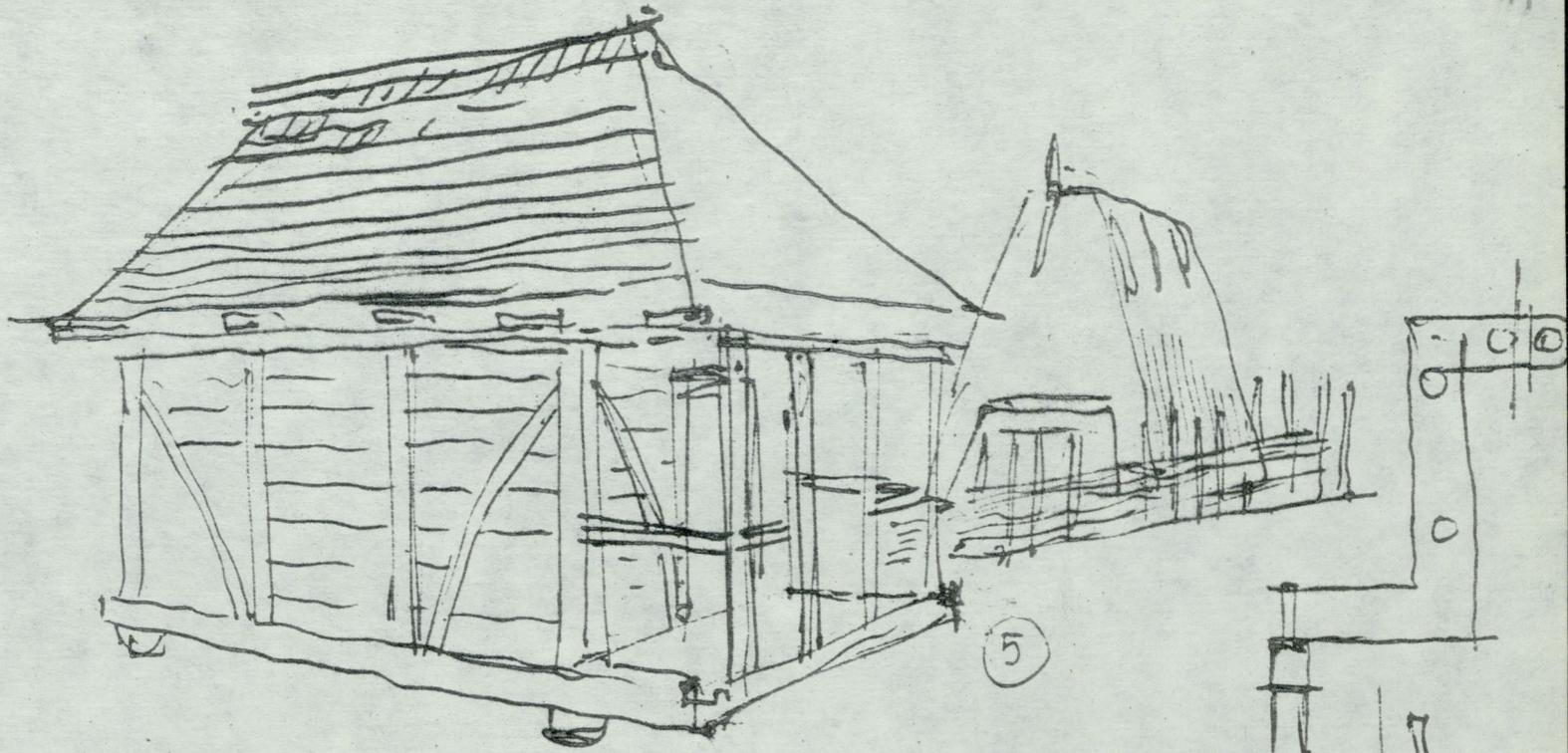
KELLATORN

②

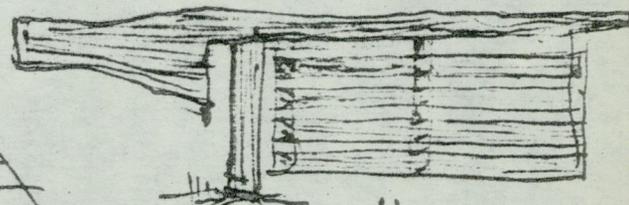
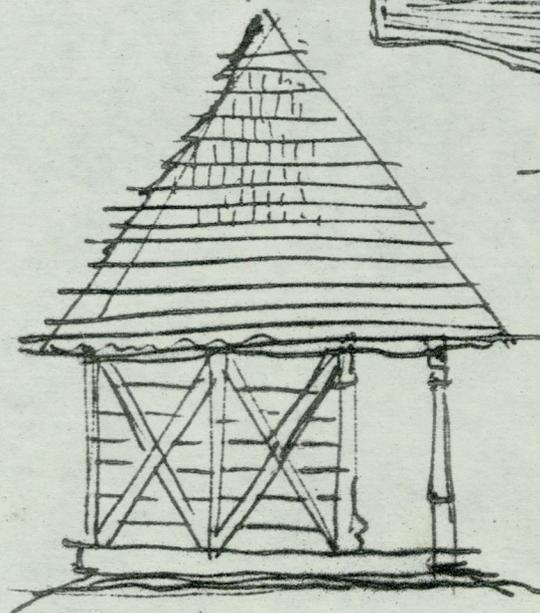
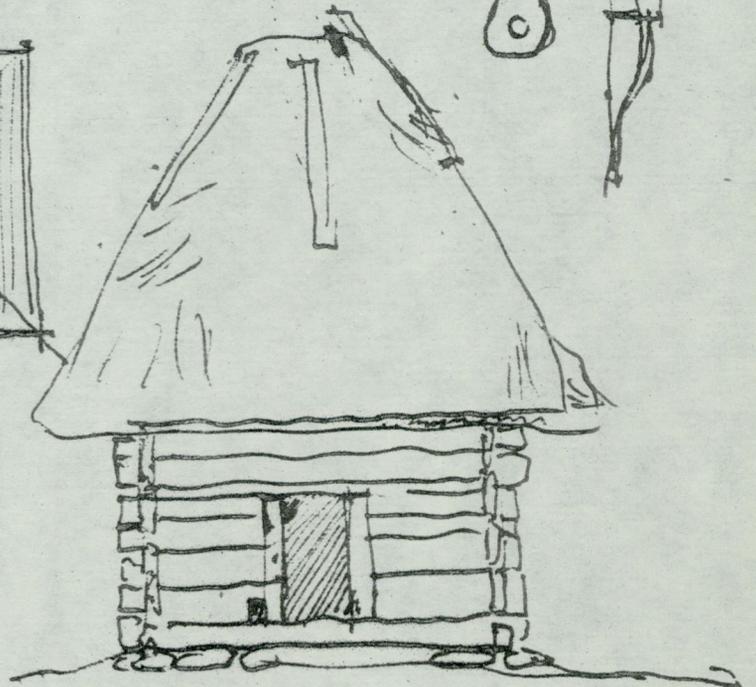
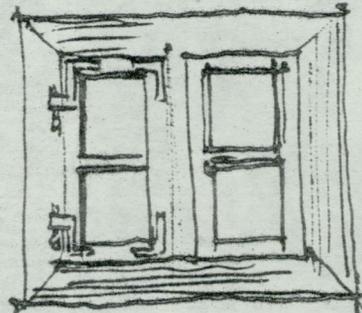

③

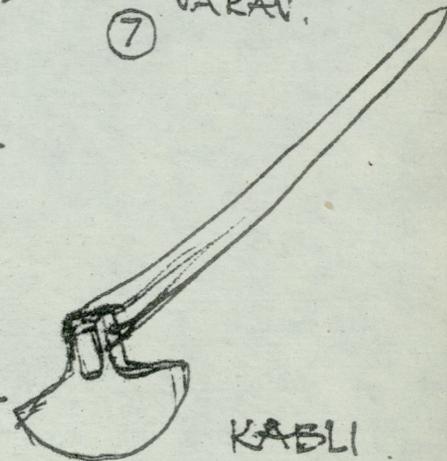
VÁRAKAPUSZTID

6

VÁRAV.

7

KABLI

21.09.1973.

Nathiaee loo Mizegrads. Sigromund husemberg elitas võrrealt

1256 ü. ch. XIV saj.

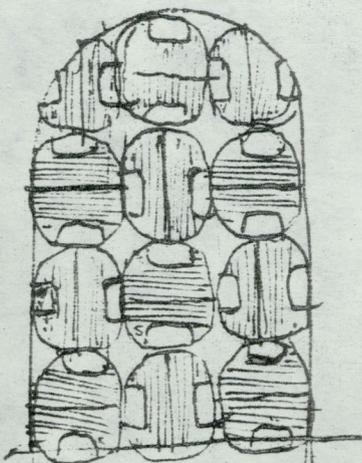
19. saj. a. alust. väikekivikivist

VISEGRAD

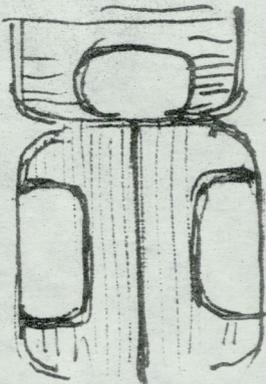
21.09.73 18

12. saj. Kuningas Bela chit. kindlustus

14. saj. chit. Heaton peale ehitatud. lossina

① uus uus. võre

②

latraust
7x30
puit loiem.

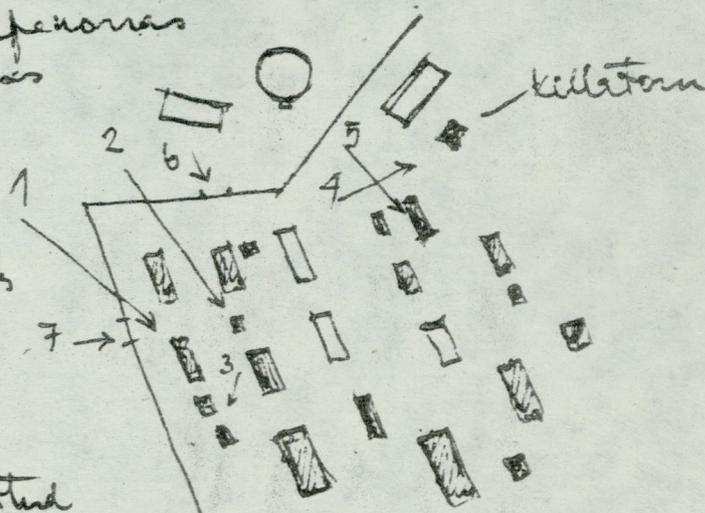
hormi armuelt on valitud silmaspidades
kõnnist väljapaadid Deona peale, mis
võimaldavad mägedest.

õhtupäev 21.09.1973.

③ Ruumiliselt patao väge
hventse mulje. Ungarlaste
austeid, vana traditsioone
kinnitatud ja väljavalgeline
metemföösse.

SZENTENDRE

④ Vabariikmuseumis chit. koonn 360. I järjekorras
ehitatakse ulinid Tisa veevõu kompleks
koonn väge museum 82 hektarit
Projekt. ee aunistliku järvi.
Pääs on elitise ära teadud ja koonn
vundid rahvus mis ää. I järjekorras Tõos
fundusid kiria ja tumiseiki.

Plaanil on suhtesentud
oleptid tahutatud aumbrileg.

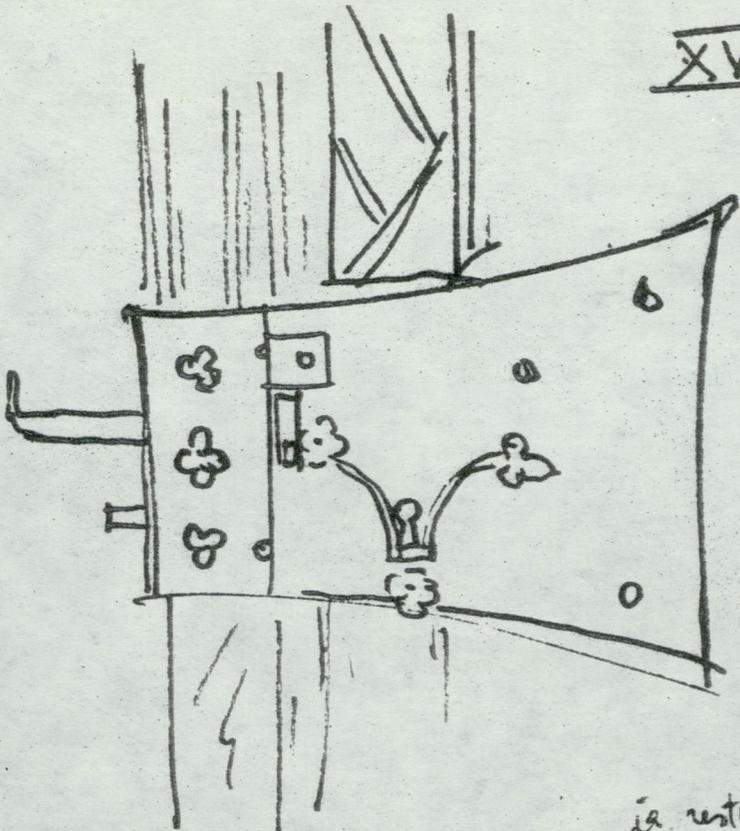
21.09.1973.

□ ehitanate oleptid
■ ehitatus

XV SA]

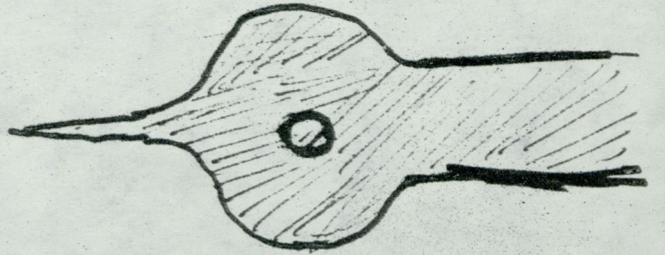
NAGYTÉTENY

1) Barokkloss, mis p[er]at
natsionaliseinti ja k[un]ndeti
k[un]stiteeriumis. V[al]gapanuuti
stas ka gooti meebelt.

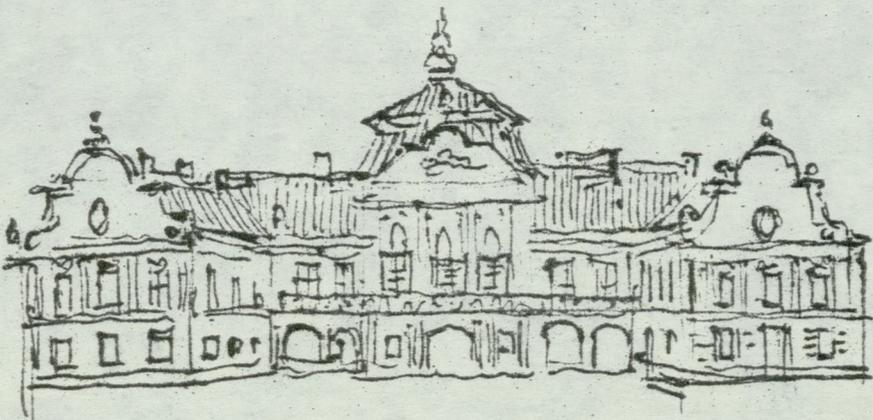
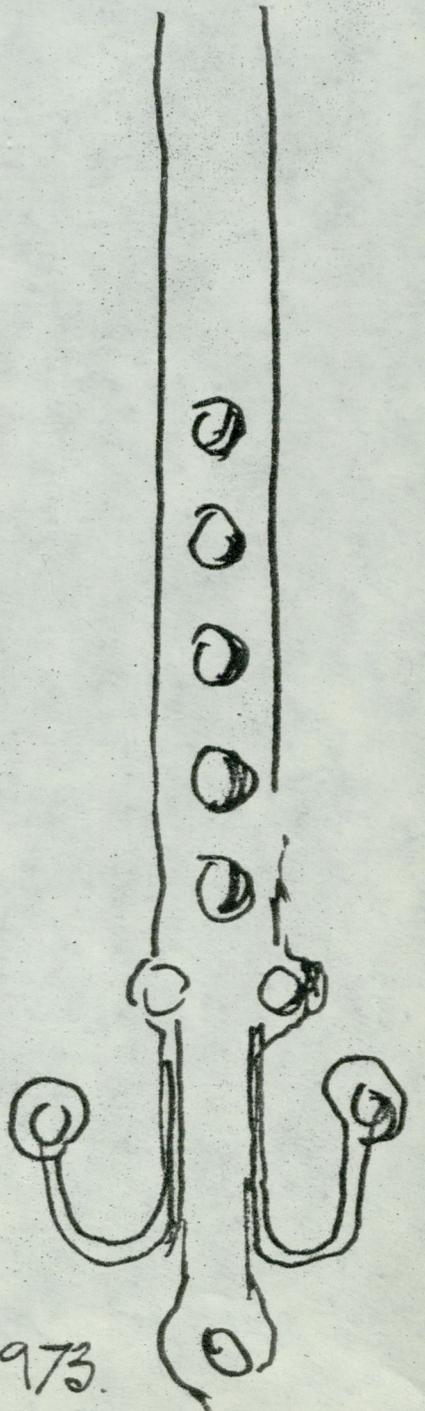
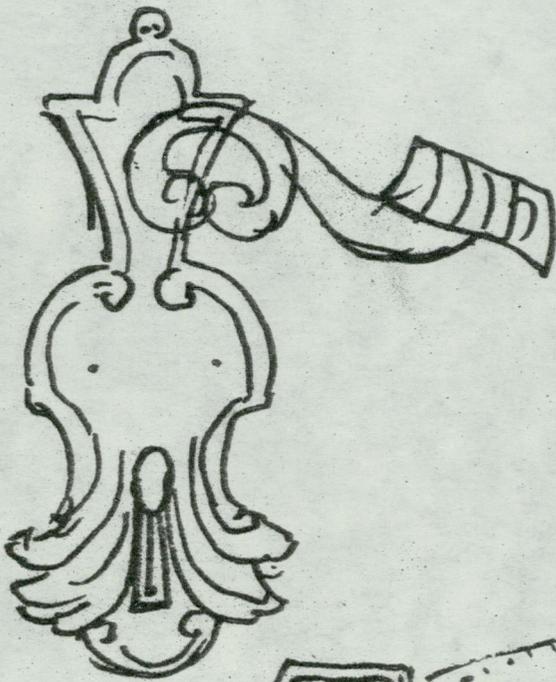

UKSE LUKK

KIRSTU HING

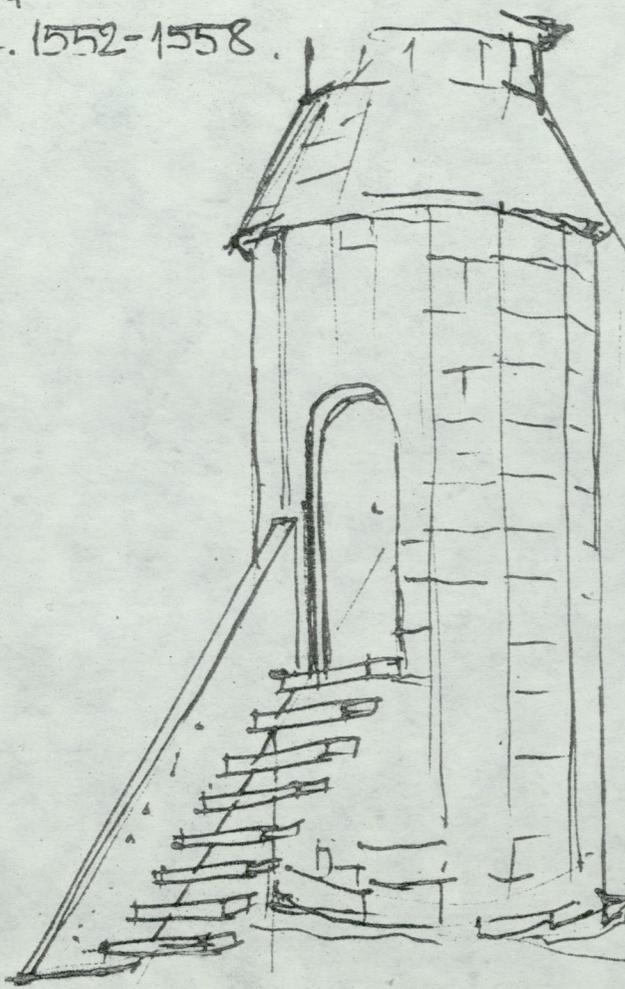
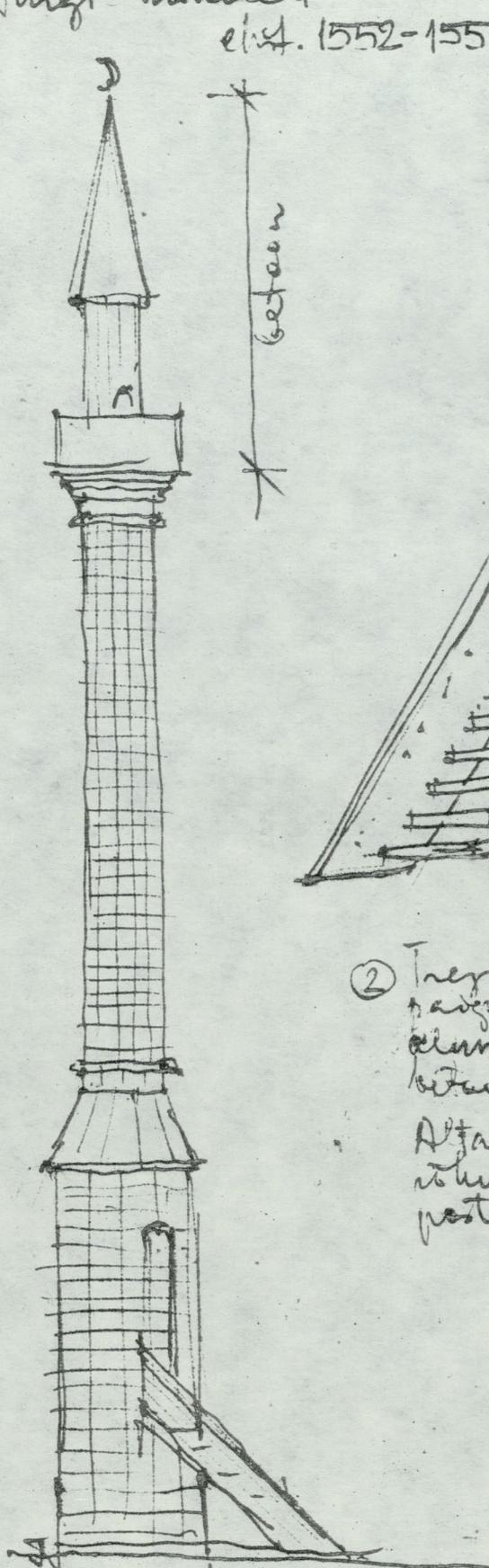
2) Loois ensproventause paljn XVIII
meeblikunsti n[ai]steid. Interjööri on r[ai]fetooldud
ja restauureitud bulgari stiili p[er]ioodile. Kujundite
geomeetria osa on rekonstrueeritud erineval m[oo]ndel.
nimel.

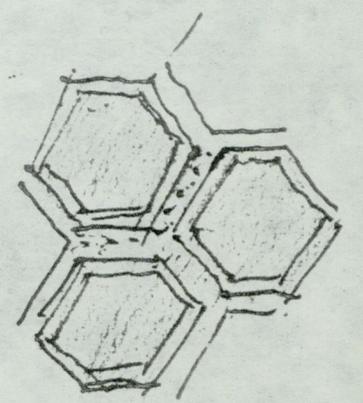
22.09.1973.

ÉRD

Juregi minareet.
eist. 1552-1558.

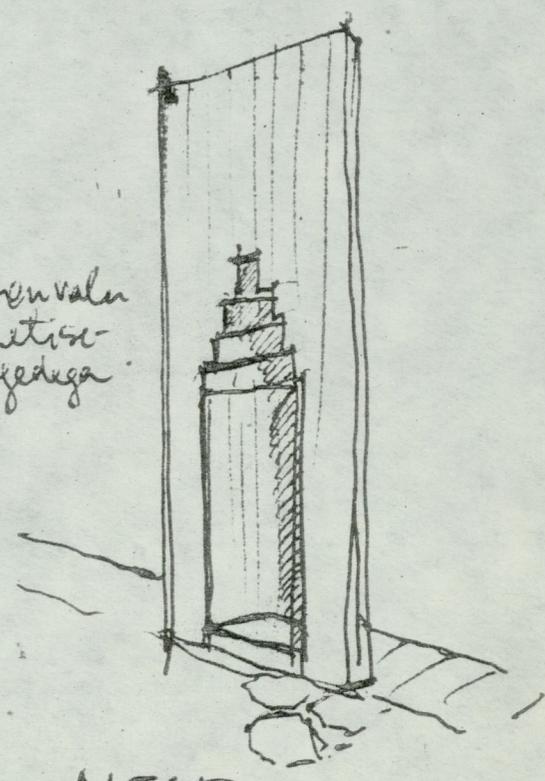
① Minareeti püür on altar ja põrand vahel. Altar sarnasti kivi trepp on betoonist, põrand püürist ts. plaatidest

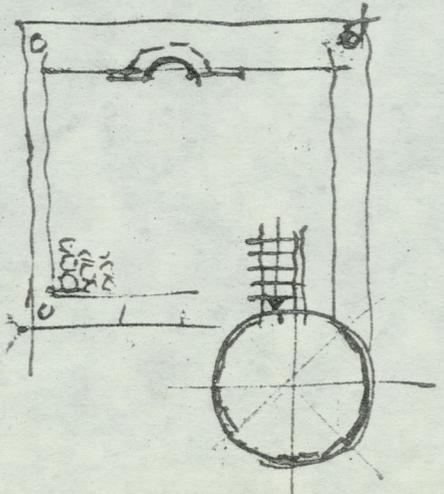
Põrand

② Trepp küljel on betooni raamid tantsamise kehale, seeläbi on alumiiniumist taldedega. Sill on puidust, mis betoonipinnaga läbi. Altar sarnasti kivi trepp on betoonist, põrand püürist ts. plaatidest

③ Betonivahel sarnasti palkedega

ALTAR

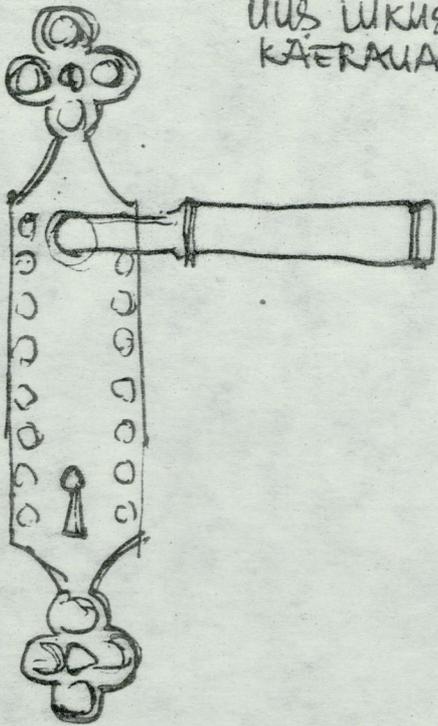

URI 62

BUDAPEST

①

UUS LUKUSILT
KÄERAUAGA

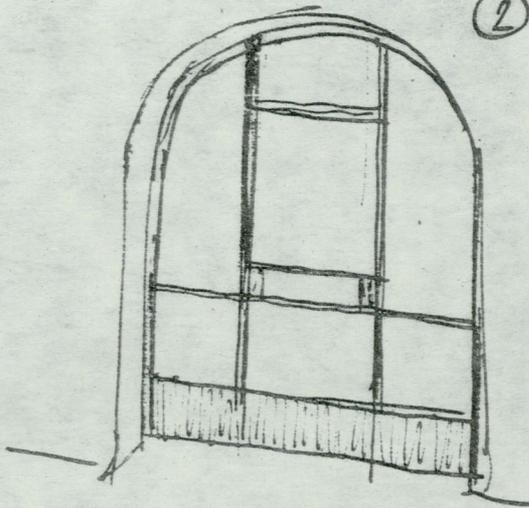

ORSZÁCHAZ TN

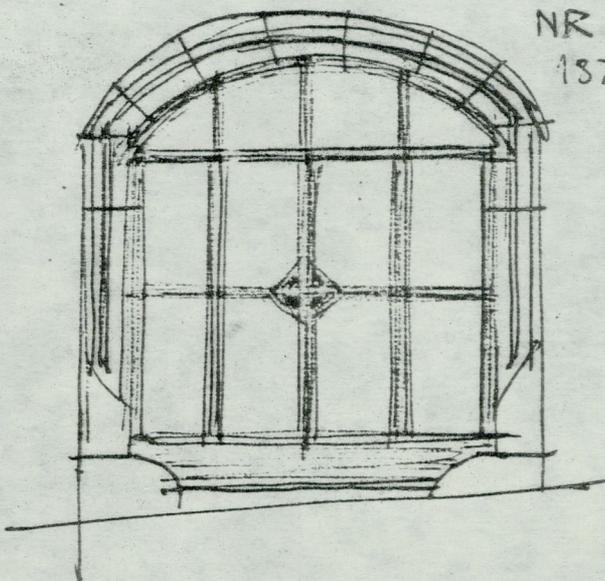
②

NR. 15.

Karreghe metall-
-kloruus varnak
rued.

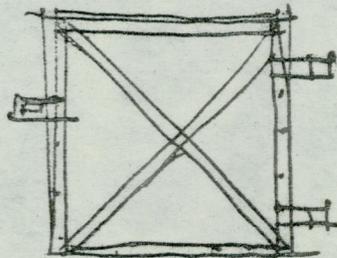
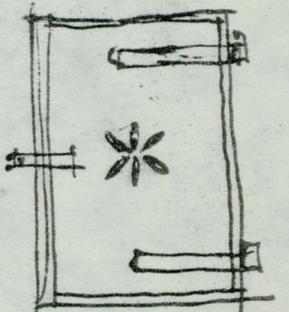
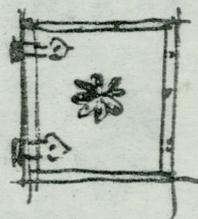
NR. 1
1875

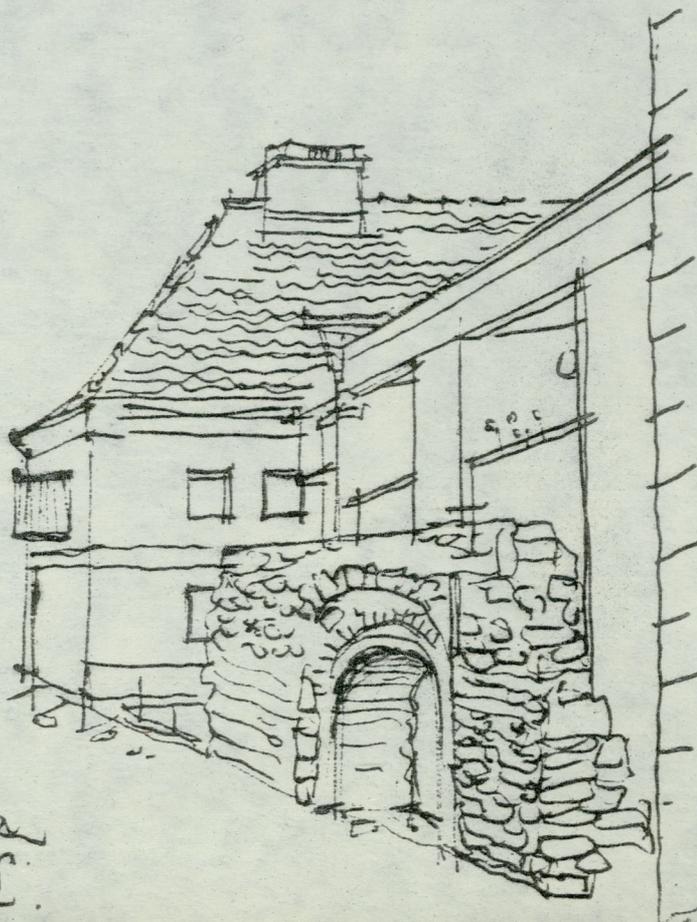
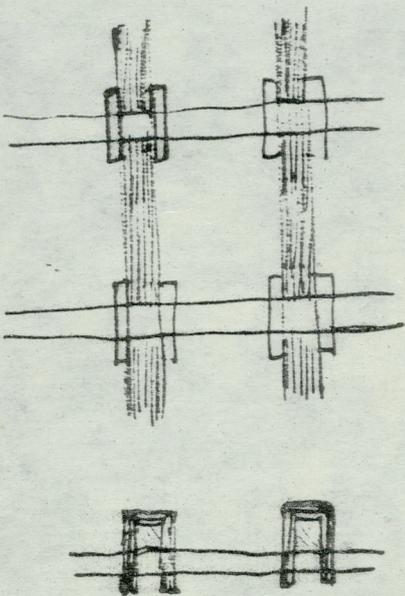
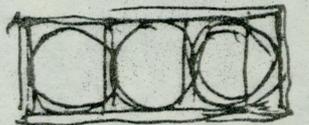
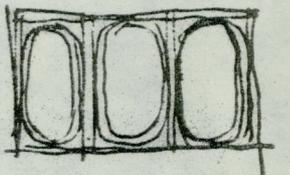
③

VÄGA hästi on loometele
tehitud uude metallkõnged ja
võred.

NR
7

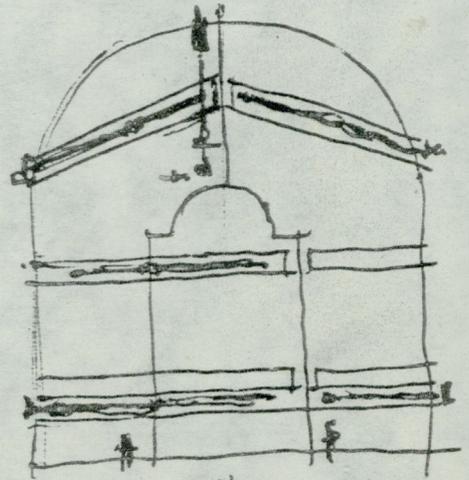
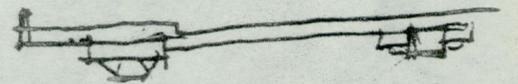
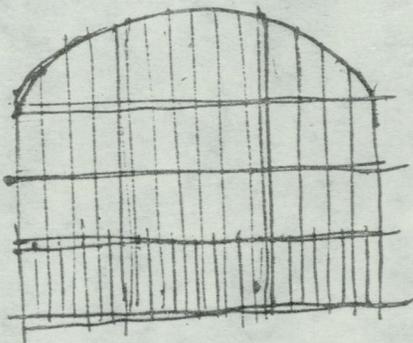
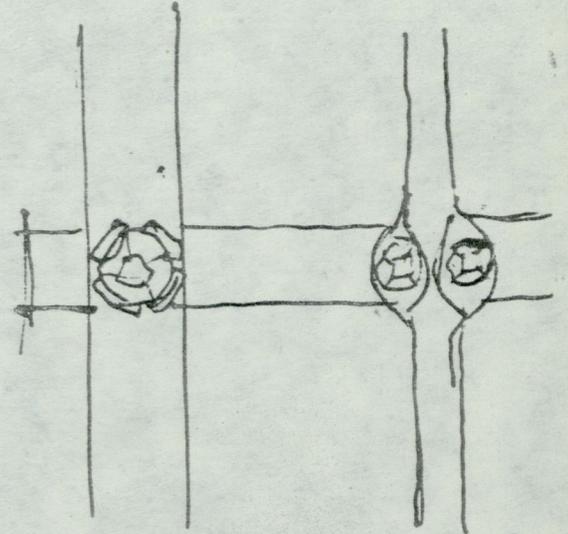
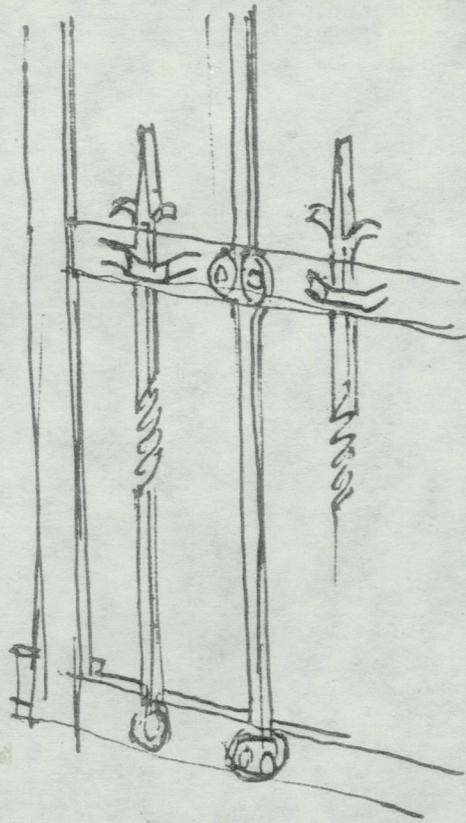
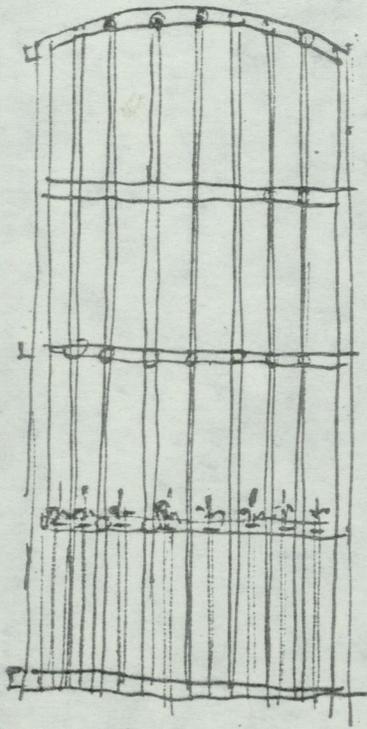
NR. 24

④ Vane müüri
ruupen. Dinda
tänaval kaarep.
hoone seinil.

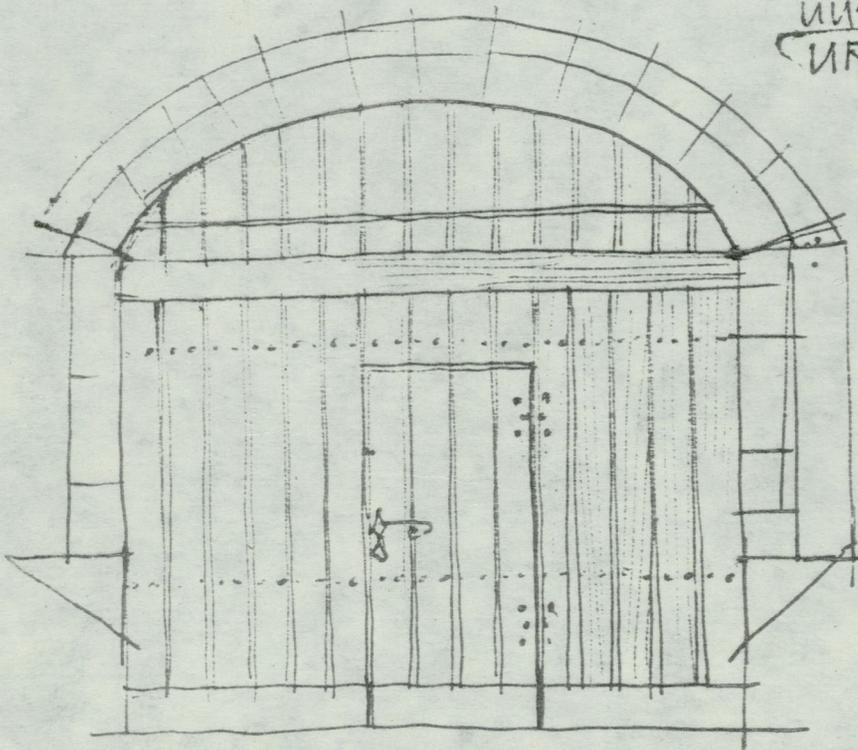
23.09.72

URI TN. 32

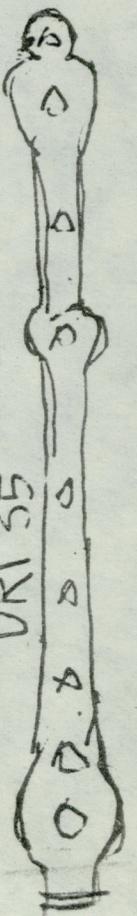
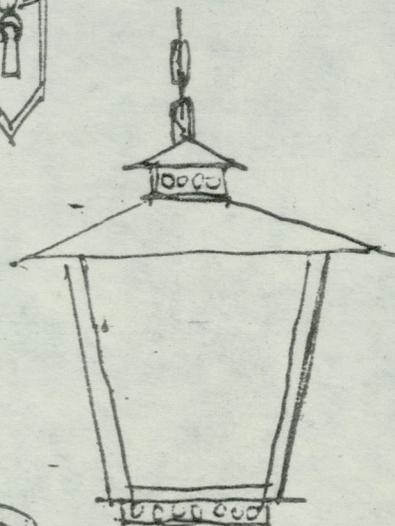
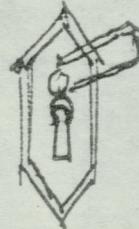
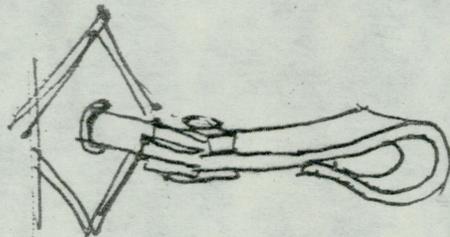

UUS VÄRAV
URI 31
XIVS. algus

VÄRAVA SISEVADE
URI 35

ntal võre, all kaheksa
lindidest uus, viimane
erinev vähe, riputatud poldid.

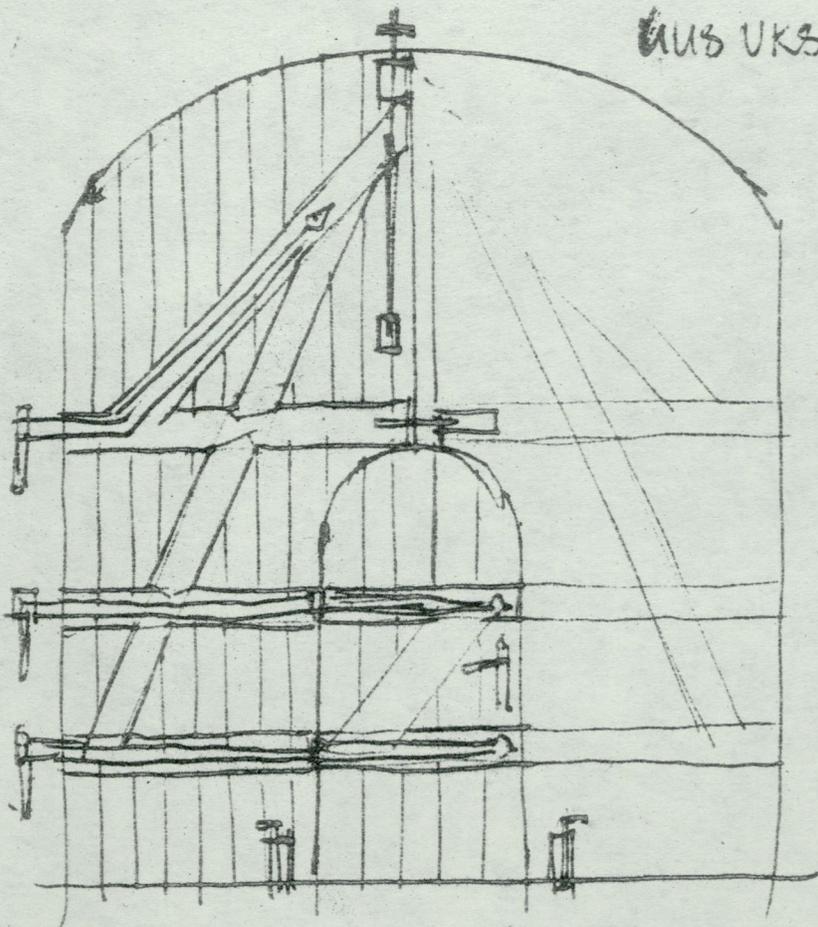
URI 35

URI
37

23.09.1973.

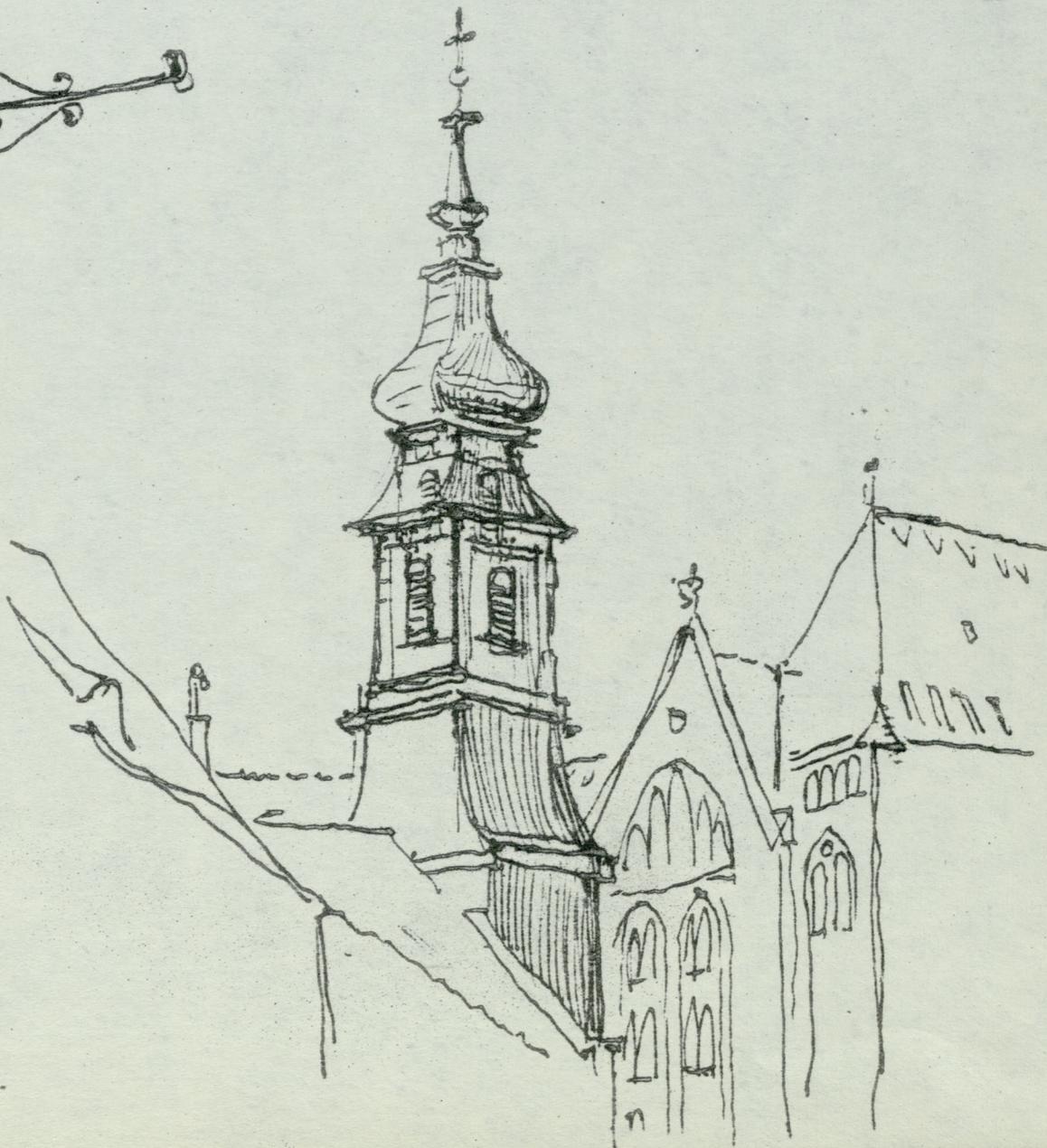
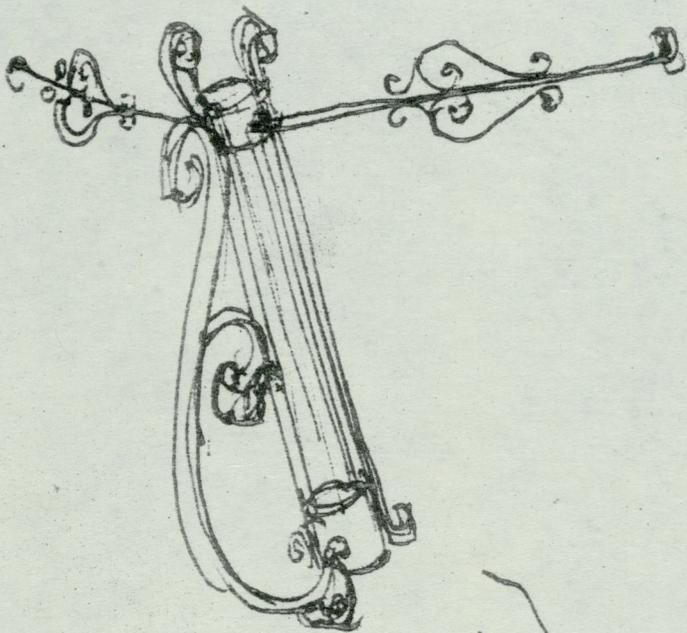
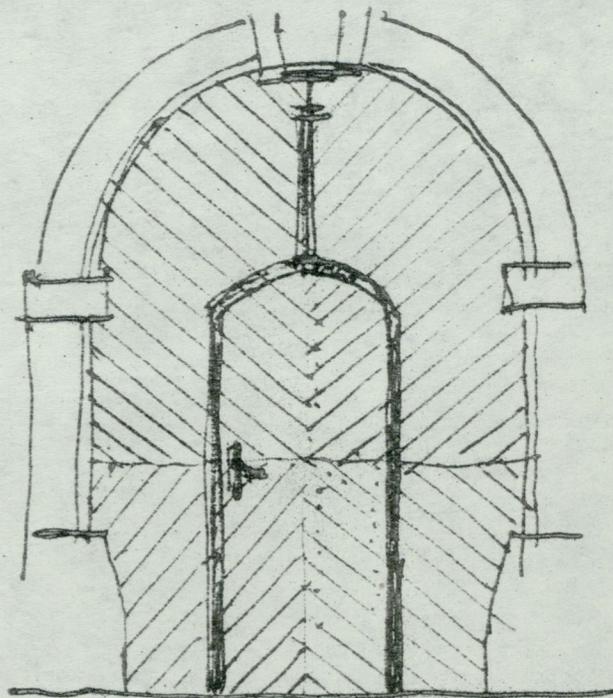
ORSZÁGHÁZ UTCA.

ÁUS UKS

SISEVÁRDE

Palgumner mobilizált
landadest veresétség.

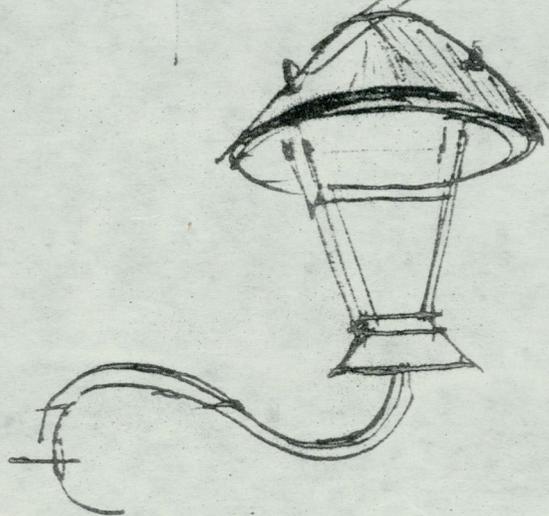
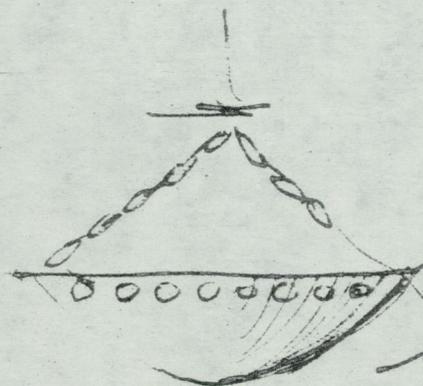
23.09.1973.

BUDAPEST

23.09.1973

TÁNCSEICS ÚTCA

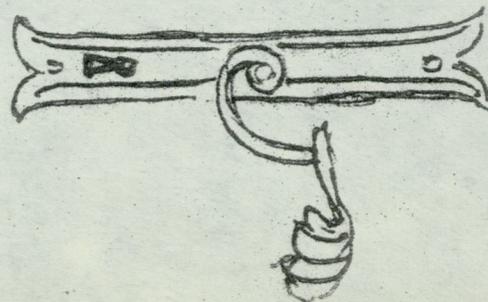
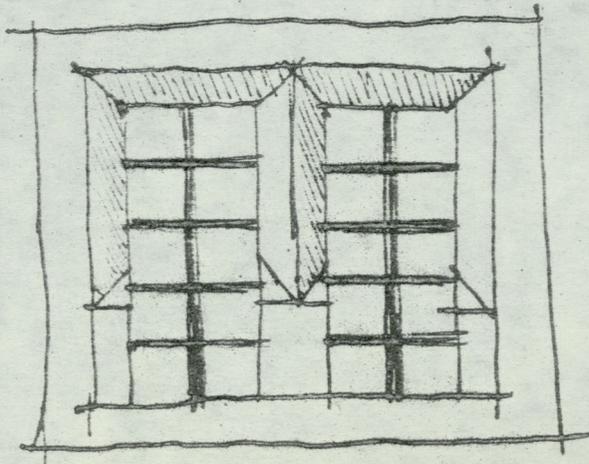
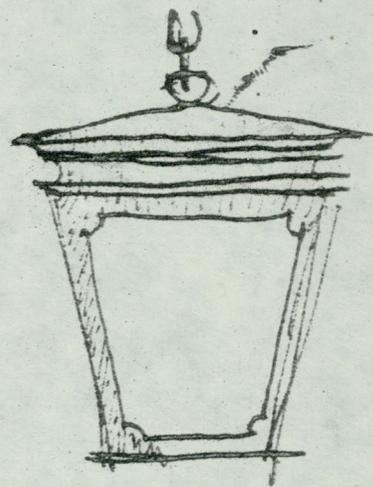

Országház nr 23

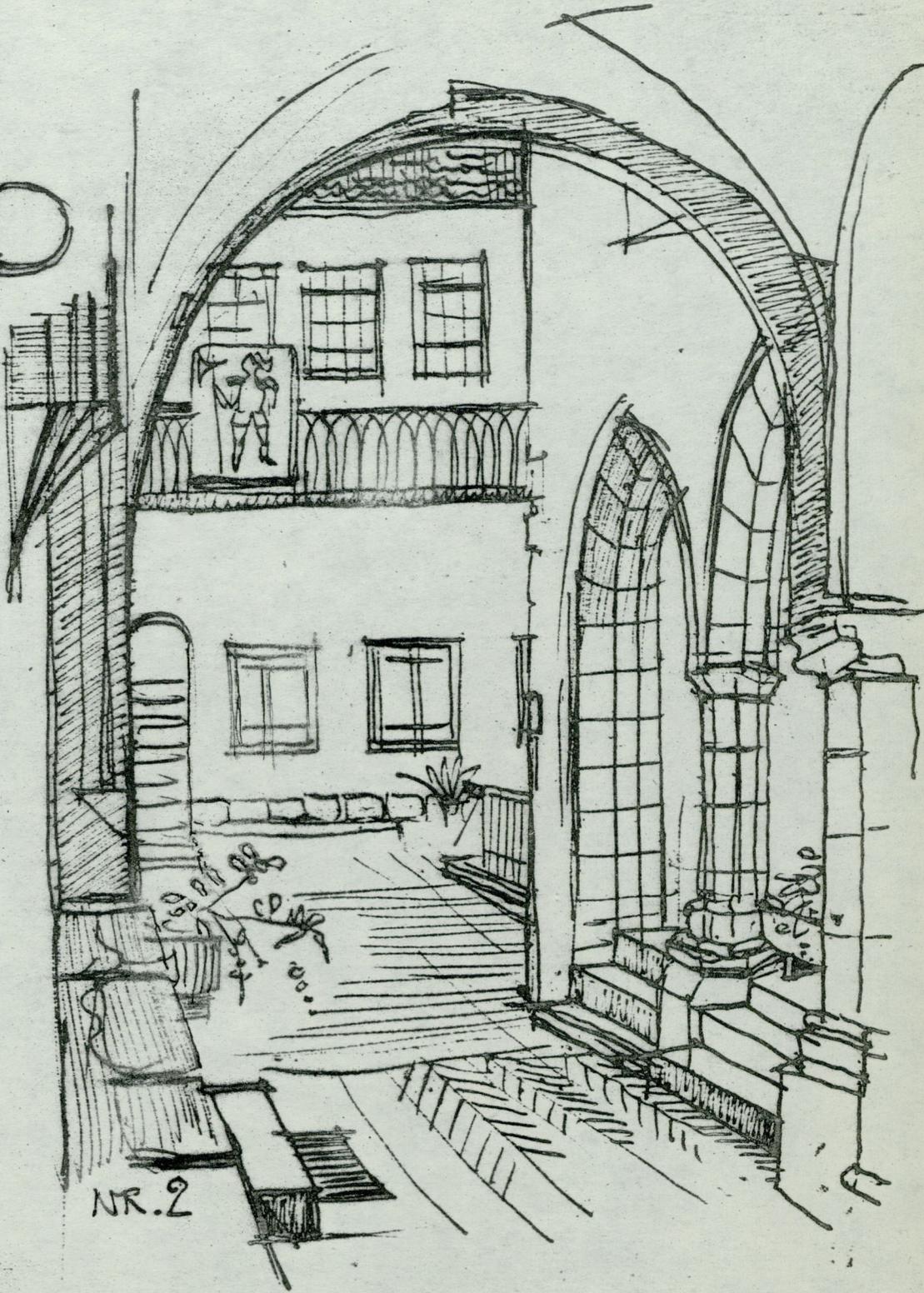
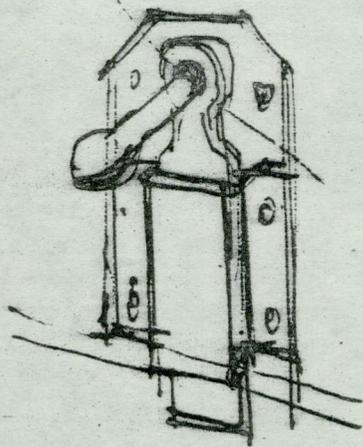
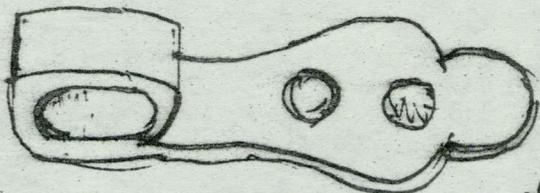
keresztrege szelű

csővel

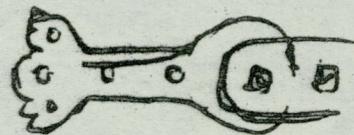
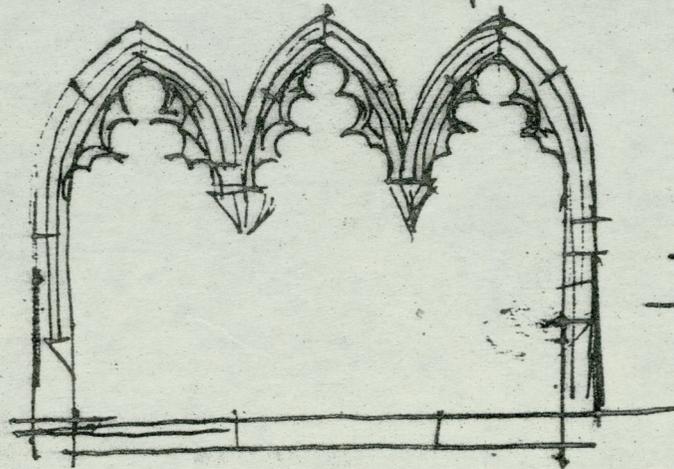
vezetvény

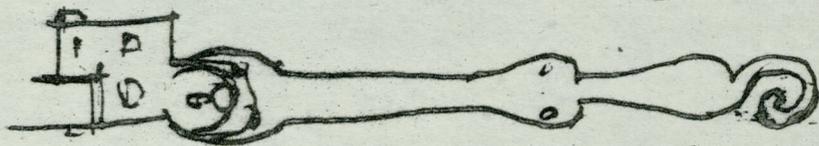
Hangvesztő

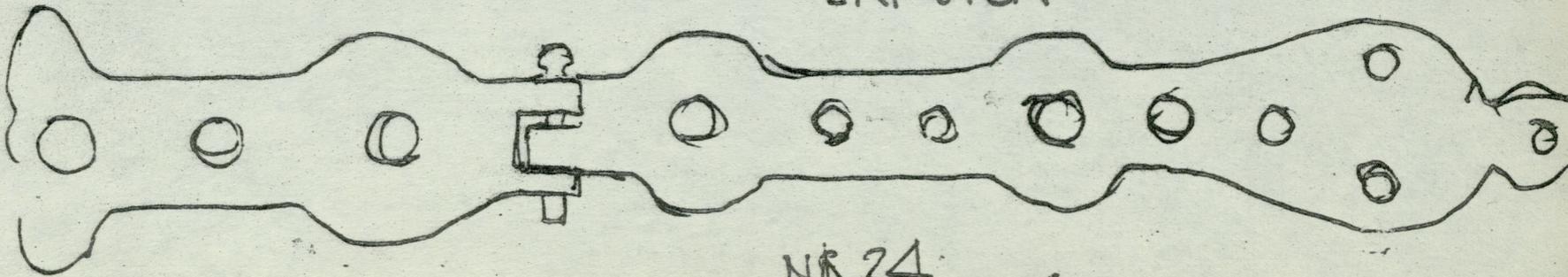
NR. 2

NR. 20

URI UTCA

NR. 24

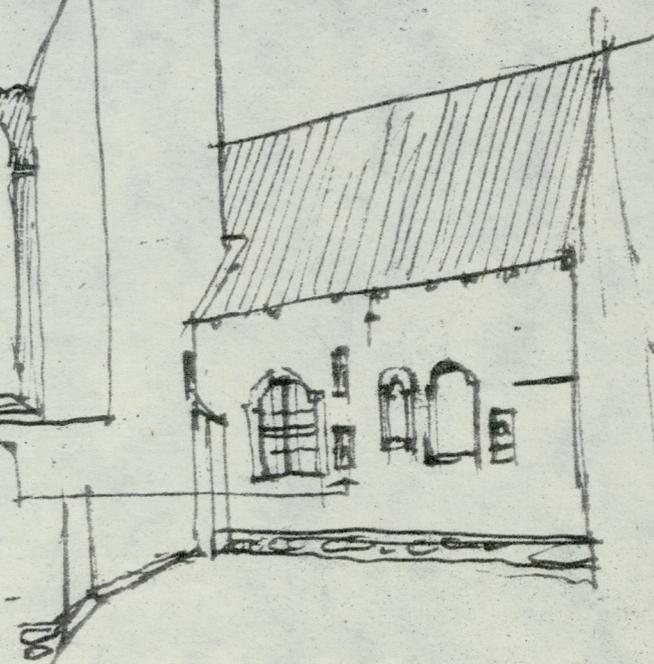
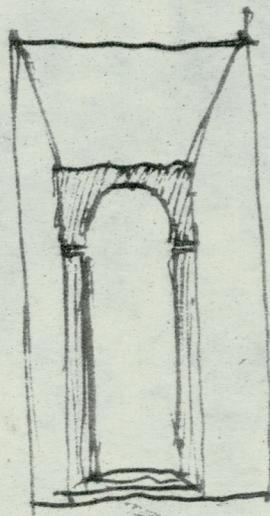
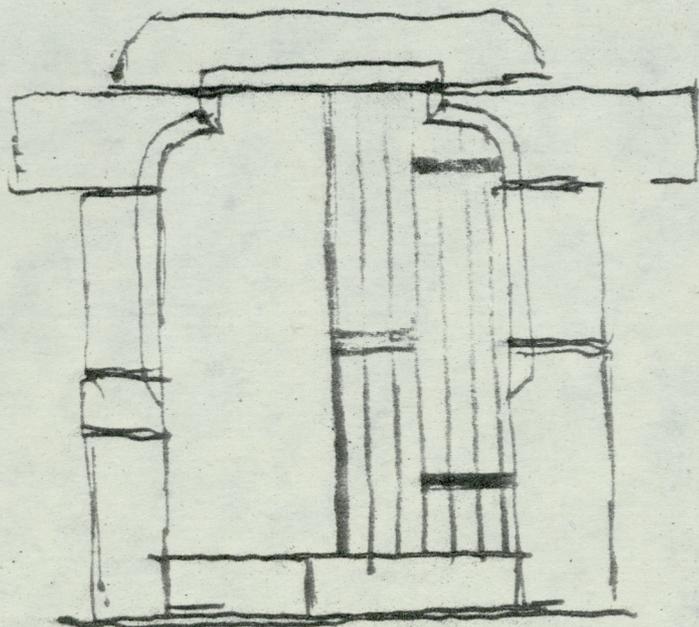
VÖRÖSBERENY

elit. XIII saq.
módorolt. XVII saq.
restaur. 1769.

Renovatum
ANNO 1789.

PEAVÁRAY

Stylus baroccurum, amsit pinguis
moderatus.

24.09.73

FELSOÖRS

①

24.09.1973.

① Romaani st. kirje ehit. kahel perioodil
 torn 13. saj. ehit. 13. saj. keskel II eh. periood.
 fassaadil - plastosektsioon peal on vitraažide vöötel
 II uue. kõrgusel murest. karnis ehit. annad.
 Tõrnuke parandused on tehtud vöötelde kohale, vt kiri on tume, hallikas -
 praegut - peal ja vöötelid ja see oli keht kõrgem - sein on tunda, hallikas -
 kivist peale helidama hõl-
 raosa kohaga -
 sein on tunda, hallikas -
 kivist peale helidama hõl-
 raosa kohaga -

Restauratsioon 1963/64.
 vitraažidele on eksponeeritud vöötelde laadumise ja vana vöötel.
 akende ja nurgavöötelde töödeldud pinnad tume vöötel -
 kivist vöötelid ja vöötelde parandamiseks vöötel. seina vöötelid sümmeetrilist
 muud. vöötelid.

See barokaalter ja vöötel on vanade ehitusdetailidega hästi sobib.
 Põhje kildakivi taustal on kontrastne, ehitusdetailide eraldatus
 selge.
 vöötelid vöötel, vöötelid vöötel vöötelid.

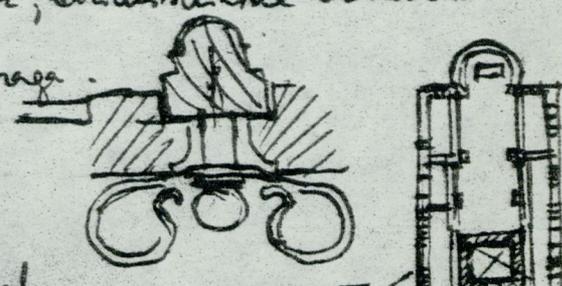
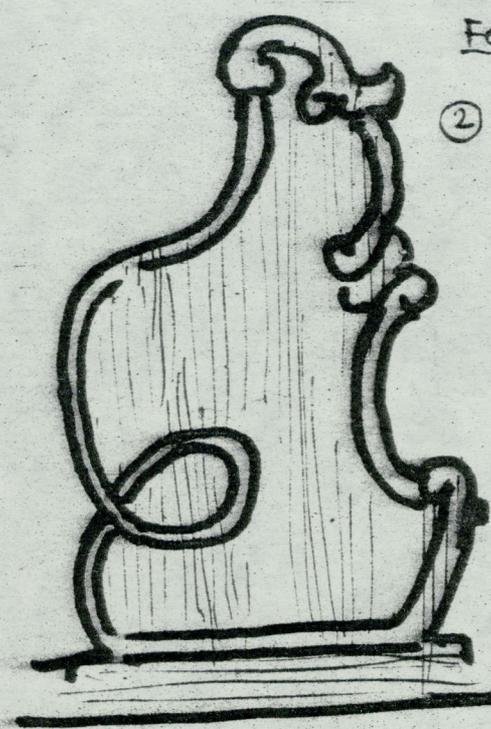

FOTO INTERJÖÖRIST

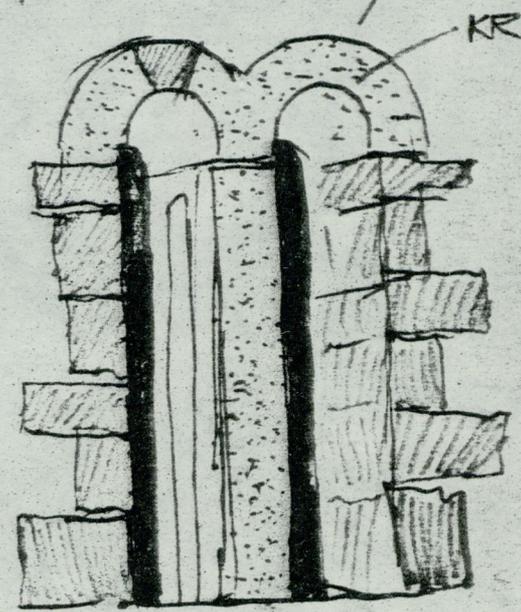
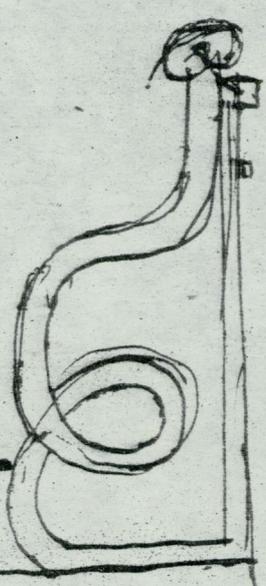
Põhje ots.

② Ilmselt vöötel
 annad kahes
 vöötelid metallvöötelid
 vöötelid - vöötelid

vöötelid
 vöötelid

II
 I

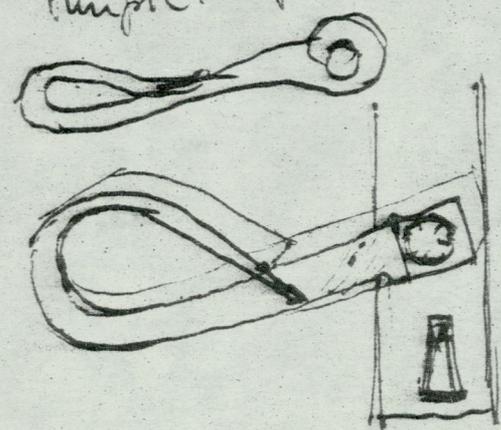
Interjööri - vöötelid vöötelid
 ja vöötelid. Põhje originaalvöötelid

KROHV

TÕNEERITUD ON VANAD DET.

Tõneeritud vöötelid.

TIHANY

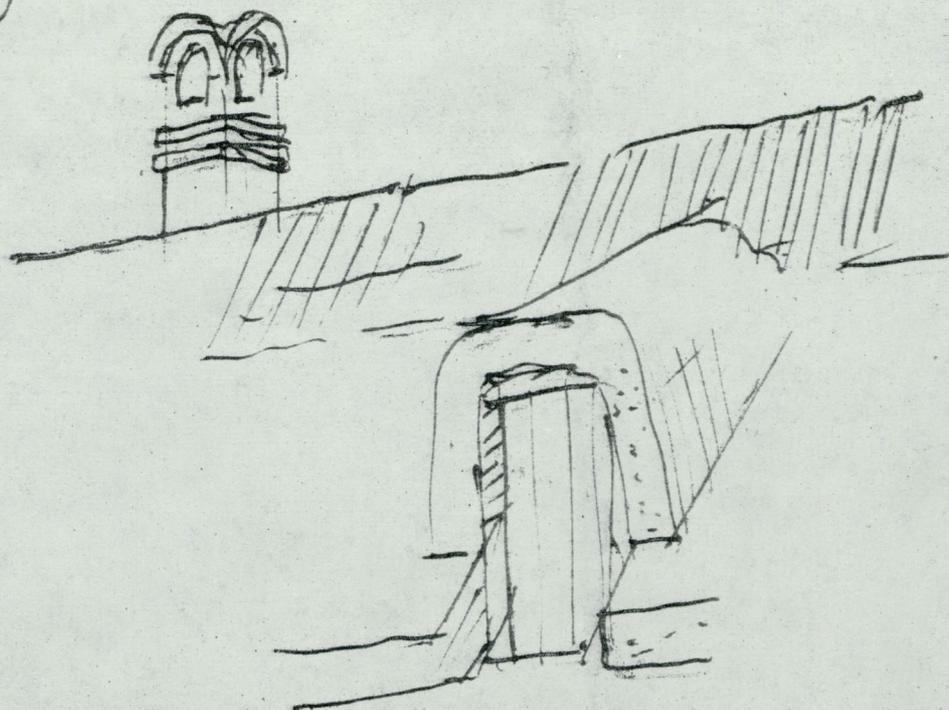
Felsőörsi kivi on tume punane, Tihany
 kivi rohelis hall-punane, väga tume ja
 selge on juhtide vöötelid (halli värvi)
 tehtud peal sein ja vöötelid.

Tõneeritud vöötelid.

③ Traditsioon: vöötelid
 vöötelid ja kivi vöötelid
 mis teete vöötelid.

2

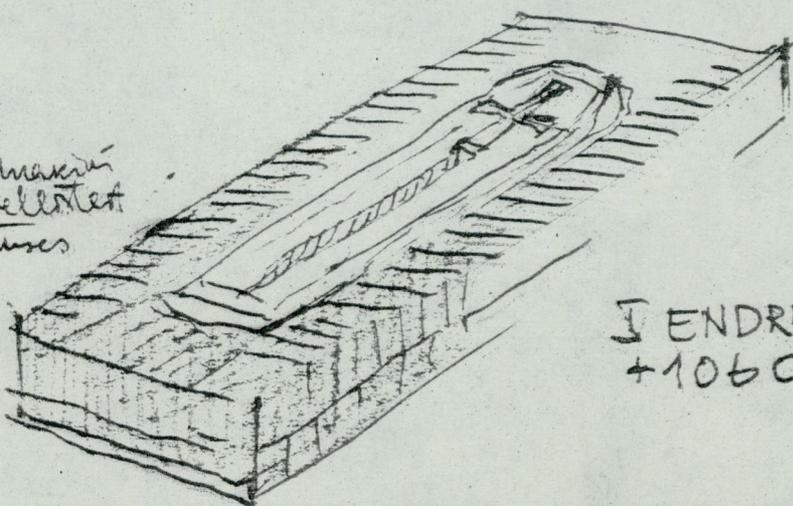

Turris
reparata

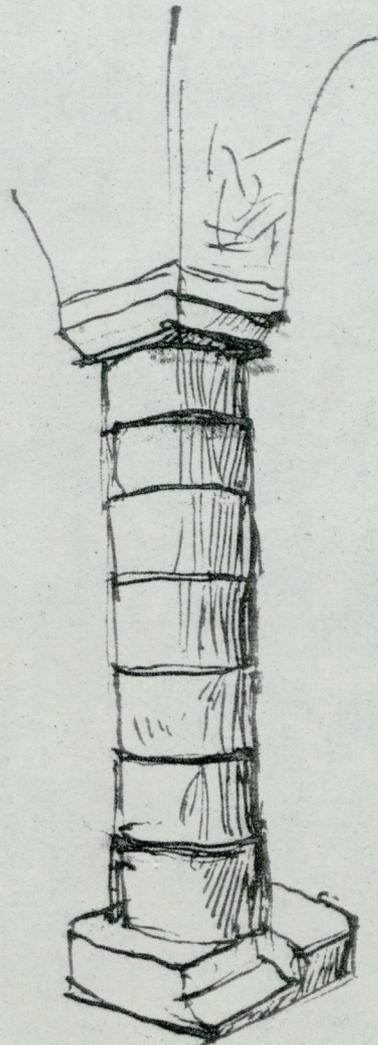
3

kirian rasmanobulda kripti sames

Thaxian
Lusp. bellatet
reantuses

JENDRE
+1060

Melawone kirie, gas wolom sira mas and kromaltan.
manim eltasora on rumpit (kepa Magero)

Wolom
hine

Vanimed ehitusosad (Bischof Verspeu) 13. saj. -
 ingomüüriga ehitus.
 Praeguse kivi ehit. 15. saj. keisr. 1545. a.
 täielikult hävitatud ehit. velli bastione. Püstit-
 1710.
 Valfärskaevandud ja restoratsioonid 1956/64.

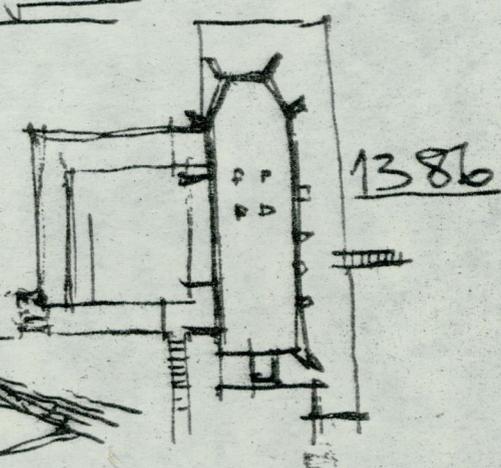
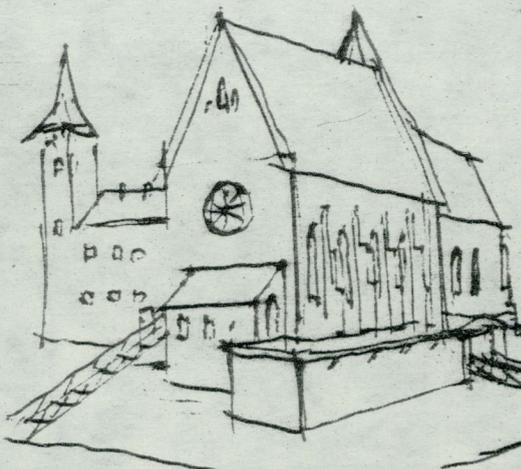
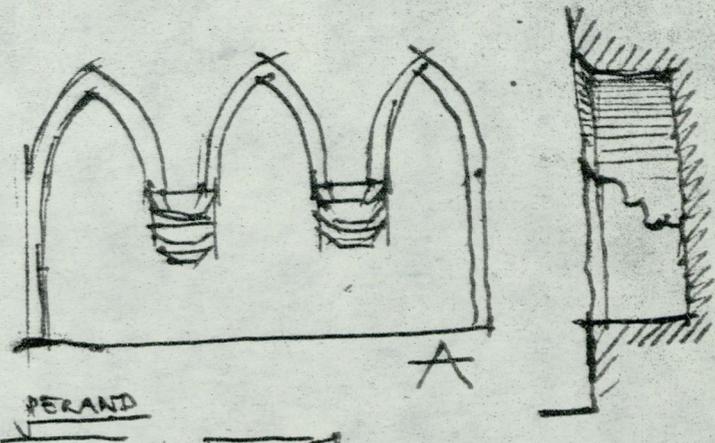
KESZTHELY

① Franzióskanlati kápolna torn és portálja és oratóriumja on
 elhát. neogotikus, miis on kápolna tizenötöt kérté gósti áhélőül
 elhát, kápolna keszél triumpfáras + torn - peal más vólóant, kóori
 peal 3 + abszid (3 támléne). Propriet. roidecsortige vólóant
 Gínt. 16. száz.
 Prágn tizené unióstoid, kóori
 vóló on néha 5 kúchvákis.

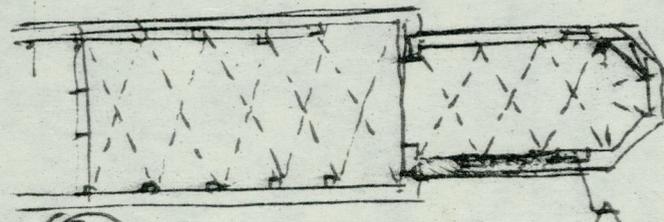

más kóori
árvínt.

kóori tornasínes
léted nemegyed vóló.

más
torn

KESZTHELY

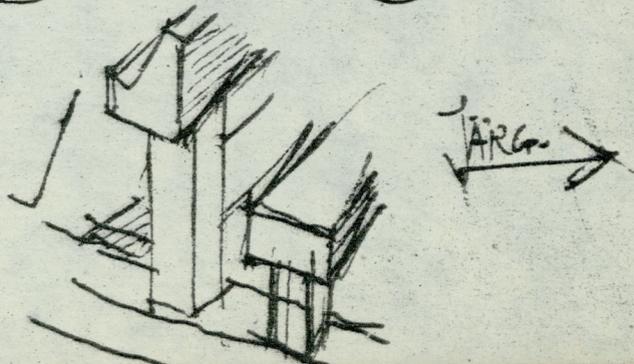
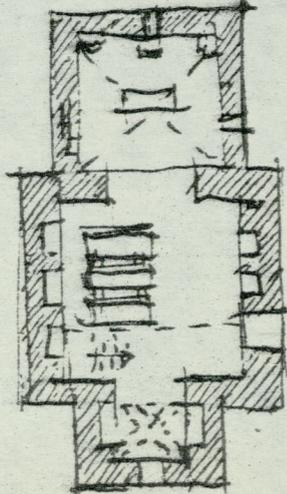
1883/87

② Barokkors. elhát 2 sűrűl éh. perhóddé.
 Prágn renováltó mlté kápoln. vólóant.
 Tulle mlté mlté prósaróti je Beethoven
 múzeum. Juhó: Demunálfeje.
 Prágn on hánes kóori je vólóant kóori.
 Táhelipannvársed on vóló je vóló vóló
 más tóde | jégvóló vólóant je kápolna
 mlté vóló.
 Anté vólóant tégmál inónt. pmt.
 Óhúvóló.
 Prágn vólóant dekor. vólóant
 Sírítél pánná mlté vólóant.

Sírítél mlté vólóant mlté.

③ EGREGY

kápolna elhát XIII száz.
 vólóant. 1731.
 rest. 1945.

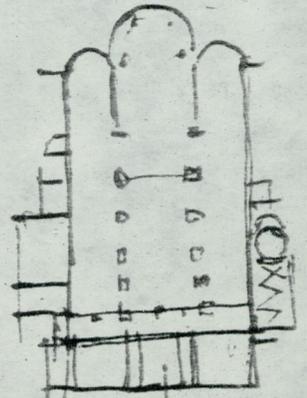

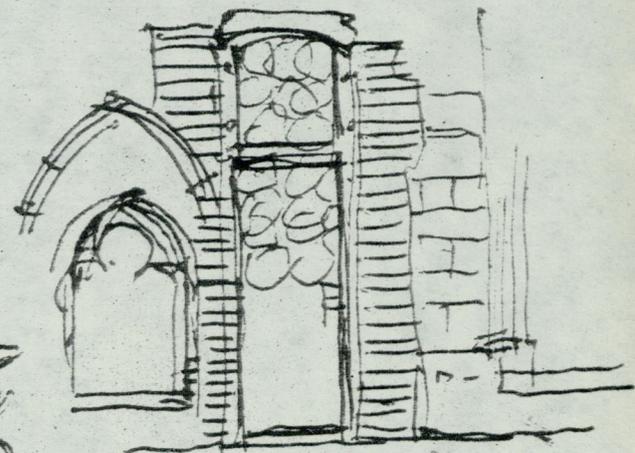
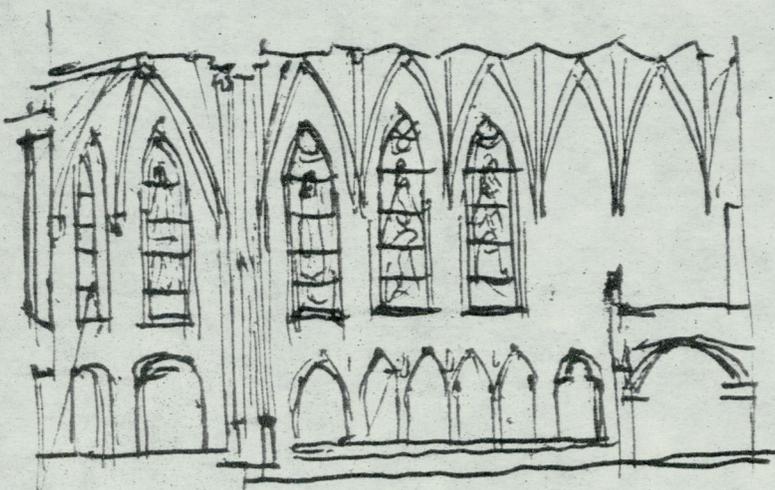
GYÖR 26.09.1973.

- ① Katedrál amb vani roome anla kehal
 minnia ch. osad 1241, umbekhitus 1460/80
 ja 1635/45. Lennuist. 1912.
 Praegu kants. Pasaadiga abid varem.

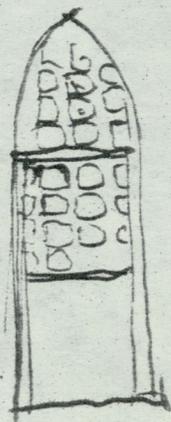
toomekell, ehk XV saj. lojal, umbekhit. XVI s.
 19. saj. rodu. Umbekhitused on veiga selgelt kind
 tugevhooldisult eksponeeritud.

- ② Kellid on katedraali on
 latorime-kellsteeg, mis vaitud
 muu kivi konstruktsioonidega
 vaita vaim.

- ③ Kees anad
 keha kees-
 keha
 meelid
 Keldar on kabelet poelt
 meelid muu muu
 linarolised pinnad
 Same motiiviga
 on meelid
 ke avade vored.

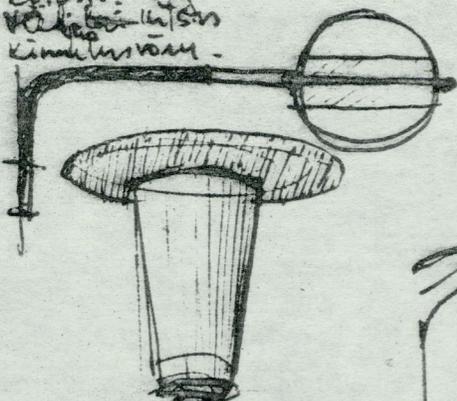
- ④ Kõrgel ehitas pälgedel külge-
 faamide ja eksponeeritud on
 tehniliselt selgelt et esialgu
 keha et meelid.

GYÖR

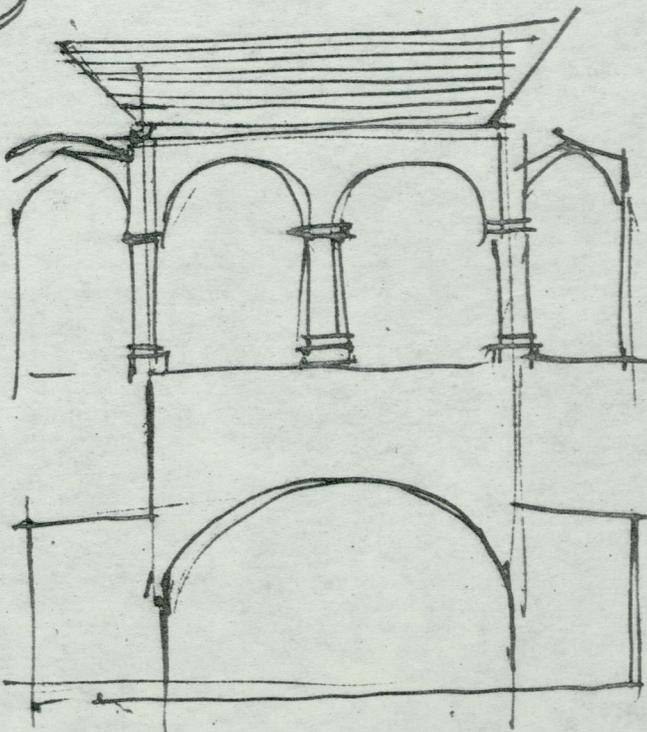
② Benediktlaste klooster 17. saj. lõpus

→ Grotto perimeetrisel karemeesfööril, püügil, katedraal, altarid.

① kaaremees valgesti muna sees lat hõbedane kera. võrkas võrkpöörilistis kinnitustööm.

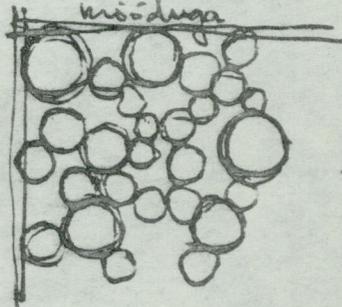

③ Ungari ühe narmemist hospitale. kahe arkaadikressidga.

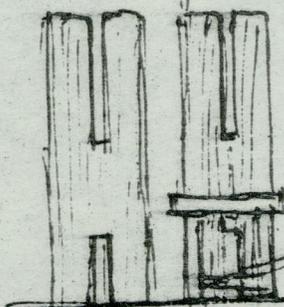

MÜEMLEK = arh. näolis.

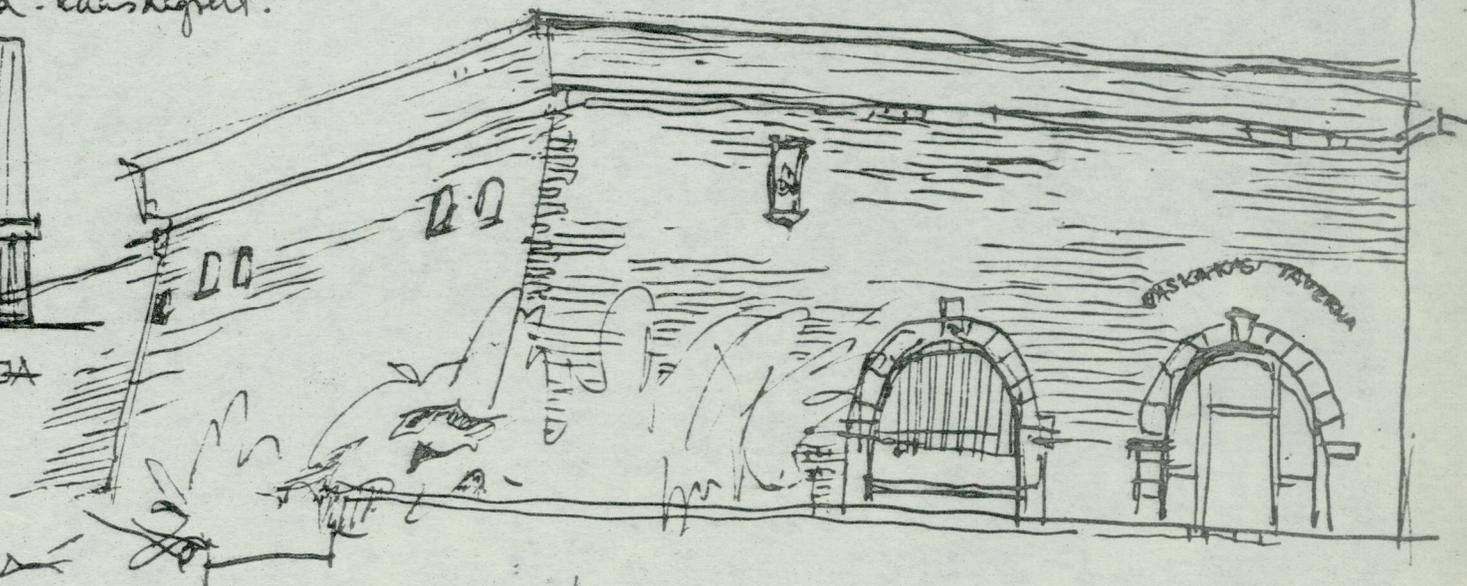
FORE ↓
Kellisega
fotatid torupüü-
dist erineva küh-
mööduga

④ Soomine - tüüne kaitstõni kare mallides -
puitaist vungitud tellisretrad ja võlvid, interjööri-
kujund - kaasaegselt.

TUUL EEST JA
TAGANT.

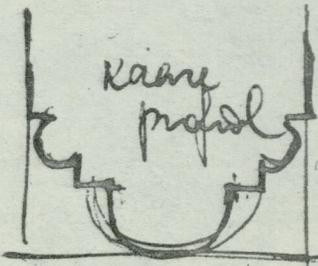
LÉBÉNY

⑤ Benediktlaste kirik 13. saj. (1204), romaani stiilis -
altar ja katedraal 1872/79.
romanti püügil, oval.
uusgooti stiilis.

sokeel

PIILAR

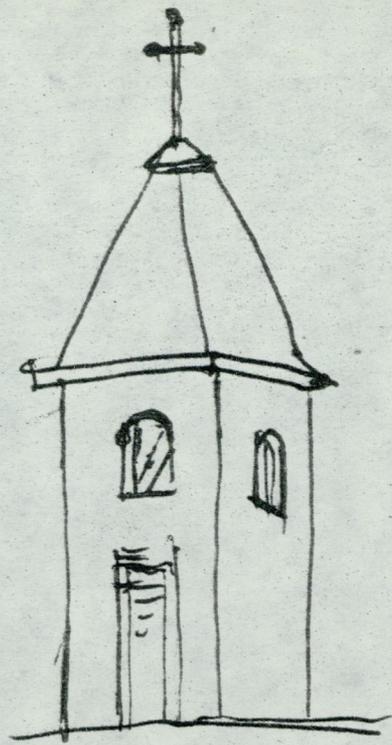
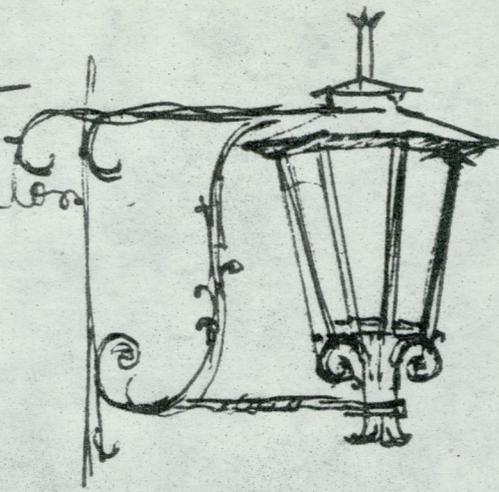
kaare
püügil

FERTŐD

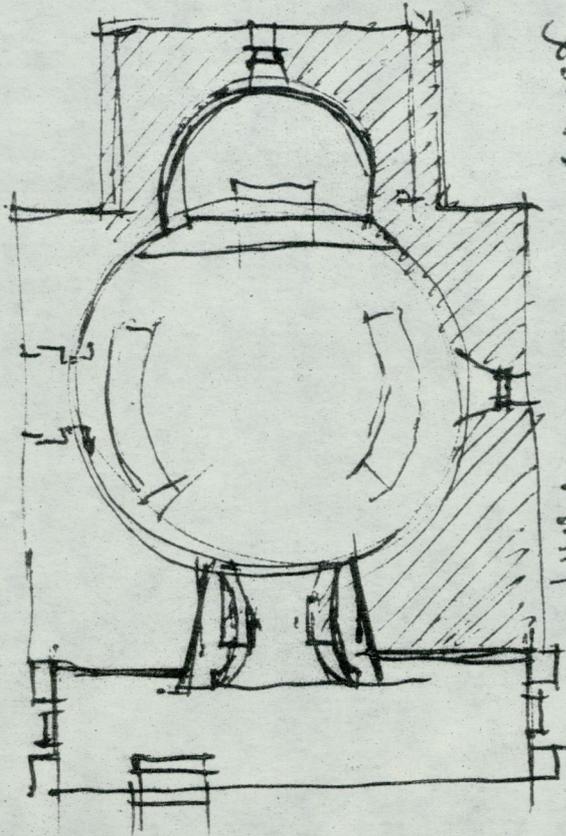
D'ESTERHAZY

18 s. barokk

HIDEGSEĞ

kábel XIII szaj.

Szaj 13. és 14.

szaj málna- és fagyvered
szél, kupola apokrifite
trüv

retörös tükörre püskösre
plentöröndöcs - retörös püskös

retörös püskösön on kerekítet püskös fagyvered - apokrifite
ja más típus fagyvered méretű 1,5 m kerekítet szél
függelék püskös fagyveredre.

örök kősz. on kő-
plakidest mis püskös
kősz. kősz. kősz. kősz.
vagy kősz. kősz. kősz.
fagyveredre.

szinad ja szupel
ca 80% on szilva tükör
ja püskös kősz. kősz.
kősz.

fagyvered kősz. kősz.
kősz. kősz. kősz.
kősz. kősz. kősz.

szilva on tükör et S. kősz. kősz. kősz.
kősz. kősz. kősz. kősz. kősz.

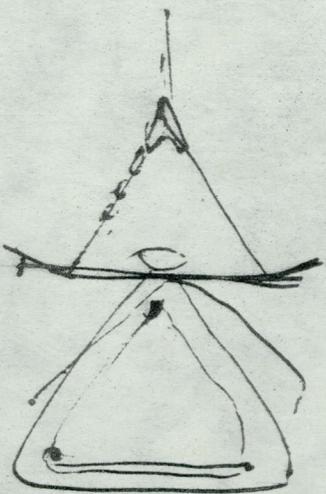
SOPRON 26.09.73. K. 1800

26.09.73.

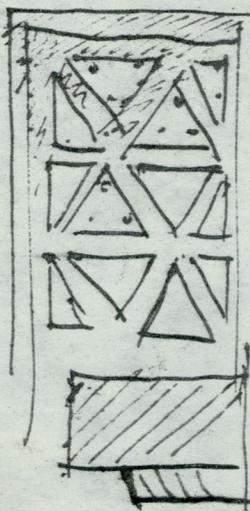
SOPRON

mus. künk. sünepege

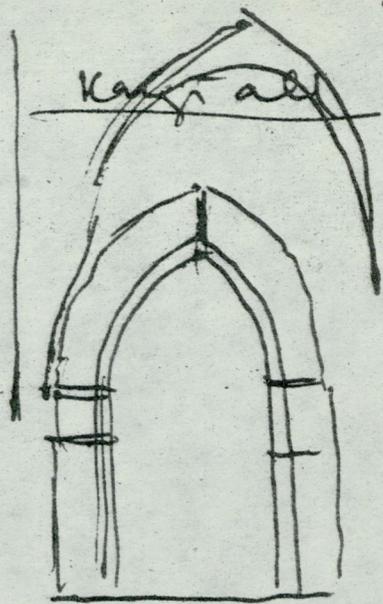
1

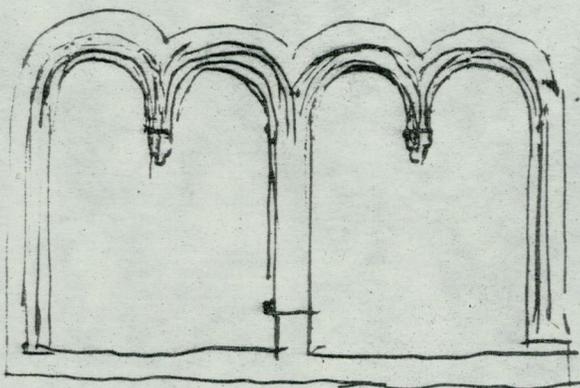
mus. valgusti
mies VA

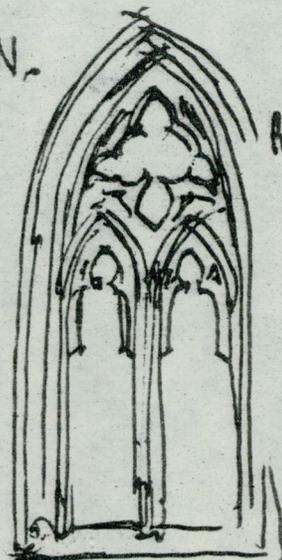
6 sm. parrude
lunell puul
leatud 12 km.
lavad mis on
hiedomad val
põhi
kinnit sepanaaltoge

KLOOSTRI TN.

ste miss uhes
kloostri te. hoovus

hoovus

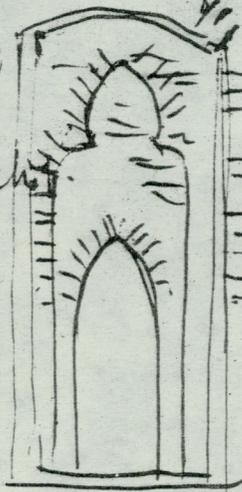
Tänavad kine kinniteta on
ehit. kiskit määravaltuge

Fabriinhaus

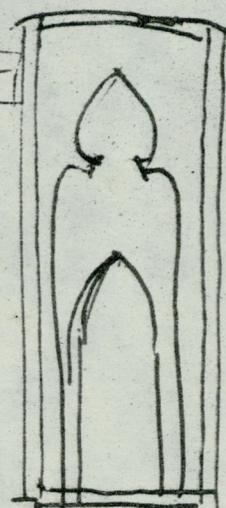
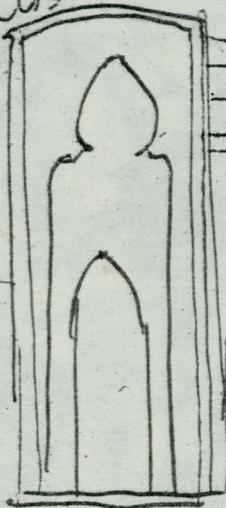
2

14 sag. 1 poolil ehit.

Van
detail
11 km kõrg-
selt

Tellis-
kant.

Projektant. Intellektuaalmuuseum
neer mõeliga.
hoore siset ja etel.
hoovus
Pikavälk seurens palatsega !!

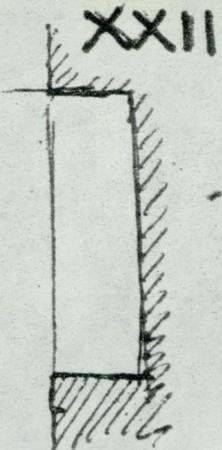
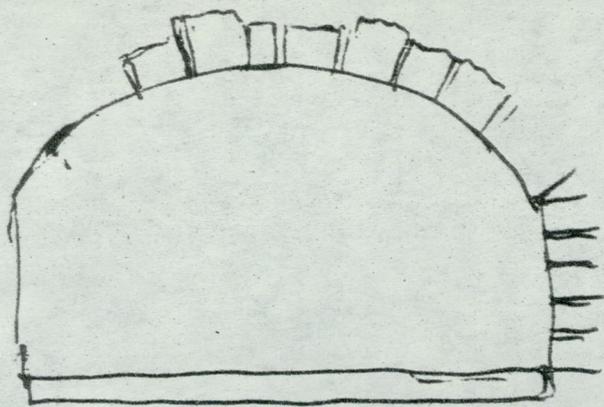
III korral on suu sael peat.
tehizotte (ste suu muu Anve,
võetl. reness. leeg) indelil 17 sag.
perekonjalid. Neel enusmentarou
ja lag. tehise meeri uligus stuce
vikes. Põhne muusprobleem a nafa-
mel pörande kirelusevõimide sellidest et
vahesidrad mooligutega püetistel.
Kõrnel muus kus sinitet vooakoa-

meelitud on muud y/b. leid pika
kõhnd. killevõimude ja ooste meelitud.

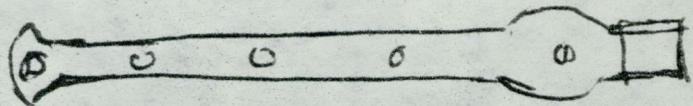
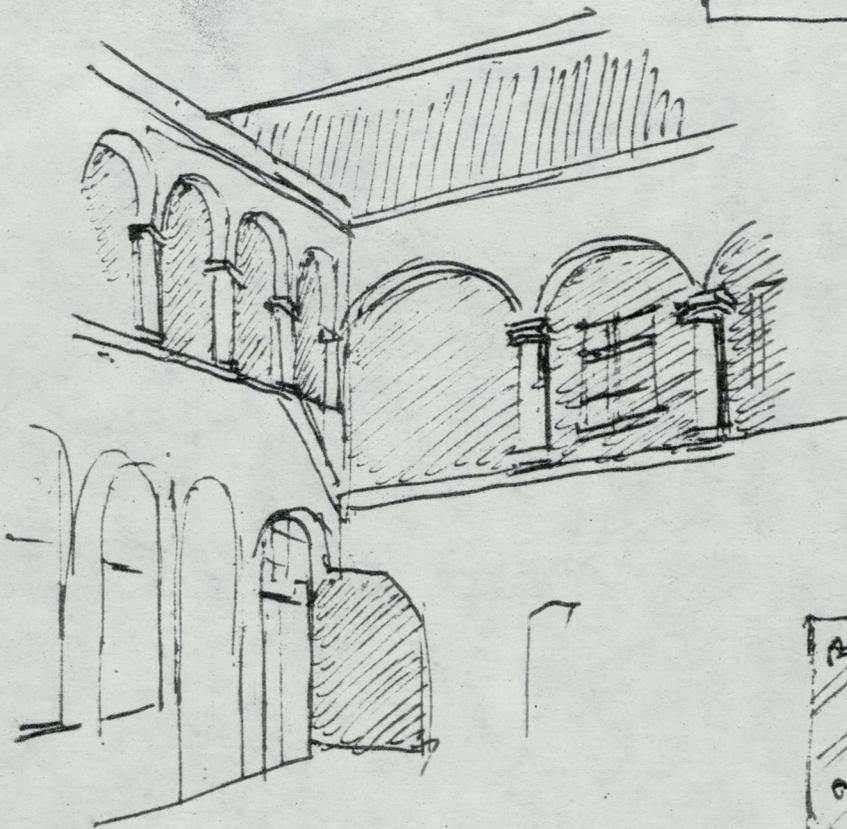
27.09.1923.

SOPRON

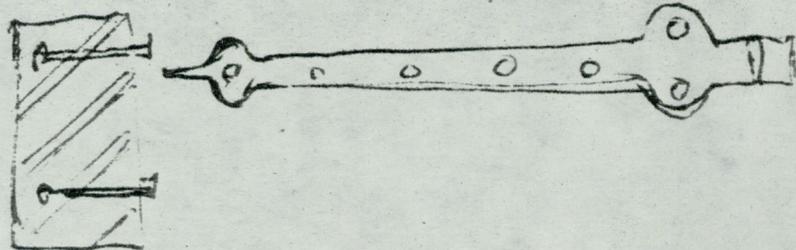
Érsepe elamu ①
Keszegye oze steniis

fenestral, mid seint
kondicivisel on vege peen
je kasnel wne pmetest
kildudist. kora nojutane
hoolge koken

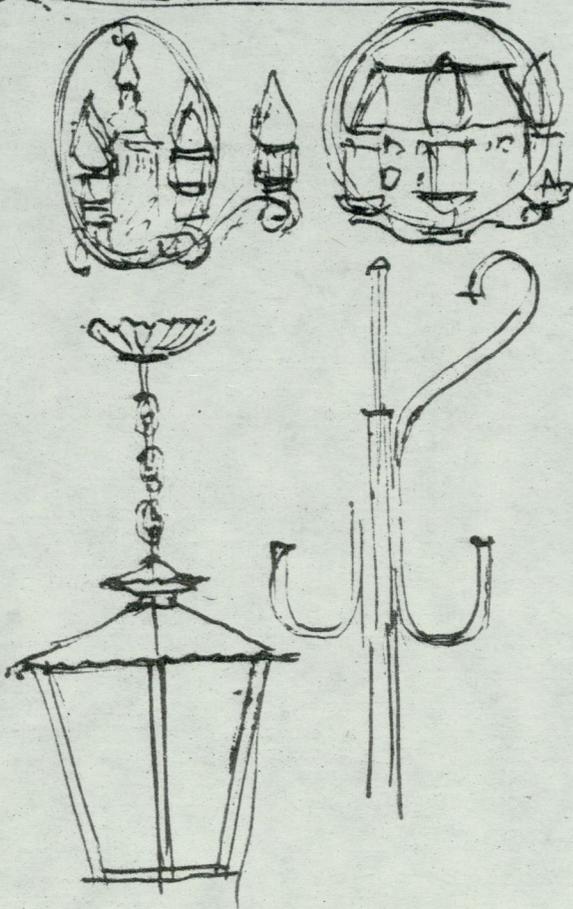

whet-ladest laudedest
huise hing (profil-lamid)

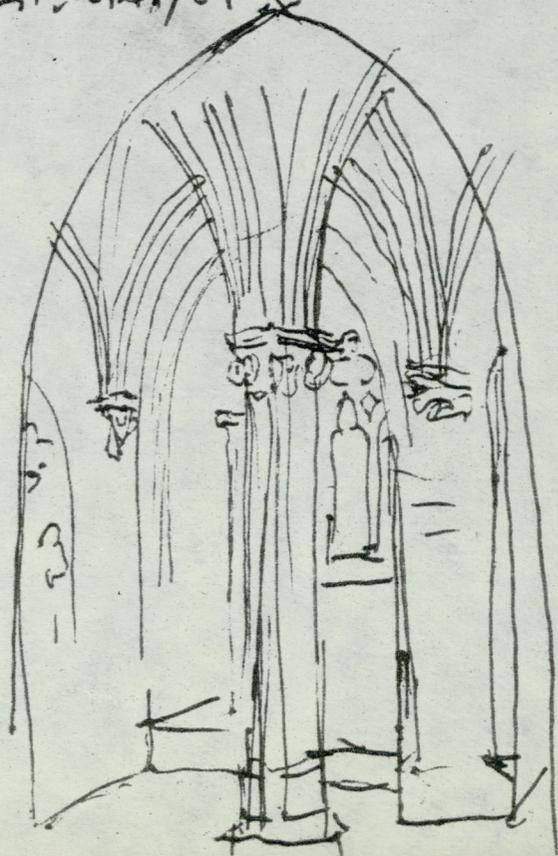
②

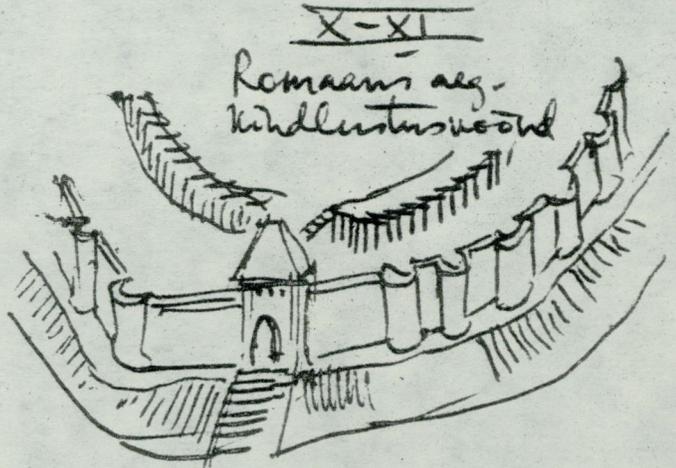
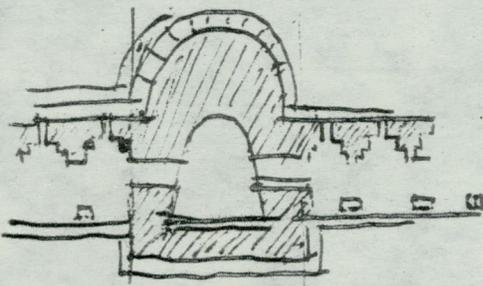
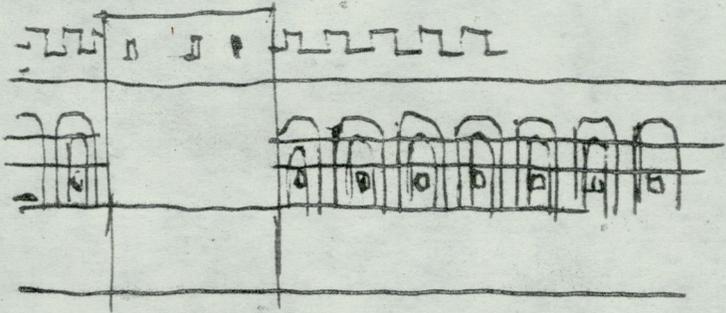
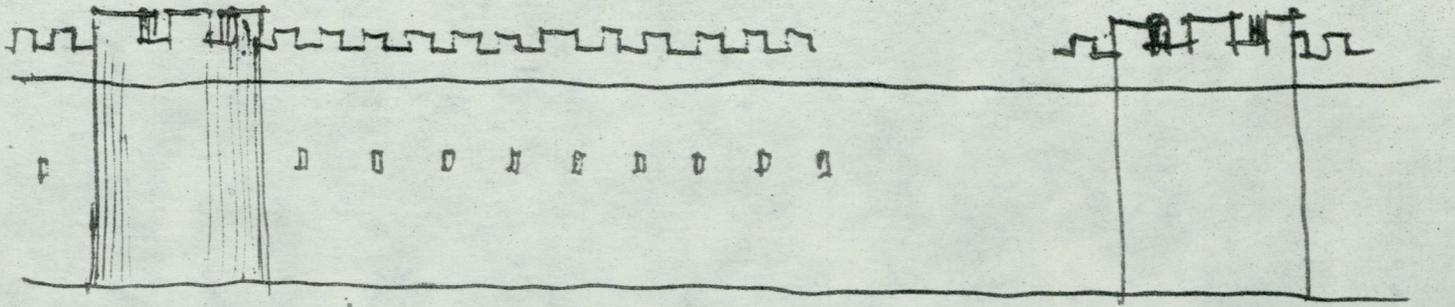
ESPRESSO

③ Klootri kapitlisaal

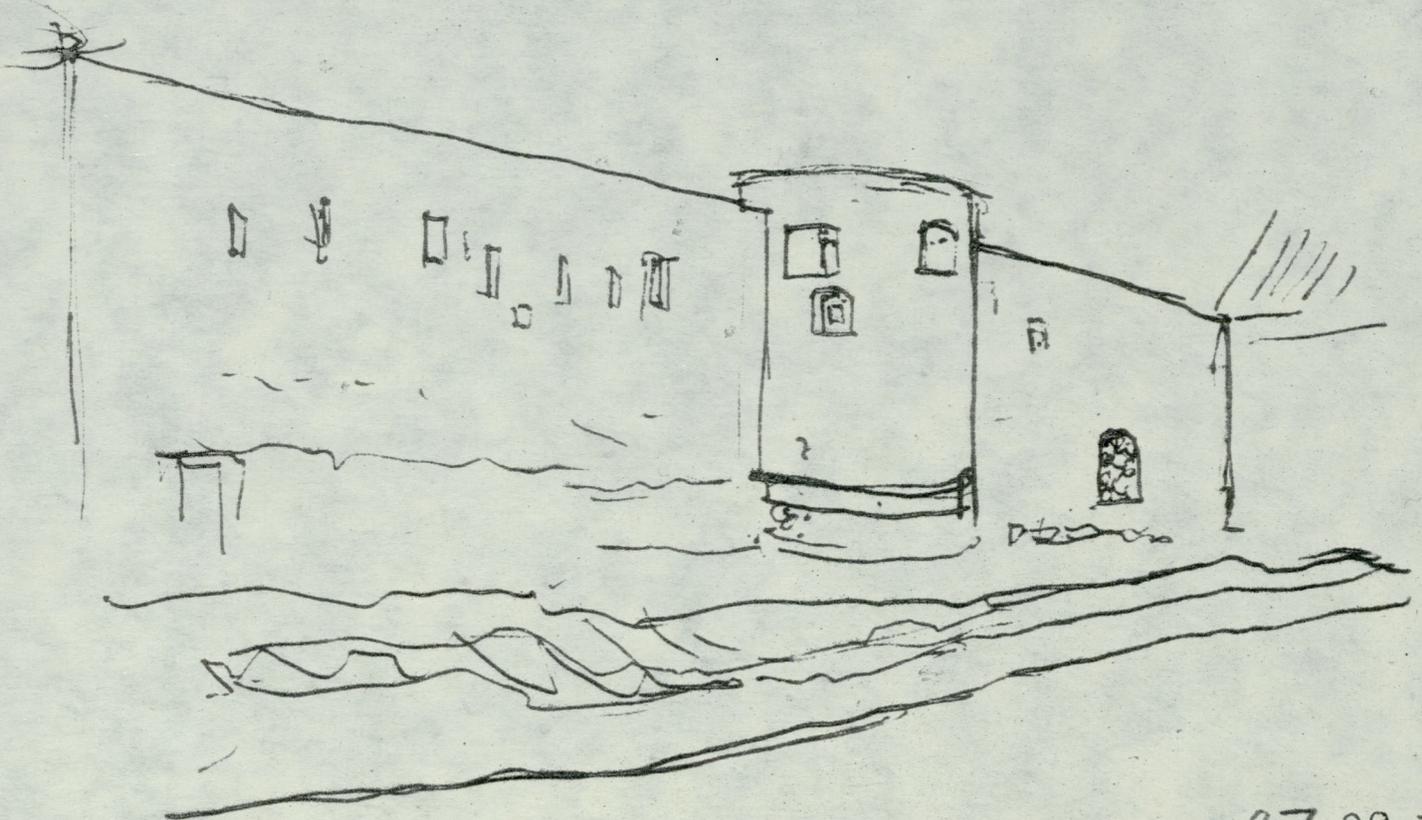
akna fragm. uuvoneimise
vneki paevise kontum
keldel ja keld - frey
art. otyle uohale
rest. 1948/51

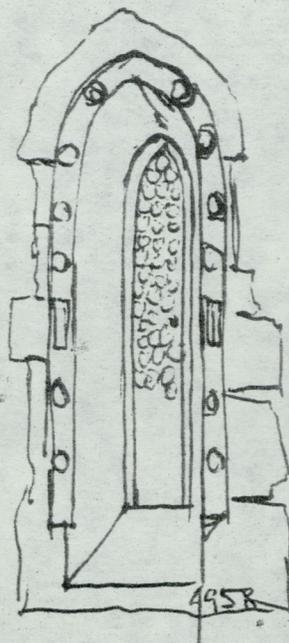
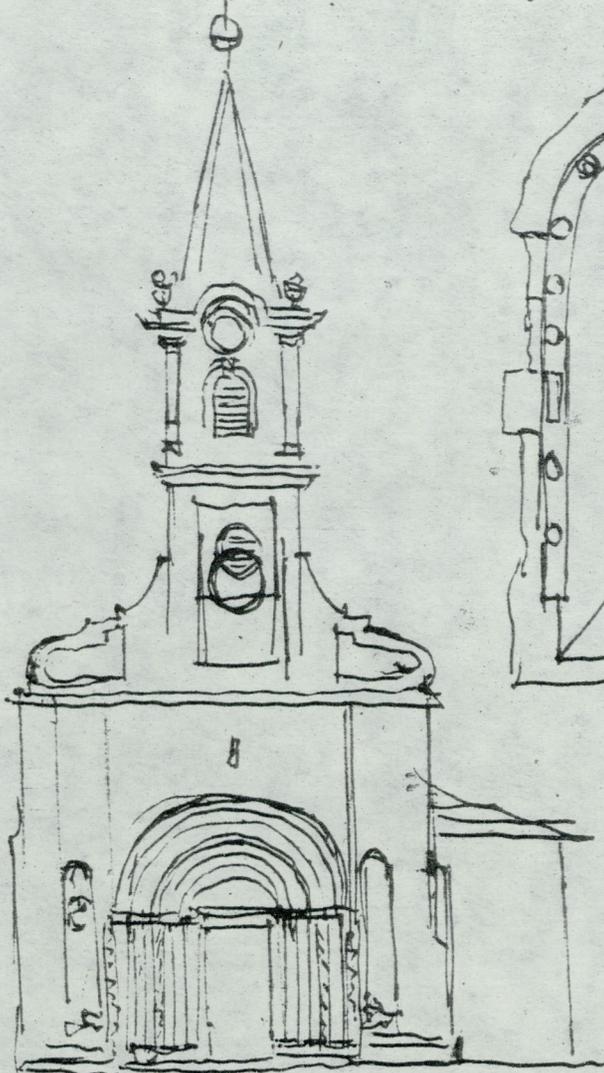

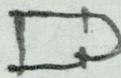
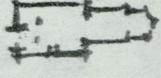
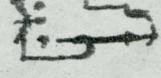
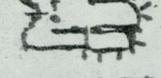
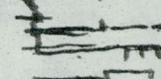
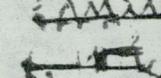
Apollonmuin

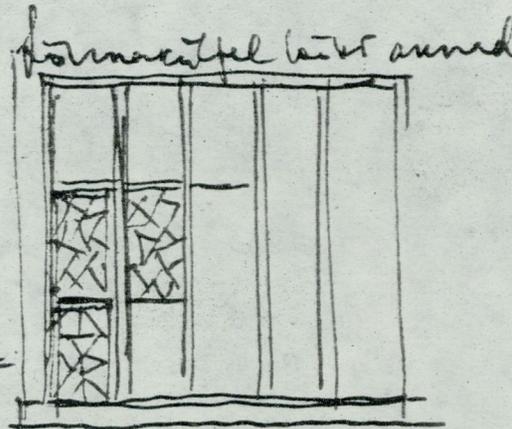
2. etapisel kujusel kõige vanema
 arhitekti sümpoon, all viidatud
 kerevõlli lüüsi roma kapiteeliumi
 kolmikpüramiidiga - harrundid
 Lizoni grupp II astrola

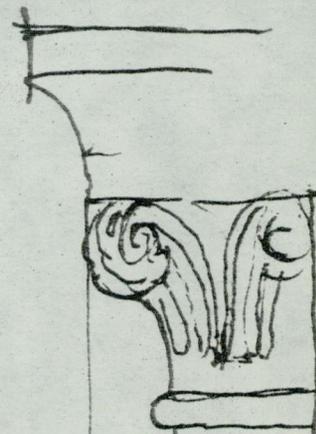
① Romaant kiria 13 saj. paljoonaise koorige. lanouitorn

- XII
- XII-XIII
- XIII algus lõpp
- 1330.
- 1341
- 1714-37
- 1737-57
- 1960

Kaarepinnalised ained.

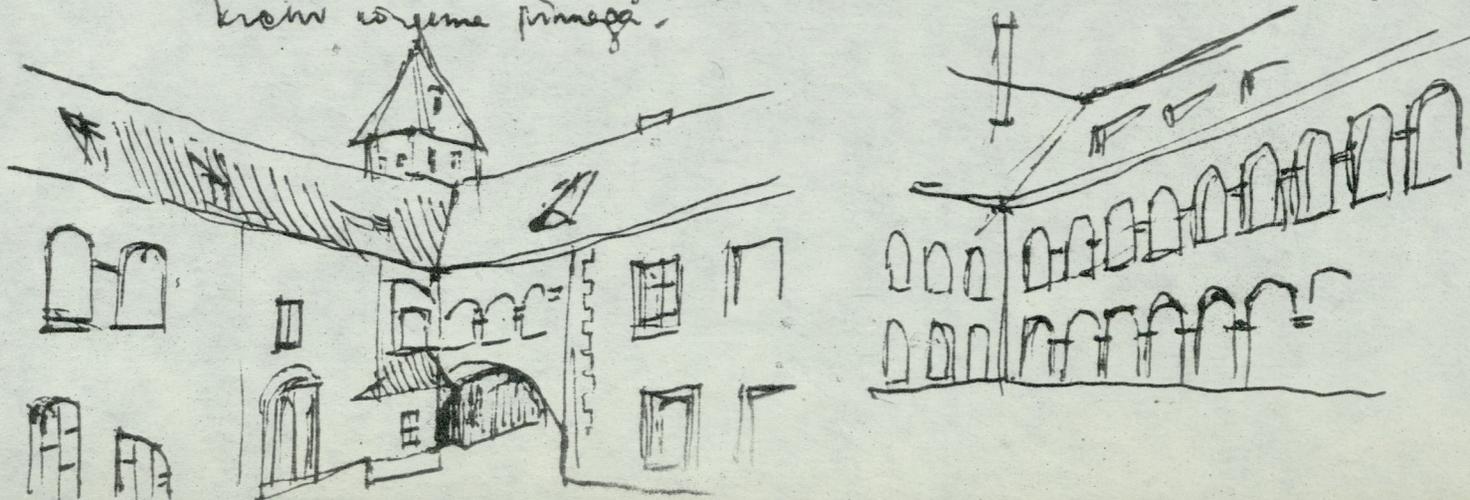

② Romaantsest müre a rüüand ümbrust allikas võlvid ja lõunast ja rekonstruktsioonid, lõunastse ained ained kroonidega ristküliku vege värvikivide pildid, kompositsioonid ja on punnis, kivistud müre. (Kivistud värvid: punane, valge, kollane, oranž, valge, lilla).
 Pildid on värvitud, põhise sametüüpi.

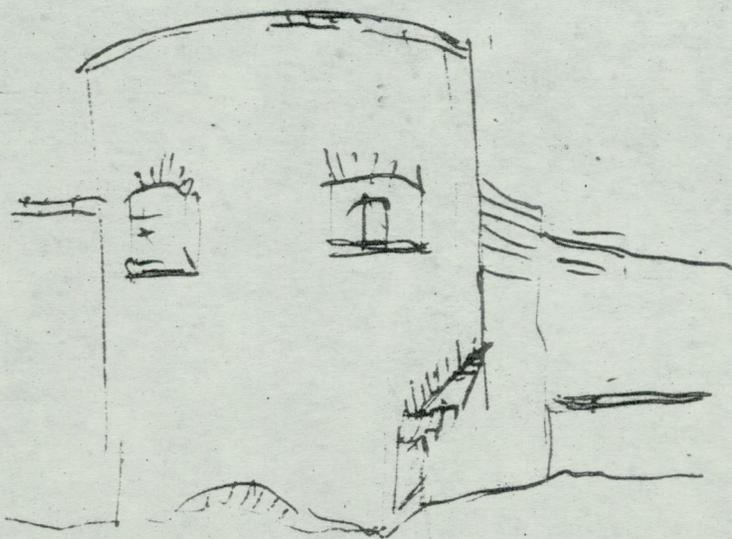
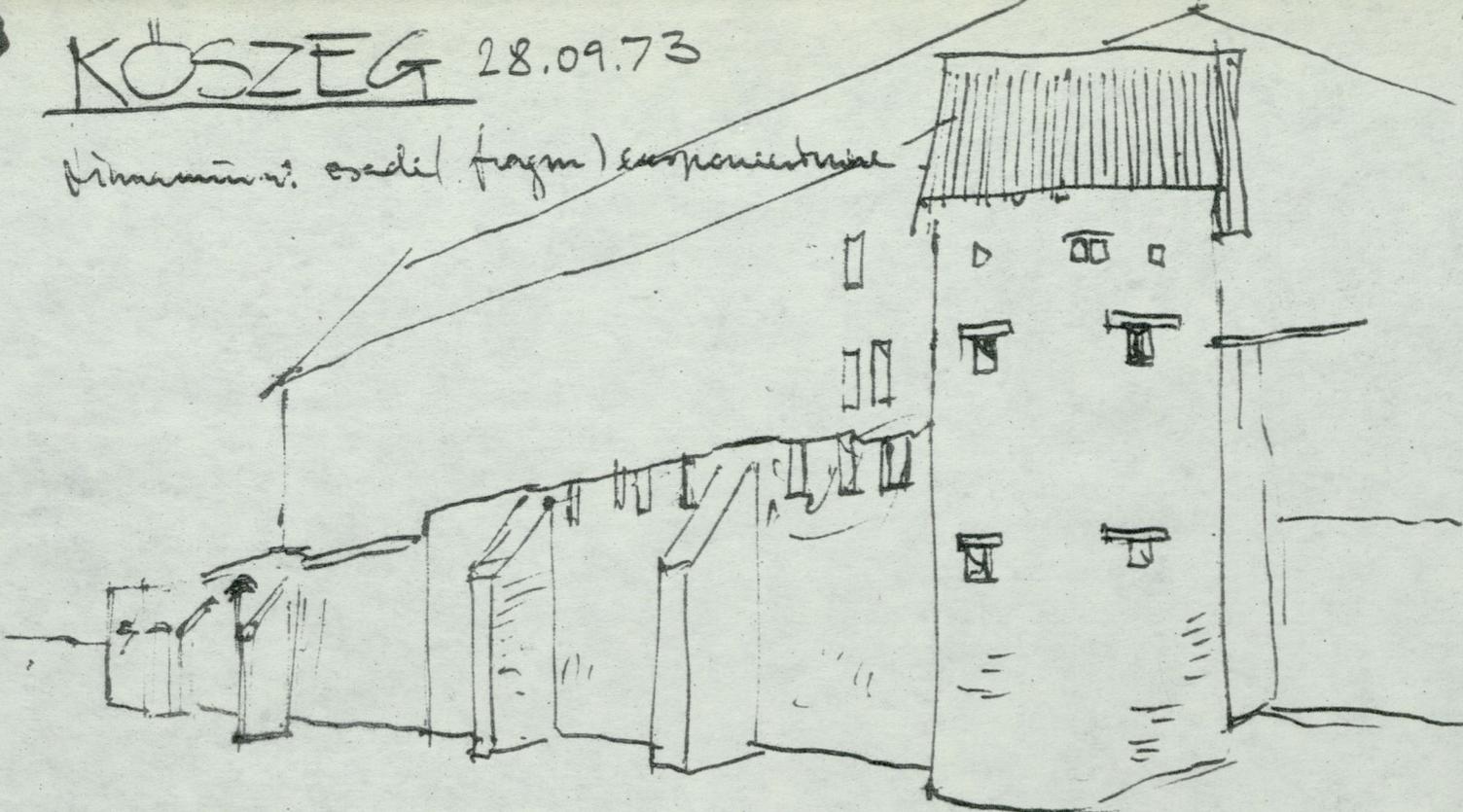
KÖSZEG

③ Kőszegi fennsíki paljoonaise köszegi rekonstruktsiooni milliseid hõlmasid on rekonstruktsiooni- ja rekonstruktsiooni eesmärgid rekonstruktsiooni.

13 saj II poolel ehit. ehitustatud logs 15 saj, on fennsíki lahtine arkaadiline rekonstruktsioonid elid 1458. a. mis tehti 2. ar-ko. Kőszegi on lõpata võrre võlv, freg. pargi rekonstruktsioonid paljoonaise rekonstruktsiooni ja detaili. rekonstruktsiooni on uus stee ja veige kroon võrre pinnaga.

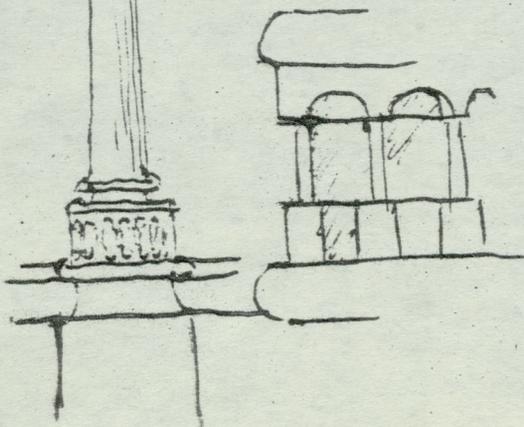
Vincentini: esedi (fagm) eszponenctura

Panzer

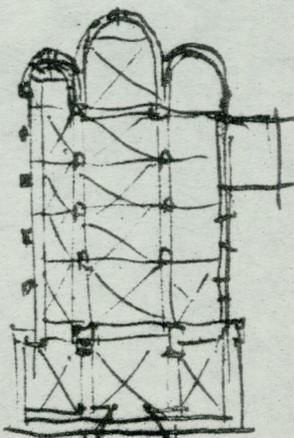

abonci
valóság
rámbed
kennelentad
birtokoz

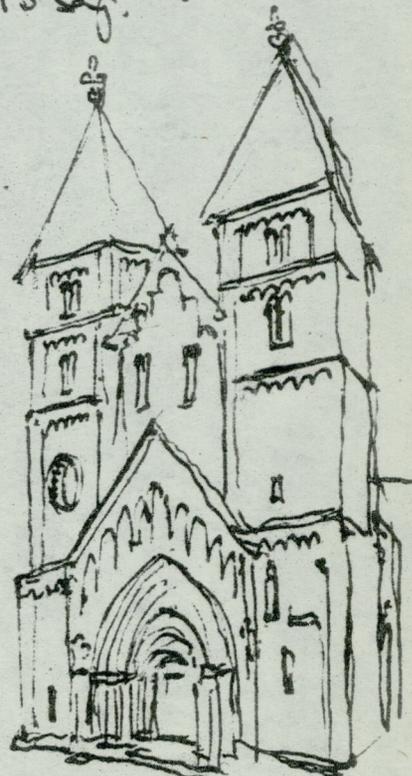

JAK

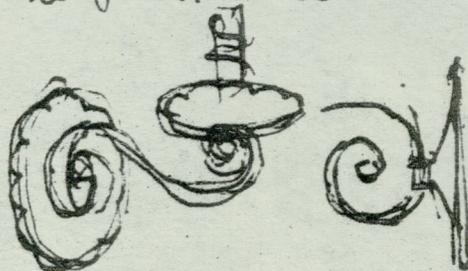
13. szf. - 1214
XII. szf. népfel. népművelés
15. szf.

szecesszionista
2. máj 1956

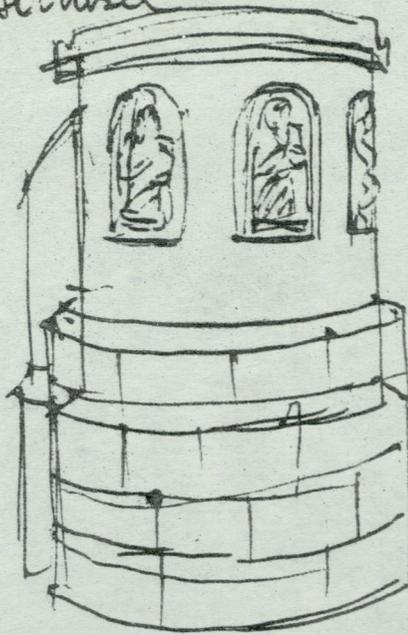
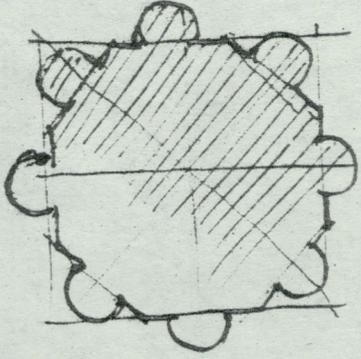
román - gót stílus
Tataroktól védet. fél
kiszékel. k. szecesszionista
Földrajz párh. 1890/91.
Földrajz portál háló-
szecesszionista.
Kiszékelés 1894 - 1904
művészi sz. fehérvári
sz. k. sz. szecesszionista és magyar
népművelés és k. szecesszionista
szecesszionista.
Közvetlen - Pálka Jakobi kábel.

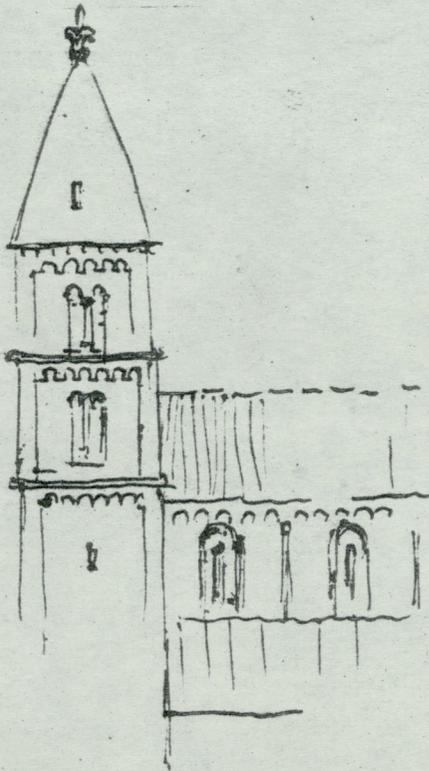
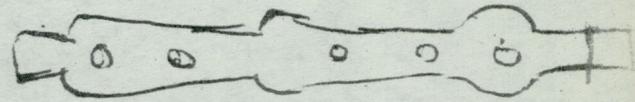
JAK

Kantser

Pöytä

Kerava luvy

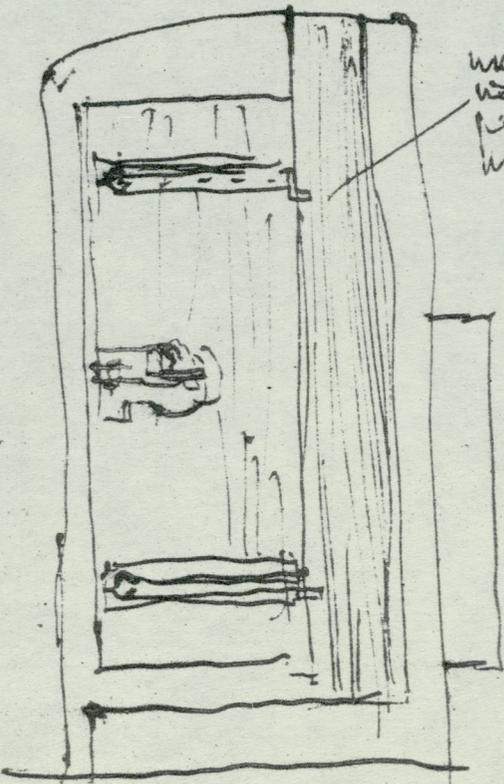

Rees ja pikkoone
Jellistest, känd pöörivist.

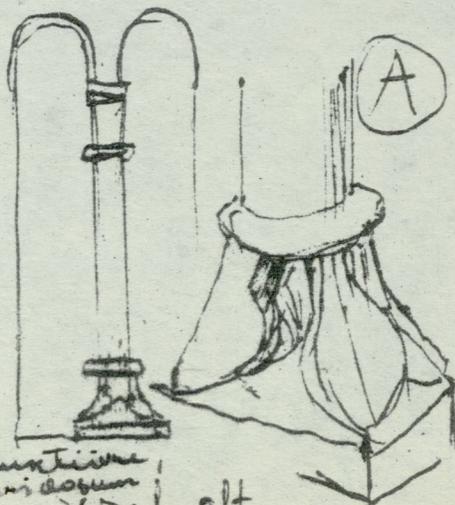
CSEMPESZKOPÁCS

Március 13. szaj.

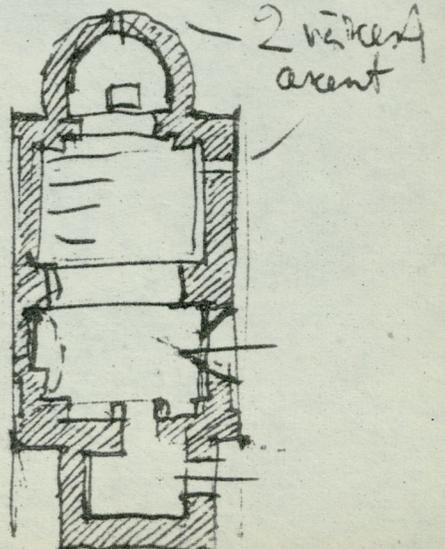

his
kötme
pöör
hüjea.

sinet maalngud

(A)

2 väänd
arant

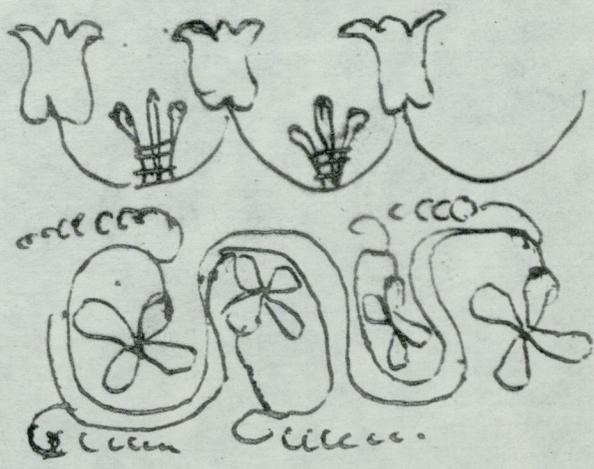
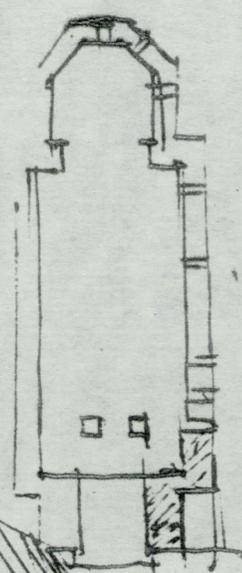
kont rutiine
misi doon
kõel alt
füjana.

28.09.73.

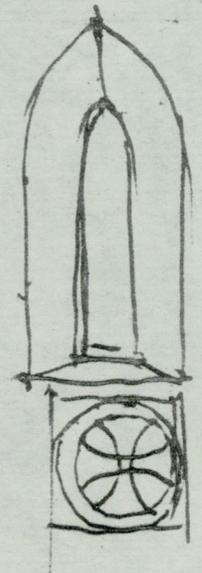
SOMLÓSZÖLŐS 28 IX 1973

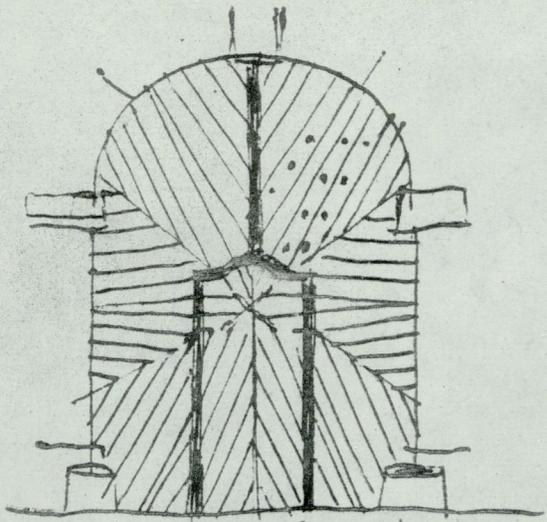
III raj. chtt.
Görge palatsege

keoni ovas on zalkind j
restaurirntud keneegnd
malkingnd
keas isind on tshidalt
kretid onon-nordigutige

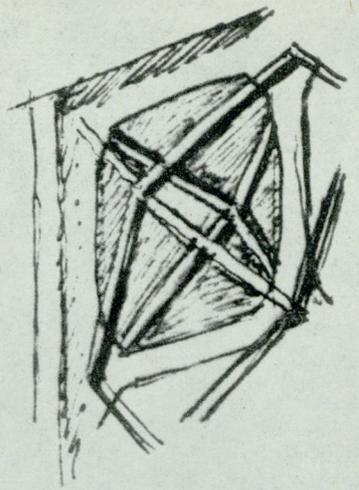
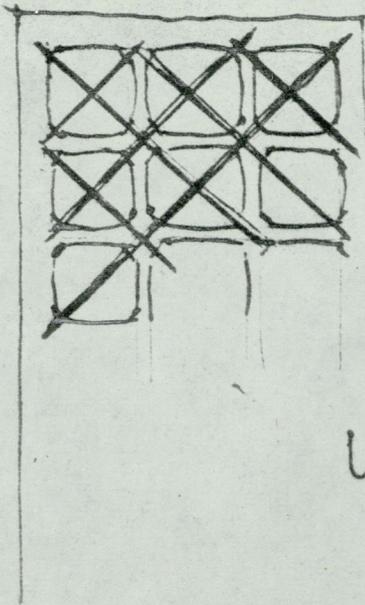
keoni idepoolse anas
all simb. kine-rohegr-
ist.

URI 10

ües kürtli
värvalahend

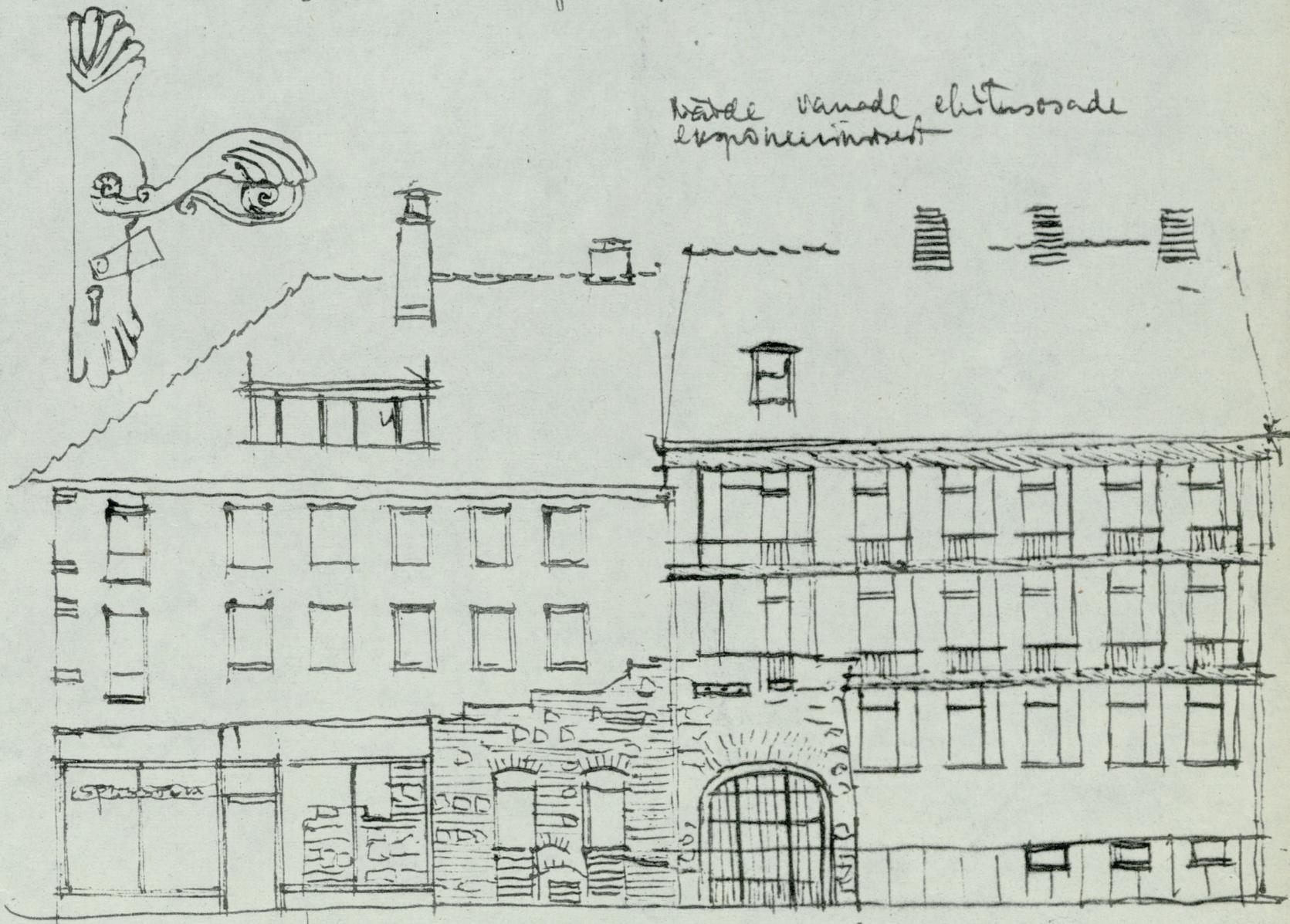
URI 14

uue hoone
värav.

JA URI 17

Eh. põlged
 eksponeerimise heime näitus on Mri tu 13 kus on põlged väljatoomise
 lüüki müürid ja hoone võlv rõpama ja korustavate müüri.
 Hoone ei ole mitte üht ehituskatki ja uuesti, pühad. suure kiriku -
 põhjoonega välja pöetud, loomus sellele veel laadumise ei pimes (võlveline)
 vana ühise ühis teebki põlv kirikus.

Kõrde hildemaagrest linnadist ja rööpidelest. Mri 15

Kõrde vanaid ehitusosade
eksponeerimise

URI 30
SEES

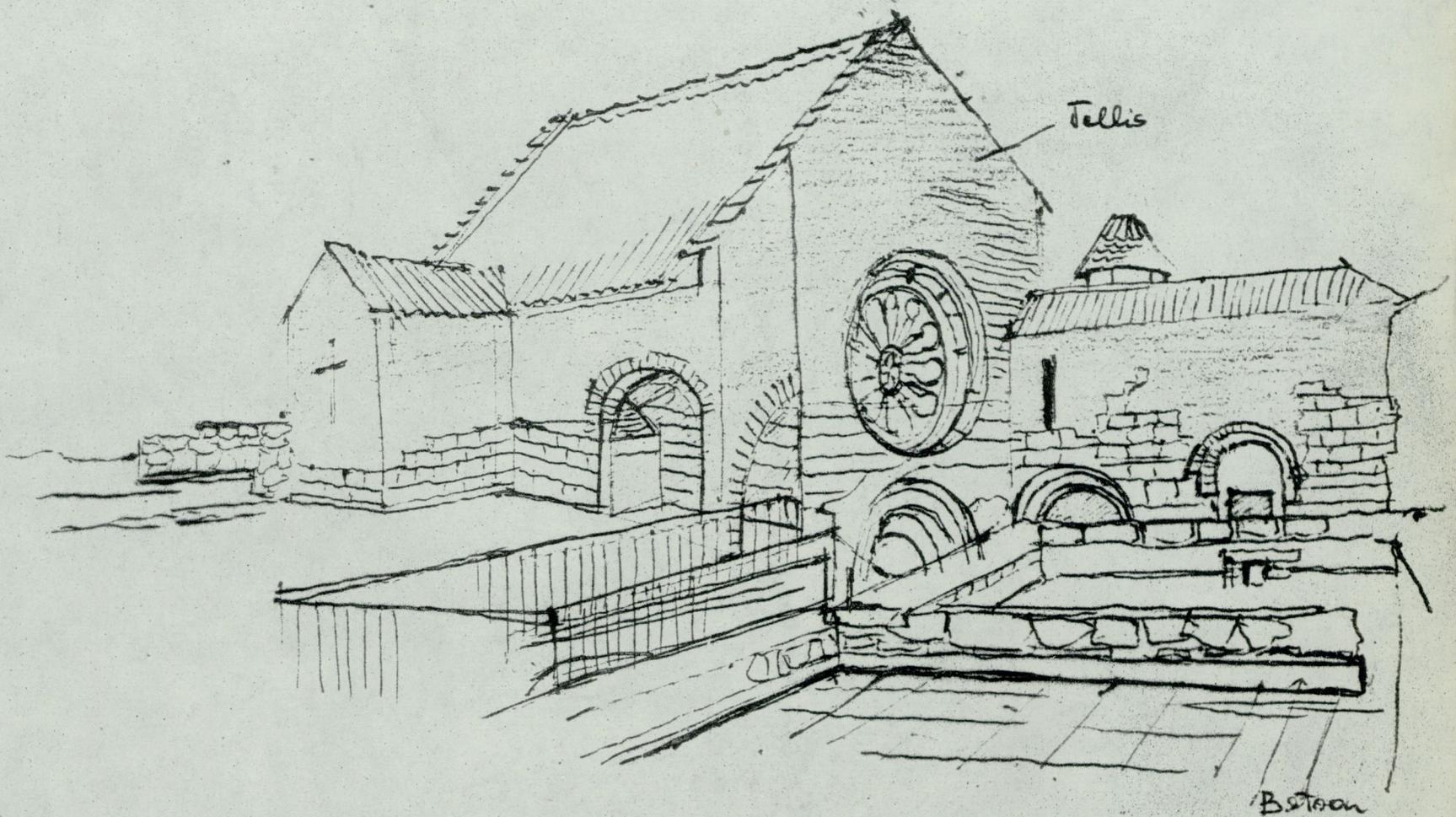
32

29.09.1973.

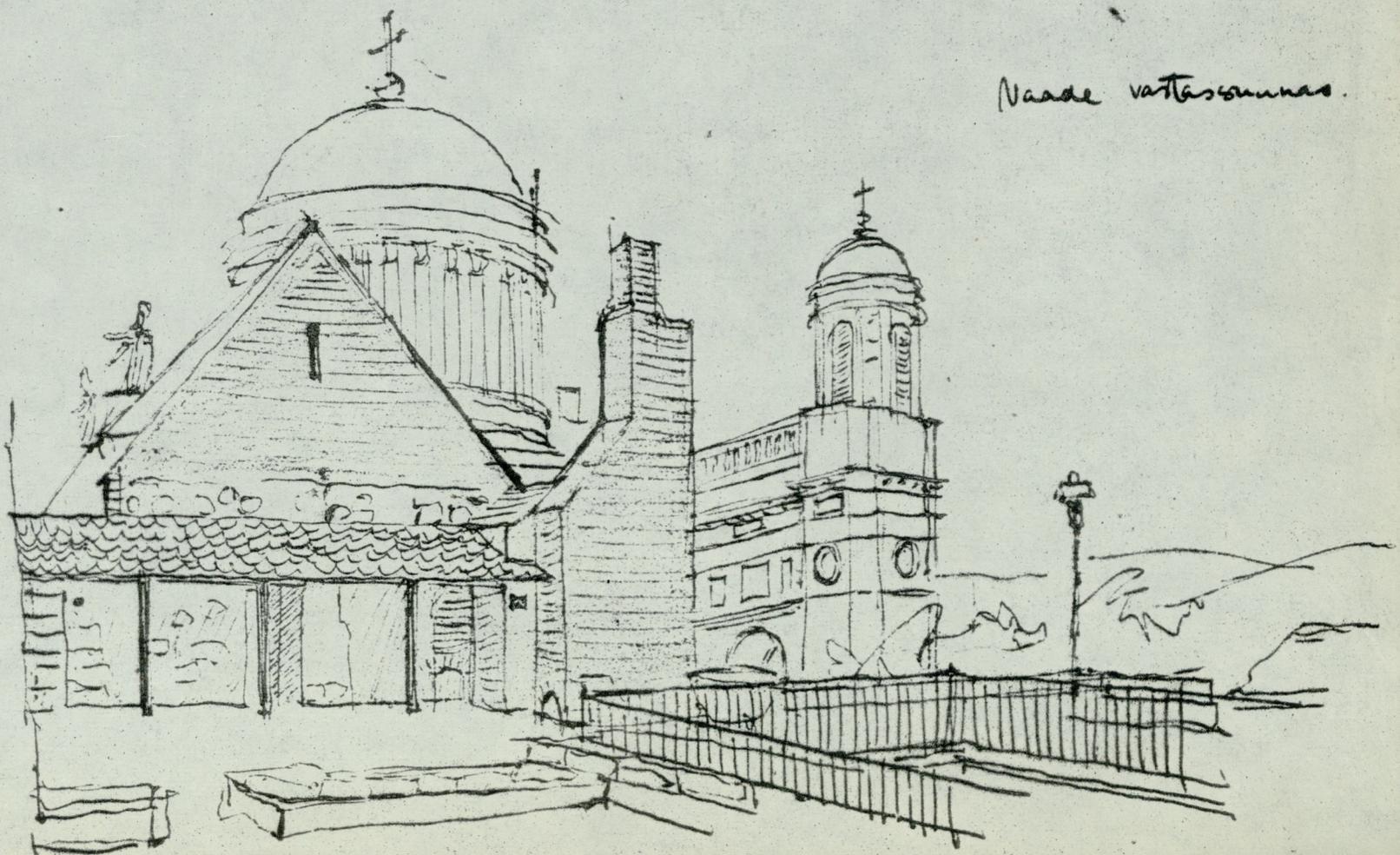
ESZTERGOM

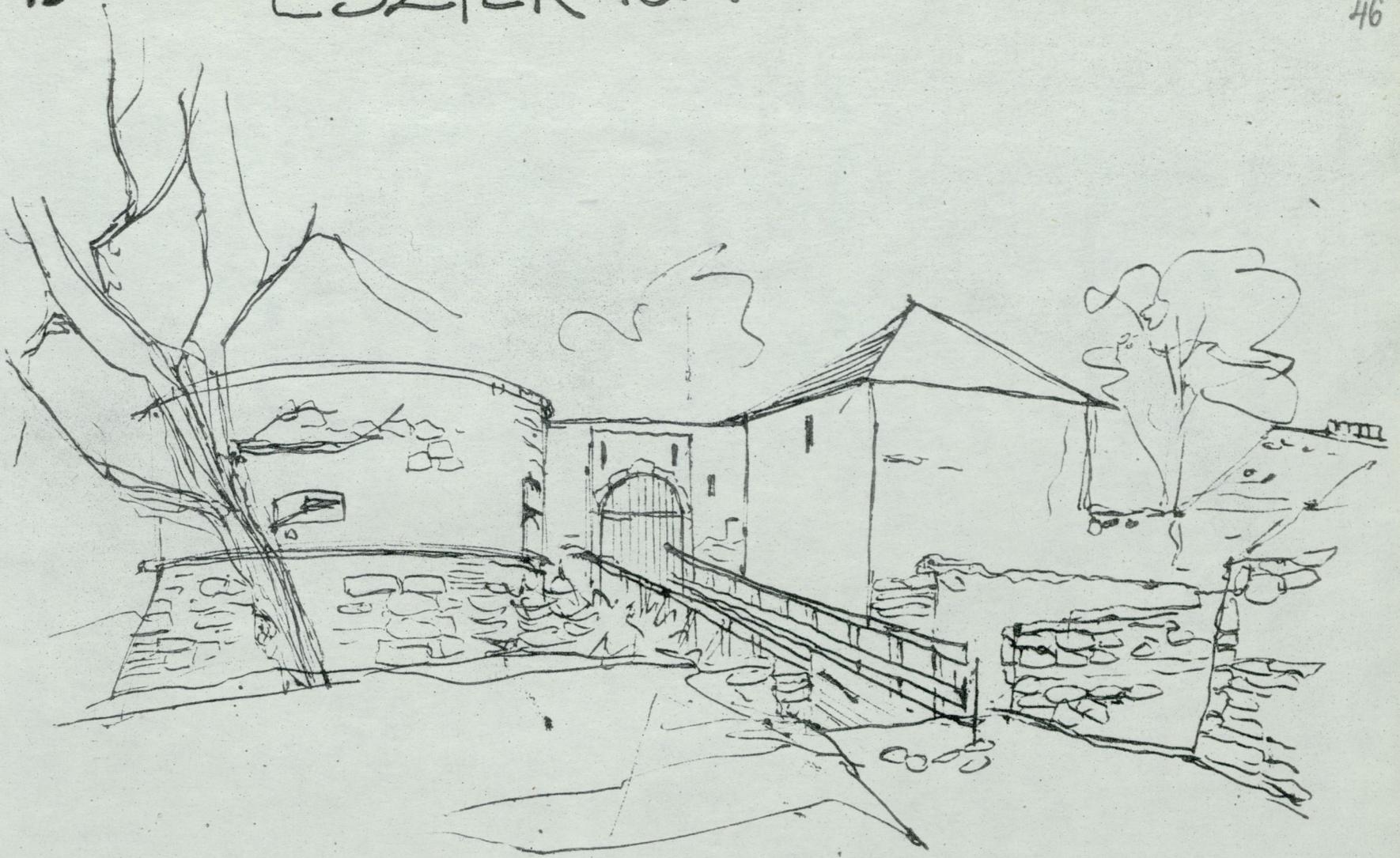
Kuningalossor küll

30.09.73

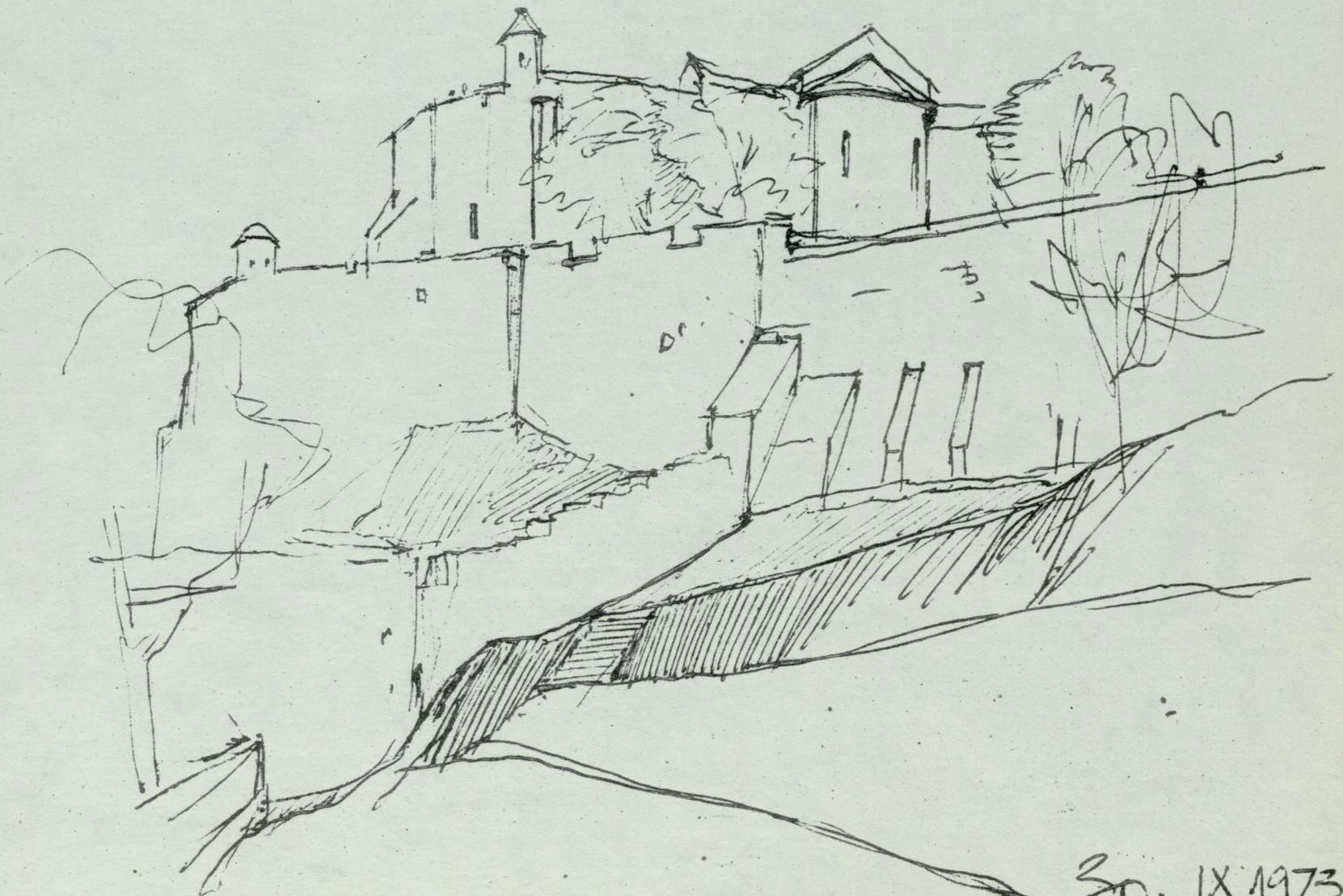

Enn plaanimil olevad müürid on elst. vanadest kividest
 bituminaalselt ja tsemendsega, märkevates vana ehitusplaani
 Roesanen toot. siimbalivite kivide järgi, satl. umbes 25%.

*Kunigalossz várának
szűke Istvánfalja tőrével*

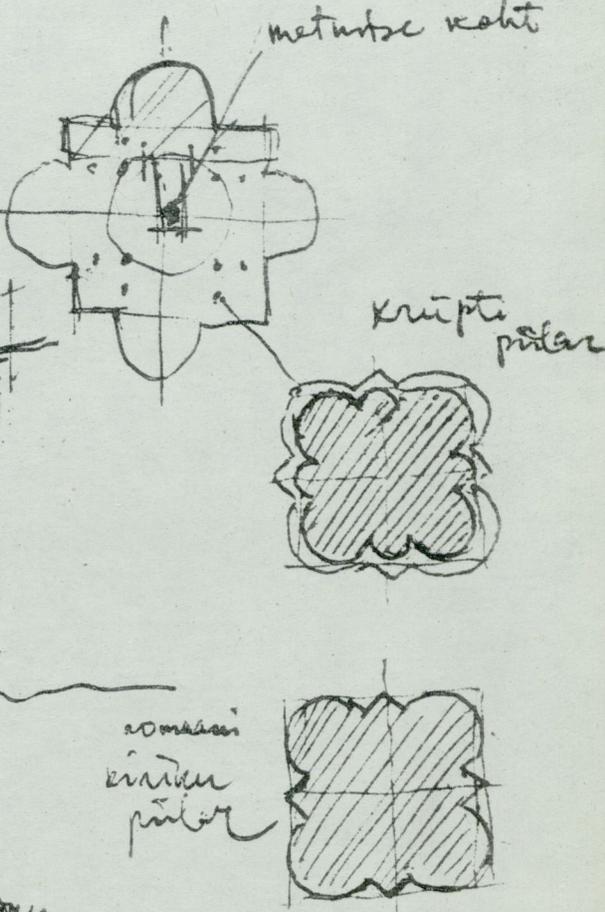
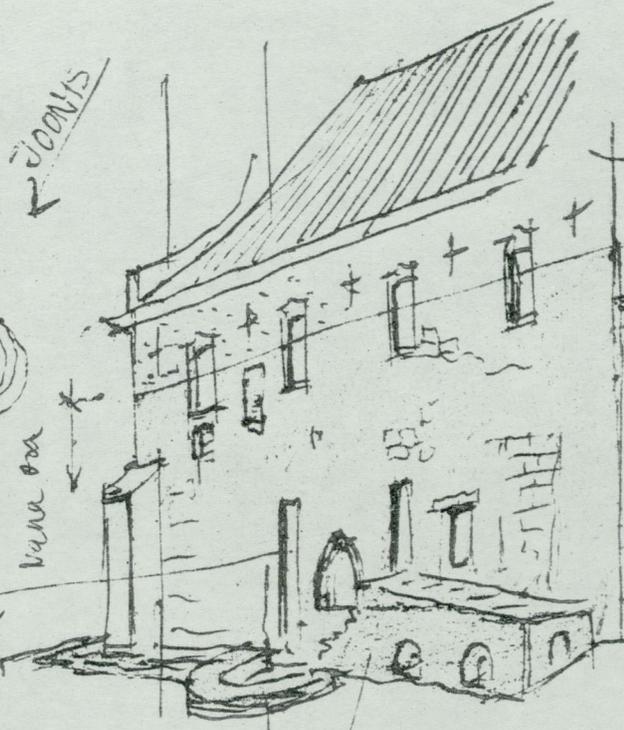
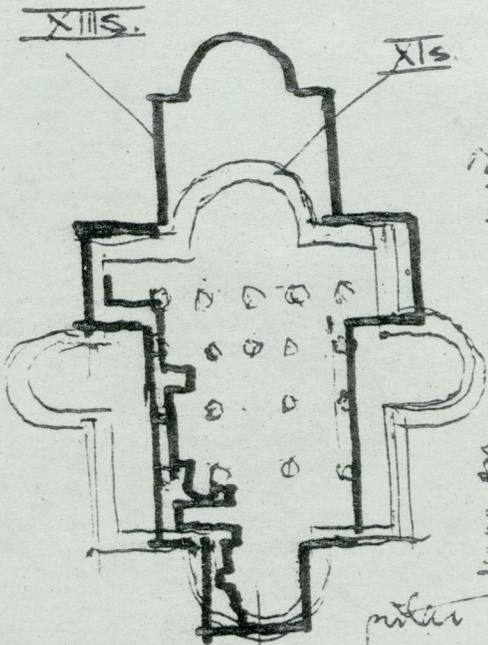
30. IX 1973.

FELDEBRÖ

kirik XI - XIII saj.

13. saj. tatarl. muust. keskehiteuse mõeld
ei 4 abriidi. Hiljem ehitati trümpiline
romaanistüübis kirik. Muasime ehitise koostis
ei ke rünnuim, millede ma-alumid osi praegu
välja kaevatakse. Ehitamine 11. saj. Järe 13 saj.
Neljanda abriidi väljakäyamine tooni-vundamendist
korral, Samuil - Ato matuse koht.

01.09.73.

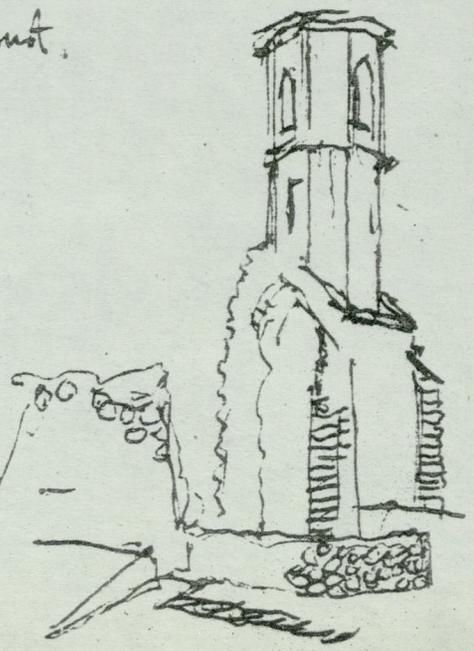
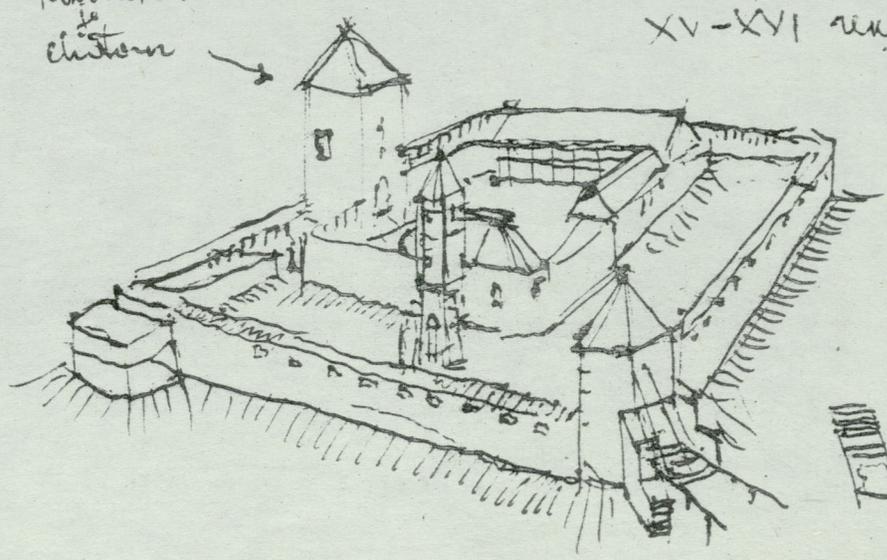
Tehtis.
Kiriku interjööris koroon-
struktuurid ja maalid.
Praegu on probleem sellis et tahetakse pöörand kirikus.
Kriipsi osas kirik mudelid - orig. pöör.
Romani kiriku samasid postavaid pöörat välja puhastamist mis
sist kirik ulfakt.

KISNANAI

16. sajandilise vaimulike peakiriku kõrgeimad
müürid on 2 torni, kõrgusega 50-tal aastat.

kirikustorn
elüürid

XV - XVI sajand.

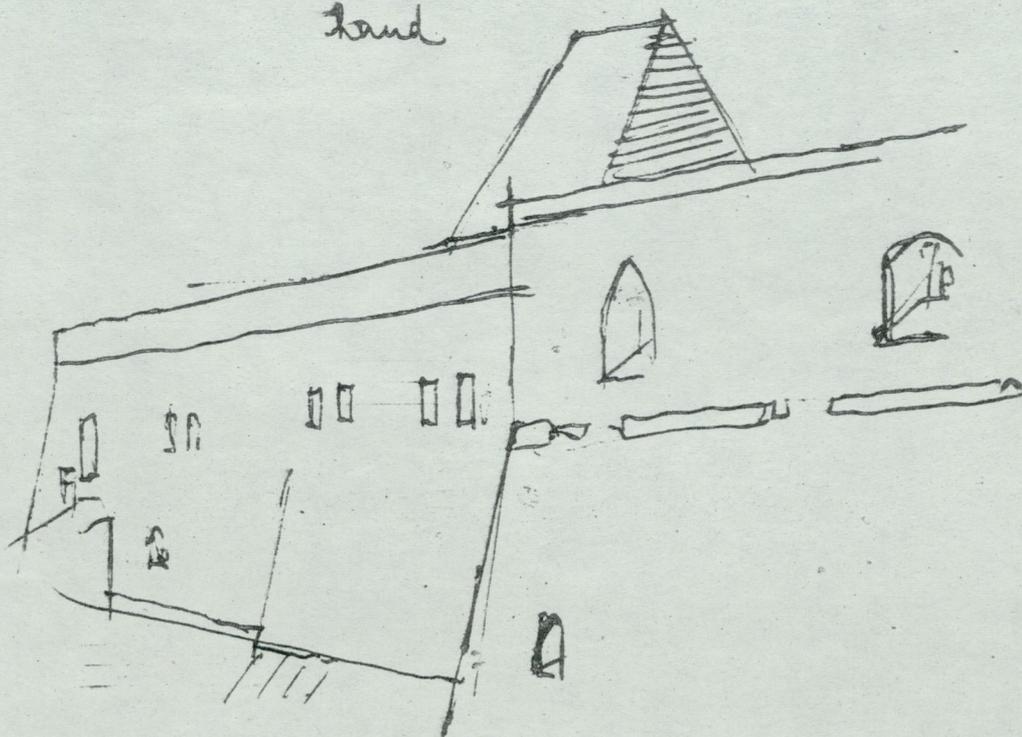

Egen
kindlus.

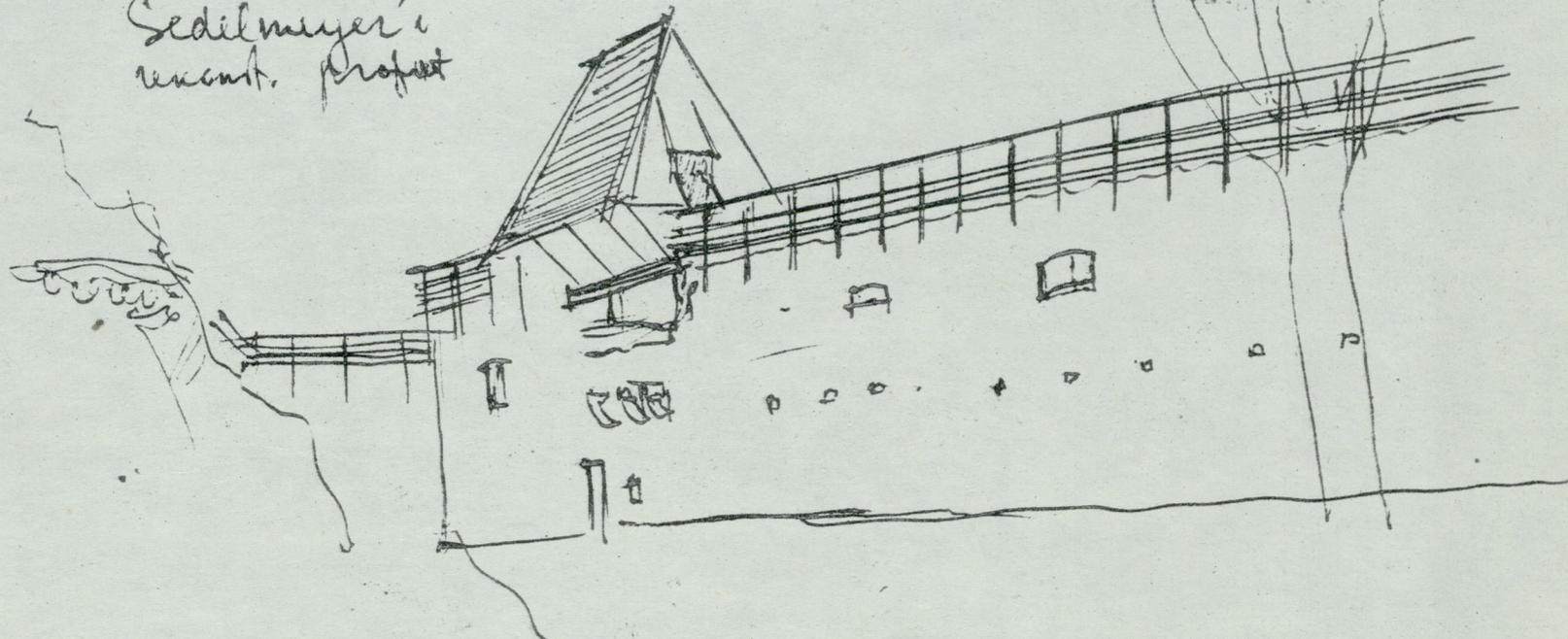
õnneagress kindlusest on selle põlv vāhe
ja seetõttu on peigi uut. Et anda paremat
ettekuulutus muundusest ja plaanlist lahendusest
Romantiline karmitepave

GÁRDONYI GÉZA "Egen tähed" autori
1863-1922

land

Sedilmeyer'i
uusk. projekt

1. Andreas Heßi väljak, Püha kolmainu väljak Gootistilis (XIII-XV saj.) Matyas kiriku kõrval on taastamise-res-taureerimistellingutes dominiiklaste kiriku ja Püha-Ni-kolai kloostri varemed. Siia on projekteeritud Hilton hotelli kompleks.
2. Suur territoorium on veel täis sõjatales hävinud kunin-galossi ehitusdetaile. Paremäl näha osa taastatud hoonest.

3. Sõjataules hävinud kuningalossi taastamine on Budapestis üks suuremaid käsilolevaid töid. Välisarhitektuurilt barokkstiilis lossi siseplaneering ja interjöörikuju on täiesti kaasaegne. Algses kujus eksponeeritakse osa vanu, keskaegseid müüre, detaile ja ruume. Küsimusi tekitab lossi akende kaasaegne lahendus.
4. Üks kindlustusmüüre konserveeritud kujul kuningalossi territooriumil.

5. Püha Nikolai kirik Andriaš Hešši väljakul (XIV-XV saj.) oli türklaste ajal (1526-1676) hobusetall, pärast 1636.a. viljahoidla. Benedictuse mungaordu poolt ehitati vana torni kõrvale uus kloostrihoonete kompleks. Sõjas hävinud ehitised eksponeeritakse seotakse Hilton hotelli hoonetekompleksiga.

6. Uusehitus Buda linnaosas Uri tn. 30. Hoone projekteerimisel on arvestatud hoone sobivat kõrgust vanalinna teiste hoonete kõrval. Kõrge kivikatust mõjub vanalinnale omaselt. Huvipakkuv on vana müüri siidumine ja eksponeerimine.

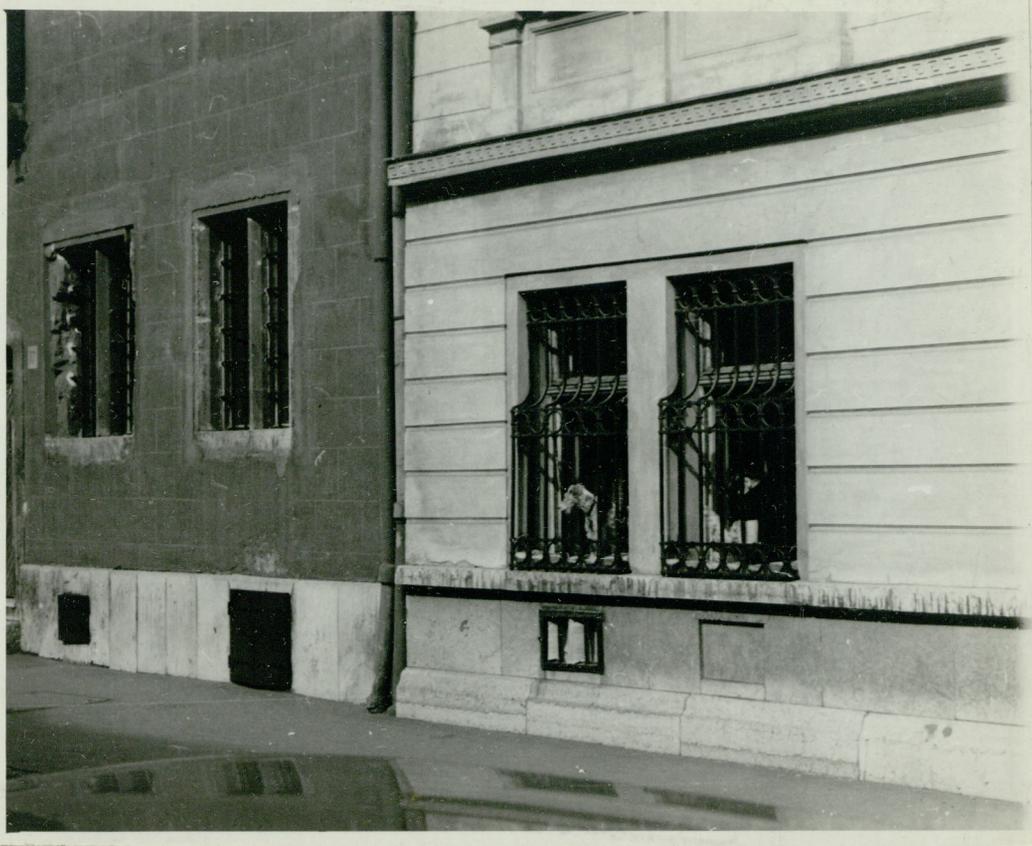

7. Laternapost Budarejoonis on tüüpiline valgusti.
Enamasti paikneb see kõnniteel.

URI 13

Kivikonstruktsiooni ja krohvikihide eksponeerimisel võib ka liiale minna. Maja Budapesti rajoonis on seesuguse töö ere näide.

9. Kunstiliste iluvõrede kõrvgl kohtab Buda rajoonis ka palju tugevate trellidega aknaid.

10. Nurgake Szentendre vanalinnast kahe erikujulise laternaga.

11. Vabaõhumuuseumi eksponeeritud Szentendres.

12. Vabaõhumuuseumi esimese ehitusjärgu moodustab ca 25 üksikobjektist koosnev Ríza rajoon.

13. Székesfehérvár. Esiplaanil kiriku plaani moodustavad müürisäilmed. Tegiplaanil näha 1938.a. ehitatud lapidearium.

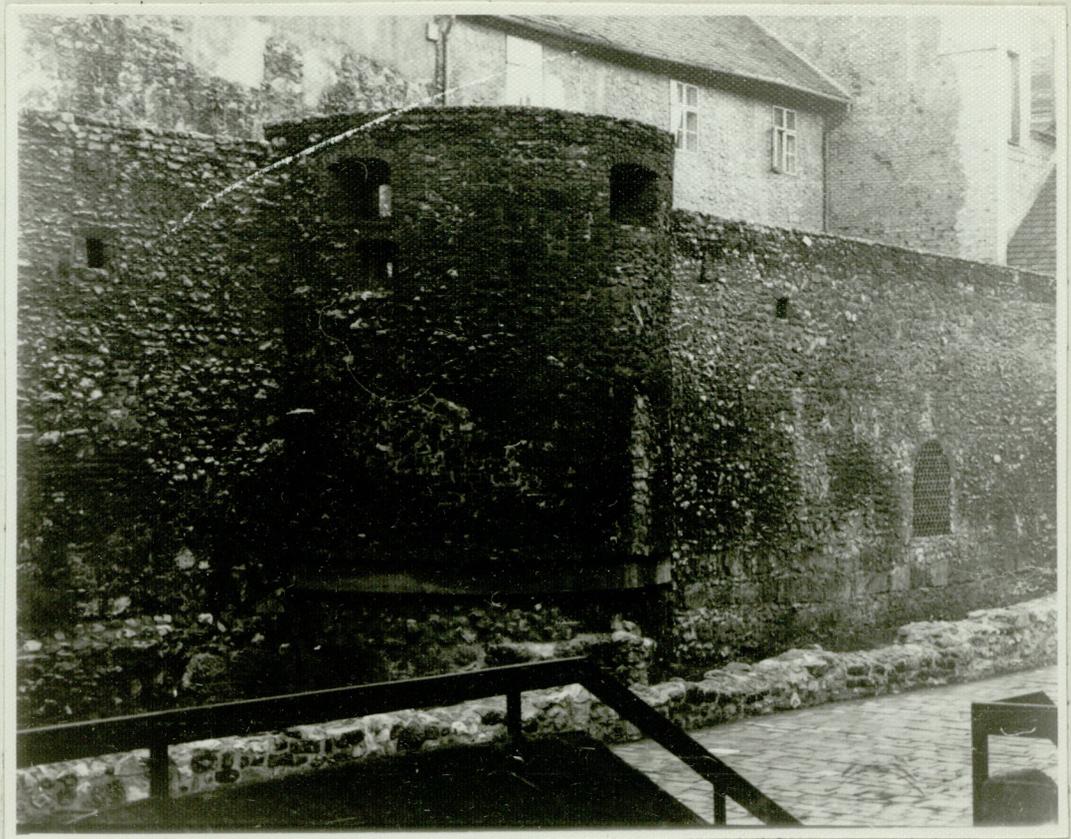
14. Siit koorub välja vanima elumaja arhitektuur. Tsopfarhitektuuri krohvikajunduse all on palju gooti ehitusperioodi jälgi.

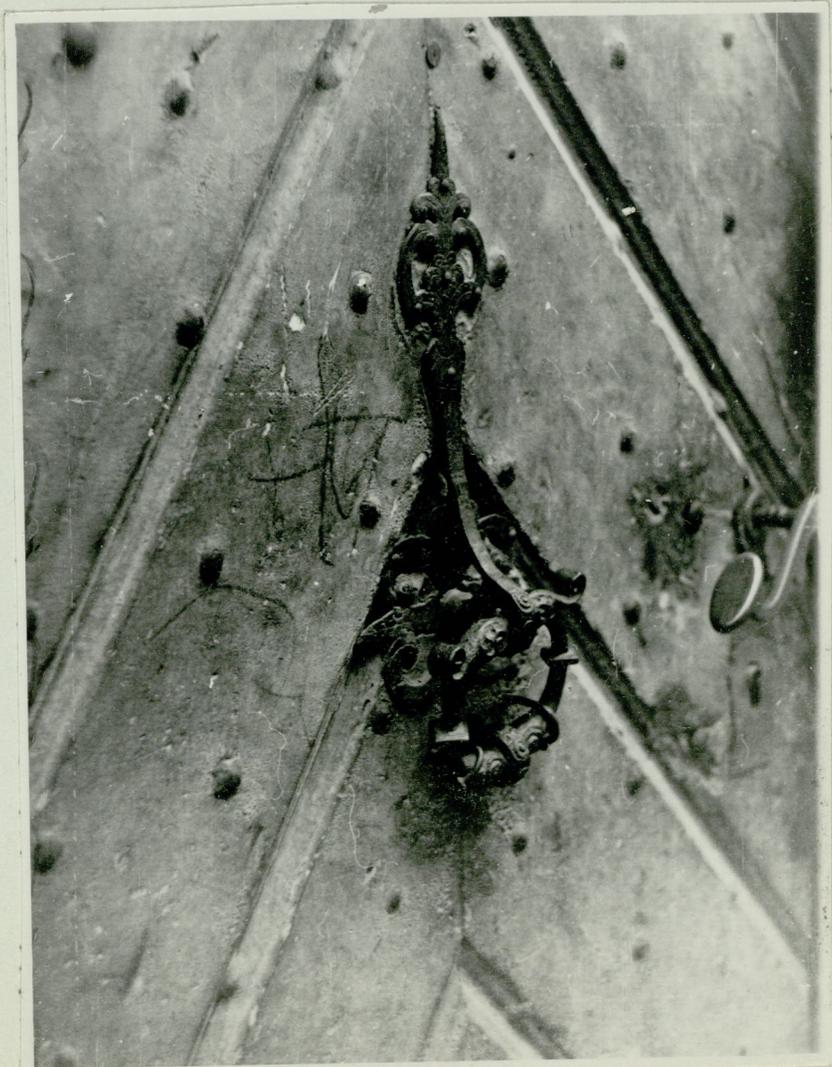
15. Székesfehérvár. Tűiskomplekt uusi sepiseid: rippilt, latern ja Mõrevärv.

16. Veszprém. Püha Georgi kabeli väljakaevatud ja eksponeeritud müürifragmendid on pealt kaitsitud raudbetoonist keerikkatusega.

17. Soproni linnamüürist on säilinud ainult mõned üksikud lühikesed lõigud.

18. Omapärane koput ühel Soproni elumaja väraval.

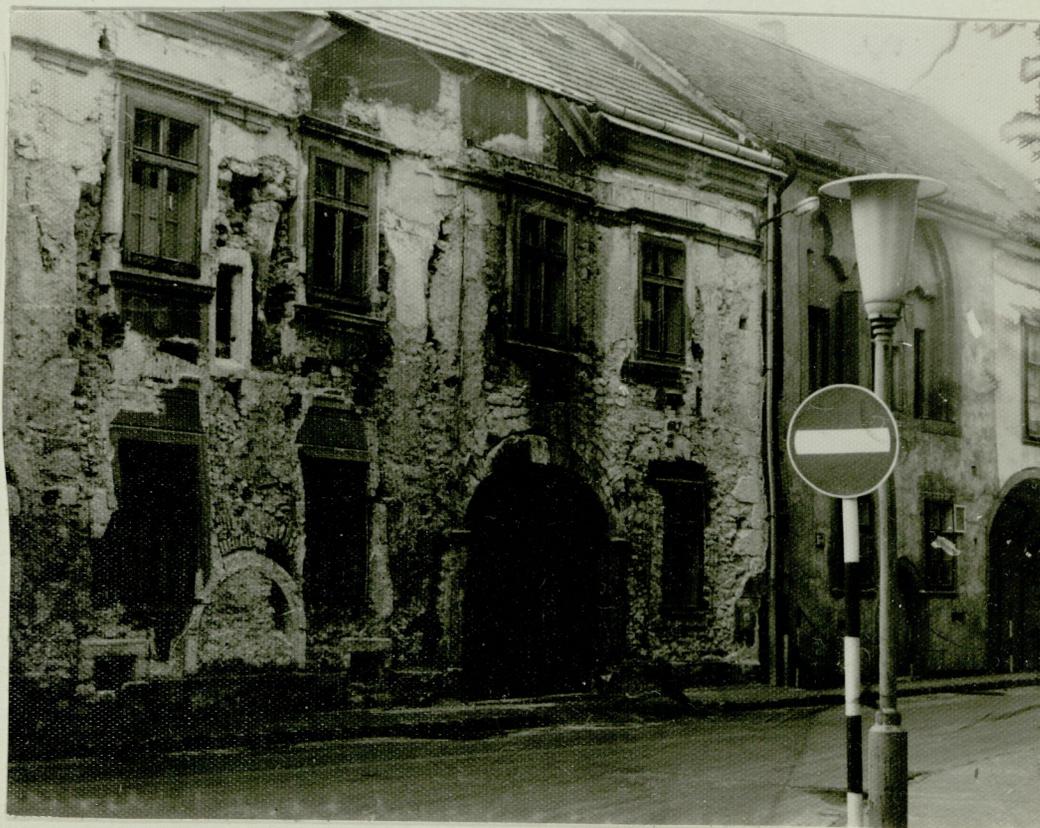
19. Sopron. Gootistililis akendega majas (paremal)
asub OMF Soproni osakond.

20. Uurimistööd Soproni vanalinna majade juures käivad
tšie hooga. Seisu memendil tehti fassadiuurimist
Sopronis rohkem kui kümnel objektil korraga.

21. Sopron. Hilisema fassaadikujunduse alt on leitud gootistiilis ehitusfragmente.

22. Sopron. Hoone fassaad paljude ehitusjälgedega. Kaas-
segne laternapost ei taha midagi sobida vanalinna
miljööga.

23. Müpiline vana puitvärav keskel asuva jalgväreavaga.

Sopron.

Sopron.

Näide vanade ehitus-
fragmentide eksponeerimisest hoone
fassaadil.

26. Kőszeg. Kindlustatud lossi ringmüüri üks osa. Müüride välispind on tihedalt ja puhtalt kivi-kivilt vungitud.

28. Kőszeg. Scrafitotehnikas seinaornamentide restau-
reerimine ühel linnamaja fassaadil.

29. Kőszeg. Kindlustatud lossi (XIII saj. II pool)
konserveeritud ringmüür.

30. Lossi hoovi II korruse ring-gallerii, lagi tsastatud
laudadega.

32. J'ak. Ungari suurejoonliseim romaani-
 stiilis ehituskunsti näide.